

SİMYACI

Paulo Coelho

Çeviren

Özdemir İnce

Can Sanat Yayınları

www.iskenderiyekutuphanesi.com

Paulo Coelho, Rio de Janeiro'da doğdu. Roman yazarlığına başlamadan önce, oyun yazarı, tiyatro yönetmeni ve sevilen bir şarki sözü yazarıydı. Coelho, gençliğinde bir hippiydi. 1986 yılında Hristiyan-İarin, Batı Avrupa'dan başlayıp İspanya'da Santiago de Compostela kentinde sona eren geleneksel hac yolculuğunu yaptı; bu deneyimini 1987 yılında yayınladığı *The Pilgrimage (Hac)* adlı kitabında anlattı. 1988 yılında yayınlanan ikinci kitabı *Sımyacı*, Coelho'yu en çok okunan çağdaş yazarlardan biri yaptı. Öteki kitapları; ^A *Brida*, *Valkürler* ve son yazdığı *Piedra Irmaginin Kiyisinde Oturdum*, *Agladim*'dir. *Sımyacı*, 42 ülkede yayınlandı, 26 dile çevrildi. Bu kitap, Coelho'yu *Gabriel Garcia Mârquez*'in arkasından en çok okunan Latin Amerikalı yazarlardan biri konumuna getirdi. Felsefe Tasi'nin gizlerini bilen ve bunu kullanan sımyacı J.'ye Yollarına giderken İsa bir köye girdi. Marta adlı bir kadın onu evine kabul etti. Meryem adlı bir kızkardeşi vardı, o da Rabbin ayakları dibinde oturup onun sözünü dinlerdi. Marta ise, isin çokluğundan sarsırmı; İsa'ya giderek dedi: ' - Ya Rab, kızkardeşimin hizmette beni yalnız bırakması senin için bir şey değil midir? İmdi ona söyle bwa yardım etsin.

Fakat Rab cevap verip dedi: - Marta, Marta, sen birçok şeyler için üzülüp telaş ediyorsun; fakat bir şeye ihtiyaç vardır ve Meryem, kendisinden alınmayacak olan iyi pa-yi seçmiştir.

İNCİL, LUKA,

X, 38-42

Öndeyis

BİR KERVANCININ GETİRDİĞİ KİTABI ELİNE

aidi Simyaci. Kapagi yoktu kitabın, ama gene de

yazarının

kim olduğunu anladı: Oscar WHde' di yazar. Kitabın

sayfa-

larını karıştırırken, Narkissos'u anlatan bir öyküye rastladı.

Narkissos'un, kendi güzelliğini her gün bir gölün su-

larında seyretmeye giden bu yakisikli delikanlinin efsvesi-

ni biliyordu Simyaci. Bu delikanî kendi görüntüsüne öylesine vurgunmuş ki günün birinde göle düşüp boğulmuş.

Onun göle düşüp boğulduğu yerde de bir çiçek açmış, bu çiçeğe nergis adı verilmiş.

Ama kendi yazdığı öyküyü böyle bitilmiyordu Oscar Wilde.

TaÜi su gölünün kıyısına gelen orman tanrıçaları Ore-

as'ların onu bir acı gözyası kavanozuna dönüşmüş olarak bulduklarını yazıyordu Oscar Wilde.

- Neden ağlıyorsun? diye sormuş Oreas'lar.

- Narklssos için ağlıyorum, diye yanıtlamış göl.

- Ne vaT bunda sasilacak, demiş bunun üzerine or-

mw tanrıçaları. Bizler ormanlarda boşu boşuna onun peşinde dolasir dururduk, ama onun güzelliğini yalnızca sen görebilirdin yakından.

- Narkissos yakisikli bir genç miydi? diye sormuş

göi.

- Bunu senden daha iyi kim bilebilir ki? diye karsilik

vermiş iyice sasiran Oreas'Iar. Her gün senin kıyılarına

gelip sularınabakiyordu!

Göl bir süre sessiz kalmış. Sonra söyle konuşmuş:

- Narkİssos için ağlıyorum, ama onun yakisikli olduğunu hiç fark etmemiştim ben. Narkissos için ağlıyorum,

çünkü sularıma eğildiği zaman, gözlerinin derinliklerinde kendi güzelliğimin yansımalarını görebiliyordum.

- iste çok güzel bir hikâye, dedi Simyaci.

12

Birinci Bölüm

DELİKANLININ ADI SANTIAGO İDİ. SÜRÜ-

süyle birlikte eski, terk edilmiş kilisenin önüne geldiğinde güneş batmak üzereydi. Kilisenin çatısı çoktvvdir çökmüş, bir zamanlar ayın esyalarının konulduğu yerde kocaman bir flavuninciri büyümüşü.

Delikanlı geceyi burada geçirmeye karar verdi. Bütün

koyunlarını yıkık kapıdan içeri soktu. Koyunların, geceleyin kaçmalarına engel olacak şekilde, kapiya birkaç tahta koydu. Bu bölgede kurt falan yoktu, ama bir keresinde bir kaçak koyunu bulmak için, ertesi gün bütün gün dolaşmak zorunda kalmısti.

Yamçismi yere yayıp üzerine uzandı, okuyup bitirdiği kitabı da yastık olarak basının altına koydu.

Uykuya dalmadan önce, artık daha kalın kitaplar okuması gerektiğini düşündü: Okunmaları daha uzun sürer, geceleyin de daha rahat yastık olurlardı.

Uyandığında ortalık hâlâ karanlıktı. Yukarıya baktı, yarı yarıya yıkılmış çatinin arasından parıldayan yıldızları gördü.

"Biraz daha uyusaydım," diye düşündü Bir hafta önceki düşü tekrar görmüş, gene sonunu getiremeden uyanmış-ti.

Kalktı, bir yudum şarap içti. Sonra değneğini eline alıp hâlâ uyumakta olan koyunları uyandırmaya başladı. Hayvanların çoğunun tipki kendisi gibi uykudan hemen siyrilip uyandıklarını fark etti. Sanki gizemli bir güç, iki yıldır, yiyecek ve su peşinde kendisiyle birlikte bütün ülkeyi dolasıp duran koyunların yaşamına bağlamıştı yasa^A mini. 'Bana öylesine alıstılar ki, saat düzenimi biliyorlar,* dedi kendi kendine alçak sesle.

^A daldıktafl sonra, tersi de olabilir,' diye düşündü: Hayvaaların saat düzenine belki de kendisi alısmıştı. Gene de, Uyanması geciken, koyunlar da vardı.

Adları-

ni söyleyer^Aek^A sopasıyla birer birer hepsini uyandırdı. Söylediklerini koyunların anlayabildiğine her zaman inanmış-ti. Bundan^A dolayı, kendisini etkileyen kitapların bazı bölümlerini kimi zaman onlara okur; kimi zaman da kirlarda dolaşan biç çobanın yalnızlığından ya da yasama sevincinden söz ederdi onlara; kimi de uğTamayı alışkanlık haline getirdiği kentlerde gördüğü son yenilikleri anlatırdı.

Ama, önceki günden bu yana, dört gün sonra varacağı

kentte yaşayan genç kızdan başka bir konuşma konusu aç-

mamıştı. Bir tüccarın kızıydı söz konusu olan. Önceki yıl, yalnızca bir kez gelmişti buraya. Tüccarın bir kumaş ma-gazası vardı; alacağı mal koşusunda aldatılmamak için, koyunların gözünün önünde kirkilmesini istiyordu. Bu raa-gazayı ona bir arkadaşısı anlatmış, çoban da sürüsünü oraya götürmüştü. * 16

"BİRAZ YÜN SATMAK İSTİYORUM," DEMİŞTİ

çoban, tüccara.

Dükkan kalabalıktı, is yoğundu; bu yüzden, tüccar çobana ikindiye kadar beklemesini söyledi. Bunun üzerine

Çoban gidip mağazanın önündeki kaldırıma oturdu, heybesinden bir kitap çıkardı.

- Çobanların kitap okuyabildiklerini bilmiyordum, dedi yanibasında bir kadın sesi.

Uzun siyah saçları, eski Magripli fatihleri belli-belirsiz

animsatan gözleriyle, tepeden tırnaga tam bir Endülüs ki-ziydi konuşan.

- Koyunlar kitaplardan daha öğreticidir, diye yanıtladı genç çoban.

iki saatten fazla sohbet ettiler. Endülüs kızı, tüccarın

kızı olduğunu söyledi, her günü birbirine benzeyen köy yaşamını anlattı. Çoban, Endülüs kirlarından, ugradığı kentlerde gördüğü son yeniliklerden söz etti. Koyunlarıyla konuşmak zorunda kalmadığı için mutluymuş çoban.

- Okumayı nasıl öğrendiniz? diye sordu genç kız.

- Herkes gibi, diye yanıtladı çoban. Okulda.

- Peki ama, okuma bildiğinize göre niçin çobanlık yapıyorsunuz?

Delikanlı bu soruyu yanıtlamamak için duymazlıktan

geldi. Vereceği yanıtı genç kızın anlamayacağından emindi. Bu yüzden, yolculuk öyküleri anlatmayı sürdürdü. Genç kızın Magripli küçük gözleri, merak ve saskinlikten kocaman açılıyor, kimi de iyice küçülüyordu. Zaman geçtikçe, zamanın hiç geçmemesini, genç kızın babasının işlerini bitirememesini

ve kendisinden üç gün daha beklemesini istemesini dilemeye basladi delikanli. Şimdiye kadar hi^A
Sımyacı 17^A

duymadigi birseyler hissettiğini fark etti: Sonsuza dek bir yere yerleşmek istiyordu. Kara saçlı genç kizin yanında, kuskusuz, günler birbirine benzemezdi. Ama sonunda tüccar gelip dört koyun kirkmasini

istedi. Borcunu ödedikten sonra çobanın ertesi yıl da ugra-masini söyledi. 18

SİMDİ BU KASABAYA ULAŞMAK İÇİN

ÖNÜN-

de dört gün vardı çobanın. Heyecandan içi içine sigmiyordu, ama yüreğini koyu bir kaygı da sarmisti: Belki de genç

kız unutmıştu onu. Yün satmak için oraya uğrayan bir yığın çoban vardı.

- Pek önemli değil, dedi koyunlarıyla konuşurken. Ben de başka yerlerde başka kızlar tanıyorum.*

Ama, yüreğinin derinliklerinden biliyordu ki, öyle *pek önemli değil* diyecek durumda değildi. Çobanların da, tipki denizciler ve gezgin satıcılar gibi, kendilerini yeryüzünde basibos dolaşmaktan vazgeçirtecek birinin yasadi-gi bir kente uğrayabileceklerini biliyordu.

19

GÜNÜN İLK IŞIKLARI TANYERİNDEN YÜK-

selmeye baslarken, çoban koyunlarını gündoğusu yönünde sürmeye basladi. 'Hiçbir zaman bir karar vermek gereksinimi duymuyorlar/ diye düşündü. 'Belki de bu yüzden hep benim yanımda kalıyorlar.' Su ve yiyecekte başka bir şeye gereksinim duymuyordu koyunlar. Onların çobani olarak Endülüs'ün en iyi otlaklarını bildiği sürece, kendisiyle her zaman dost kalacaklardı. Güneşin doğusu ile batısı arasında eğleşen, uzun saatlerden oluşan günlerin

biri ötekenden farklı olmasa da; kisacik yaşamları boyunca tek bir kitap okumasalar, köylerde olup bitenleri anlatan delikanlinin insan dilini anlamasalar da. Yiyecek ve suyla yetiniyorlardı ve bu onlar için yeterliydi. Buna karşılık, yünlerini, arkadaşlıklarını ve kimi zaman da etlerini cömertçe sunuyorlardı.

'Günün birinde bir canavara dönssem ve tek tek

hepsini öldürsem, sürünün hepsini bogazladıktan sonra ancak isin farkına varırlardı,' diye düşündü delikanli.

'Çünkü bana inanıyorlar ve artık kendi içgüdülerine güvenmiyorlar. Bu böyle, çünkü onları otiaga ben götürüyorum.'

Delikanli kendi düşüncelerine şaşmaya, onları tuhaf

bulmaya basladi. içinde firavuninciri bitmiş kilise belki de cinli-periliydi. Belki de aynı düşü bu nedenle yeniden görüyor ve her zaman sadık dost saydığı koyunlara kirşi öfke duyuyordu. Önceki akşam yemeğinden kalma sarabın-

dan içti biraz ve yağışına sarindi. Birkaç saat sonra, güneşin ükselrnesiyle artan bunaltıcı sicaklar yüzünden sürüsünü kirda dolduramayacağını biliyordu. Yazın bu saatte bütün ispanya uykuya dalardı Sicak, gece ininceye kadar

sürerdi, ama bu arada yağışını yin.naa t^Airr. A 20-in daydı. Her şeye karşın, bu yükten /ak.r.-r. < - k*, -'.p? zaman, sabah ayazmi bu yük sayesinde - animsiyordu kuskusuz.

'Havanın beklenmedik degiSiK.u.\leri.-e ka.-si \cArr ya her zaman hazır olmalıyız,' dht: uüsü'. ^ord-r zö-

man; yağçının ağırlığına katianmavi minnetie kabai ediyordu.

Yamçının da bir varlık nedeni vardı, tipki delikanlı-nın hikmeti vücudu gibi. Orası senin, burası benim Endülüs ovalarını iki yıl dolandıktan sonra, belgenin bütün kentlerini ezberle öğrenmişti; yaşamına anlam veren |ey gezip dolasmaktı.

Basit bir çobanın neden okuma bildiğini, bu ke/ genç

kıza açıklamak niyetindeydi: On aki yasinakadar papaz okuluna gitmişti. Anababası, onun din adamı olmasını istemişlerdi; tipki koyunları gibi, yalnızca su ve yiyecek için çalışan yoksul bir köylü ailesi için gurur kaynağıydı böyle bir şey. Latince, ispanyolca ve dinbilim okumuşt'u. Ama, daha küçüklüğünden itibaren dünyayı tanımaya hayal e" misti, Tanrıyı ya da insanın günahlarını öğrenmek:..ok daha Önemliydi böyle bir şey. Bir akşam, ailesini g-n.ıe\ t giderken, bütün cesaretini toparlayıp t^hasma r vhip oi-mak istemediğini söyledi. Yolculuk yapmak istiyordu.

- Dünyanın bütün insanları sim üye kad"r t-j köyden gelip geçtiler, oğlum. Buraya yeni peyler anmayı geldiler, ama hiç değişmediler. Şatoyu gezmek için tepeye

Çi-karlar ve geçmişin günümüzden daha iyi olduğuna karar

verirler. Saçlarının rengi ister açık, ister koyu olsun, hepsi de köyümüzün insanlarına benzerler

- Ama ben, bu insanların geMikbri ülkelerdeki "to-ları bilmiyorum, diye yanıtladı delikanlı.

- Bu insanlar, tarlalarımız!, kadınlarımızı görünce, her zaman burada yaşamak istediklerini seklerle;, dir-sürdüdü baba.

- Onların geldikleri yerlerin kadınlarını ve topraklarını tanımak istiyorum, dedi oğul bunun üzerine. Çünkü hiçbiri bizimle kalmıyorlar burada.

- Ama bu insanların cepleri para dolu, dedi baba. Bizim burada, yalnızca çobanlar başka yerleri görebilirler.

- Öyleyse, ben de çoban olacağım.

' Bunun üzerine baba hiçbir şey söylemedi. Ertesi gün, içinde üç eski ispanyol altın lirası bulunan bir kese verdi oğluna.

- Bunları bir gün tarlada bulmuştum. Rahipliğe kabul edilme töreninde kiliseye vermeyi düşünüyordum.

Git, kendine bir sürü al ve en iyisinin bizim şatomuz, en güzel kadınların da bizim kadınlarımız olduğunu öğreninceye kadar dünyayı dolaş.

Ve baba oğlunu kutsadı. Delikanlı, babasının gözlerinde de dünyayı dolaşma isteğinin bulunduğunu gördü. Her gece uyumak, yemek ve içmek için hep aynı yerde kalarak yularca kurtulmaya çalışmış olmasına karşın, hâlâ canlı kalan bir istekti bu. 22

UFUK KIZARDI, SONRA GÜNEŞ GÖRÜNDÜ.

Delikanlı, babasıyla yaptığı konuşmayı anımsadı ve kendini mutlu hissetti; daha şimdiden birçok şato, birçok kadın tanıdı (ama bu kadınlardan hiçbiri, iki gün sonra göreceği kadının eline su bile dökemezdi). Bir yamçısı, bir bas-

kasıyla degistokus edebileceği bir kitabı ve bir sürüsü var-di. Bununla birlikte, en önemlisi, her gün yaşamının büyük düşünüyü gerçekleştiriyordu: Geziyordu. Endülüs ovalarından bıkınca, koyunlarını satıp denizci olabilirdi. Deniz-

den usandığı zaman da birçok kent, birçok kadın tanıdı,

birçok mutluluk olanığı yaşamış olurdu.

'Papaz okuluna, Tanrıyı aramaya nasıl gidebilirim?'

diye düşündü, doğan güneşe bakarak. Bunun olası olduğu

durumlarda, bir yolunu bulup bir başka yolculuğa çıkıyor-du. Buradan kaç kez geçmiş olmasına karşın, bu harap kiliseye kadar hiç gelmemişti. Dünya büyüktü, sonu gelmiyordu. Kısa bir süre de olsa, koyunlarının kendisine yol göstermesine izin verse, sonunda bir yığın ilginç şeyler keşfederdi.

"Sorun su ki, her gün yeni bir yere gittiklerinin farkına varmıyorlar. Otlakların değiştiğini, mevsimlerin birbirine benzemediğini anlamıyorlar. Çünkü yiyecek ve sudan başka bir kaygıları yok."

"Belki de herkes için durum böyledir," diye düşündü

çoban. Tüccarın kizina rastladığından bu yana başka bir kadın düşünmeyen benim için bile."

Gökyüzüne baktı. Hesaplamalarına göre, öğle yemeğinden önce Tarifa'da olacaktı. Orada, kitabını daha kalın bir kitapla değiştirebilir, şişesini şarapla doldurur, saç-

sakal

tirası olabilirdi; kızın yanına gitmeden önce iyice hazırlan-

maliydi. Daha fazla koyunu olan bir başka çobanın,

kendi-

2 3

sinden önce davranıp genç kıza talip olma olasılığını düşünmek bile istemiyordu.

"Bir düşü gerçekleştirme olasılığı yasami ilginçlestiri-

yor," diye düşündü, güneşin durumuna tekrar bakıp adımlarını hizlandırıyordu. Tarifa'da düşünürken yorumcusu bir yaslı kadının yaşadığını anmsamıştı. Daha önce bir kez görmüş olduğu bu düşü, bu gece de görmüştü. 24

YASLI KADIN, DELİKANLIYI EVİN ARKASIN-

daki bir odaya götürdü, odayı salondan rengârenk bir plastik perde ayırıyordu. Odada bir masa, bir İsa'nın Kutsal

Yüreği 1 tasviri ve iki sarı dalye vardı.

Yaslı kadın oturdu, delikanlıya da oturmasını söyledi.

Sonra delikanlının iki elini ellerinin arasına aidi ve usulca dua etmeye başladı.

Söyledikleri bir Çingene duasına benziyordu. Şimdiye

kadar, dolayısıyla bir yığın Çingeneye rastlamıştı. Bu insanlar da doluyorlardı, ama koyunlarla ilgilenmiyorlardı. Söylenenlere bakılırsa, bir Çingenenin isigücü durmadan insanları aldatmaktı.

Şeytanla anlaşma yaptıkları, çocukla-

ri kaçırmak gizli barınaklarında bunları köle gibi kullandıkları da söyleniyordu. Genç çoban, çocukken, Çingeneler tarafından kaçırılmaktan korkmuştu her zaman. Yaslı kadın ellerim tutunca bu eski korkuyu anımsadı delikanlı.

'Ama burada İsa'nın Kutsal Yüreği tasviri var,' diye

düşündü, kaygılarından kurtulmak isterken. Elinin titremeye başlamasını, yaslı kadının da onun bu ürküntüsünü

fark etmesini istemiyordu. Sessizce bir Tanrı Babamız du-ası okudu.

- ilginç... dedi yaslı kadın, gözlerini delikanlının

elinden ayırmaksızın. Ve tekrar sustu.

Delikanlı, giderek sınırlendiğini hissediyordu. Ama elinin titremesine engel olamadı ve yaslı kadın fark etti bunu. Hemen ellerini çekti kadının ellerinden.

- Buraya el falına baktırmak için gelmedim, dedi. Bu

eve geldiği için artık, pısmalık duyuyordu. Bir an, kadına 1 İsa'nın Tann sevgilinin limgeji. (Çrv.)

2 5

ücretini ödemenin ve hiçbir şey öğrenmeden buradan ayrılmanın daha iyi olacağını düşündü. Ne var ki, üst üste gördüğü aynı düşün ne anlama geldiğini öğrenmek çok önemliydi onun için.

- Gördüğün düşler hakkında bilgi almaya geldin, dedi bunun üzerine yaslı kadın. Ama düşler Tanrının diliyle konuşurlar. Tanrı dünyanın diliyle konuşursa bunun yorumunu yapabilirim. Ama senin ruhunun diliyle konuştuğu zaman bunu yalnızca sen anlayabilirsin. Gene de

danis-

ma ücreti ödeyeceksin bana.

'Gene bir dalavere,' diye düşündü delikanli. Her şeye karsin, tehlikeyi göze almaya karar verdi. Bir çoban, kurt ya da kuraklik tehlikesiyle her zaman karsi karsiyadir; ama, çobanlik mesleğini çekici kilan da budur zaten.

- Aynı düşü iki kez üst üste gördüm. Koyunlarımla bir otlaktaydim. Derken bir çocuk göründü ve koyunlarla oynamaya basladi. İnsanların koyunlarımla oynamasından

pek hoşlanmam; tanımadıkları insanlardan korkarlar. Ama kendileriyle oynamaya gelen çocuklardan korkmazlar. Neden bilmem. Hayvanların, insanların yasini bilmeleri sasirtici bir sey.

- Sözü gördüğün düşe getir, dedi yasli kadın. Ateşte tencerem var. Hem zaten fazla paran da yok, bütün zama-

nimi alamazsın.

- Çocuk bir süre koyunlarla oynuyor, diye sürdürdü konuşmasını çoban, biraz sikintiyle. Ve birden elimden

tutuyor, beni Misir Piramitlerine götürüyor.

Yasli kadının Misir Piramitlerinin ne olduğunu bilip

bilmediğini anlamak için bir an sustu. Ama kadın sessizliğini bozmadı.

- Sonra, Misir Piramitlerinin (yasli kadının iyice an-

laması için bu sözcükleri tane tane söylüyordu) önünde, çocuk bana, 'Buraya gelersen, gizli bir hazine bulacaksın,'

diyor. Ve tam bana hazinenin yerini gösterceği sırada uyanıyorum, iki kez oldu.

26

Yasli kadın bir süre sustu. Sonra, delikanlinin ellerini tuttu, dikkatle inceledi.

- Artık senden para istemiyorum, dedi sonunda. Ama hazineyi bulacak olursan onda birini isterim.

Delikanli gülmeye basladi. Sevinçten gülüyordu.

Böylece, gördüğü hazine düşleri sayesinde, cebindeki pek az parayı da harcamamış oluyordu! Bu yasli kadın

gerçekten bir Çingene olmalıydı. Çingeneler biraz tuhaftırlar.

~ iyi de, nasıl yorumluyorsunuz bu düşü? diye sordu delikanli.

- Önce yemin edeceksin. Sana söyleyeceklerime kar-

silik, hazinenin onda birini bana' vereceğine dair yemin edeceksin.

Delikanli yemin etti. Yasli kadın, gözlerini Isa'nin Kutsal Yüreği tasvirinden ayırmaksızın tekrarlamasını istedi.

- Dünya Dili'nde bir düşün bu, dedi ardından. Bunu yorumlayabilirim, ama çok zor bir yorum, iste bu yüzden bana vereceğin paya değer.

-Yorumum söyle: Misir Piramitlerine gitmelisin.

Neyin nesidir bunlar bilmiyorum, ama bir çocuk gösterdiğine göre, gerçekten vardır bunlar. Orada bir hazine bulup zengin olacaksın.

Delikanli önce sasirdi, sonra öfkeleni. Bu kadar az bir şey için bu cadi kariya gelmesi gerekmezdi.

Ama,

para

ödemek zorunda olmadığını animsadi.

- Eğer buysa, bunun için vakit kaybetmeye değmez, dedi.

- Hadi canım! Sana, gördüğün düşü yorumlamanın

zor olduğunu söylemiştim. Basit şeyler, en olağanüstü şeylerdir ve yalnızca bilginler anlayabilirler bunları. Bir bilgin olmadığını için, başka şeyler de bilmem gerekiyor: El falı-na bakmak, mesela.

- Peki, nasıl gideceğim Msir'a?

27

- Ben yalnızca düşleri yorumluyorum. Bunları gerçeğe dönüştürecek gücüm yok benim. Bu yüzden de kızları-min bana verdikleriyle yaşamak zorundayım.

- Ama ya Msir'a yaramazsam?

- Eh, o zaman bir şey ödemezsin bana. Zaten ilk kez olmayacak.

Ve yaslı kadın bu sözlerine hiçbir şey eklemedi. Delikanlıdan gitmesini istedi. Çünkü onunla epeyce zaman kaybetmişti. 28

ÇOBAN, FALCININ YANINDAN HAYAL KIRIK-

rikliği içinde ayrıldı; bir daha asla düşlere inanmamaya karar vermişti. Bu arada yapacak bir yığın işi olduğunu anımsadı: Önce gidip karnini doyurdu, kitabını daha kalın bir kitapla değiştirdi ve yeni satın aldığı şarabi rahatça içmek için kasabanın alanına gidip bir sraya oturdu. Sıcak bir gündü, ama şarap o akıl-sir ermez gizemiyle çobanın içini biraz serinletti. Koyunlar, yeni edindiği bir dostun kent girişinde bulunan ağılmdaydılar. Bu yörelerde bir yığın arkadaşları vardı - ve bu da yolculuk yapmayı neden bunca sevdiğini açıklıyor. Her gün birlikte olmak gereksinimi duymaksızın, insan her zaman yeni dostlar edinir. Papaz okulunda olduğu gibi, insan her zaman aynı insanları görürse, bunları yaşamının bir parçası saymaya baslar, iyi, ama bu kişiler de bu nedenle, yaşamimizi değiştirmeye

kalkırlar. Bizi görmek istedikleri gibi değilsek hoşnut olmazlar, canları sikilir. Çünkü, efendim, herkes bizim nasıl yaşamamız gerektiğini elifi elifine bildiğine inanır.

Ne var ki, hiç kimse kendisinin kendi hayatını nasıl

yaşamayı gerektiğini kesinlikle bilmez. Tıpkı su, düşleri gerçeğe dönüştürmeyi beceremediği halde düs yorumculuğuna kalkısan cadi gibi.

Koyunlarımı alıp kırlara açılmadan önce güneşin alçalmasını beklemeye karar verdi. Üç gün sonra tüccarın kızı-ni görecekti.

Tarifa papazından aldığı kitabı okumaya başladı. Ka-

lin bir kitaptı, daha ilk sayfada bir cenaze törenini anlatı-yordu. Ayrıca, kahramanlarının adları da son derece kar-masıktı. 'Günün birinde bir kitap yazacak olursam,' diye düşündü, okurları, kahramanların adlarını bir anda öğrenmek zorunda bırakmamak için onları teker teker sunacak-tı.

Okumaya iyice daldığı sırada (cenaze karda gömüldüğü ve bu da yakıcı güneşin altında serinlik duygusu uyan-dırdığı için hoşuna gidiyordu okuma), yaslı bir adam gelip yanına oturdu ve onunla konuşmaya başladı:

- Bu insanlar ne yapıyorlar? diye sordu yaslı adam, alandan geçenleri göstererek.

- Çalışıyorlar, diye yanıtladı çoban, soğukça ve okuduğu kitaba kendini iyice kaptırmış gibii Aslında, tüccarın kızının önünde koyunlarını kirkliğini ve kızın da çobanın nasıl yaman biri olduğuna gözleriyle tanıklık ettiğini hayal ediyordu. Bu sahneyi daha önce onlarca kez hayal etmişti.

Koyunların arkadan öne doğru kirkilmaları gerektiğini genç kıza anlatmaya başlayınca onun kendisini kendinden

geçercesine dinlediğini gözünün önüne getiriyordu her

zaman. Bir yandan koyunları kirkirken, bir yandan da genç kıza anlatacak ilginç öyküler anımsamaya çalışıyordu. Bunlar çoğunlukla kitaplarda okuduğu öykülerdi, ama o bunları sanki kendisi

yaşamışçasına anlatıyordu. Genç kız

okuma bilmediği için isin aslini hiçbir zaman öğrenemeyecekti.

Ne var ki, direndi yaslı adam. Yorgun ve susamış, olduğunu söyledi ve bir yudum şarap içmek istedi.

Delikanlı

siseyi verdi ona; belki kendisini rahat bırakır, diye düşündü.

Ama yaslı adam mutlaka gevezelik etmek istiyordu.

Çobana, okumakta olduğu kitabın nasıl bir şey olduğunu sordu, içinden adama kaba davranıp oturduğu sırayı değiştirmeyi geçirdi, ama babası ona yaslı insanlara karşı saygılı

olmayı öğretmişti. Bunun üzerine kitabı yaslı adama uzat-

ti. Bunu iki nedenden dolayı yaptı: Birincisi, kitabın adını iyi söyleyemiyordu,- ikincisi, yaslı adam okuma bilmiyor-

sa, küçük düşmemek için kendisi sıra değiştirmek isteyecekti. 30

- Himm! dedi yaslı adam, sanki tuhaf bir nesneymiş

gibi, bütün dikkatiyle incelerken. Önemli bir kitap, ama çok sıkıcı.

Çoban çok sasirdi. Demek yaslı adam da okuma biliyordu ve bu kitabı daha önce okumuştur. Onun dediği gibi sıkıcı bir kitapsa, değiştirmek için hâlâ zamani vardı.

- Bütün kitaplar gibi aynı şeyden söz eden bir kitap,

diye sürdürdü konuşmasını yaslı adam. İnsanların kendi yazgılarını seçmek sansından yoksun bulduklarından söz ediyor. Ve sonunda da, dünyanın en büyük yalanma inandığını söylüyor.

- Peki dünyanın en büyük yalanı ne? diye sordu deli-

kanlı, saskinlik içinde,

- Ne mi? Hayatımızın belli bir ânında, yaşamimizin

denetimini elimizden geçiririz ve bunun sonucu olarak ha-

yatımızın denetimi yazgının eline geçer. Dünyanın en büyük yalanı budur.

- Benim için böyle olmadı, dedi delikanlı. Rahip ol-

mami istiyorlardı, ben kendim çoban oldum.

- Böylesi daha iyi, dedi yaslı âdâm. Çünkü sen gezmeyi seviyorsun.

"Düşüncelerimi okuyor," diye geçirdi içinden Santiago.

Bu sırada, pek öyle umursamadan kalın kitabın sayfala-

larını karıştırıyordu yaslı adam. Çoban onun giysilerinin tuhaflığını fark etti: Arap'a benziyordu,

ama bu yörelerde olağanüstü bir şey değildi bu. Tarifa'dan ancak birkaç saat

uzaktaydı Afrika. Çoğu zaman kente alisveris yapmak için

Araplar gelirdi,- günde birkaç kez tuhaf hareketler yaparak dua ettikleri görülürdü.

-Neredensiniz? diye sordu delikanlı.

- Birçok yerden.

- Kimse birçok yerden olamaz, dedi delikanlı. Ben

bir çoban olarak değişik yerlerde bulunabilirim, ama aslim bir yerdendir: Çok eski bir şatosu olan bir kent. Orada doğdum.

- Peki, diyelim ki, ben de Salem'del doğdum. Çoban, Salem'in nerede olduğunu bilmiyordu, ama

bilgisizliğinden dolayı küçük düşmemek için de soru sormak istemiyordu. Bir süre alana baktı. İnsanlar gi-dîp-geliyor, işleri baslarından askmmis gibi görünüyorlar-di.

- Nasıl bir yer Salem? diye sordu sonunda, bir ipucu

yakalamak için.

- Her zamanki gibi, her zaman nasılsa öyle. Doğrusu bir ipucu değildi yaniti. Ama en azından Salem'in Endülüs'te bulunmadığını biliyordu. Yoksa, bilirdi bu kenti.

- Peki, ne yapıyorsunuz Salem'de?

- Salem'de ne mi yapıyorum? Yaslı adam ilk kez kahkahayla gülmeye başladı. Salem Kraliyim ben, ne soru! insanlar bir yığın acayip şeyler söylüyorlar. Bazen, koyunlarla birlikte yaşamak çok daha iyi, konuşmaz koyunlar, yiyecek ve su aramaktan başka bir şey yapmazlar.

Ya da kitaplar, dinlemek isterseniz size ilginç öyküler anlatır kitaplar. Ama insanlarla konuşurken durum başka, öylesine tuhaf şeyler söylerler ki, konuşmayı nasıl sürdüreceğinizi bilemezsiniz.

- Benim adım Melkisedek, dedi yaslı adam. Kaç tane koyunun var?

- Yeteri kadar, diye yanıtladı çoban. Yaslı adam onun hayatı hakkında daha fazla şeyler öğrenmek istiyordu.

- Öyleyse, bir sorunumuz var. Yeteri kadar koyunun olduğunu düşündüğün sürece sana yardım edemem.

Delikanlı içinde bir kızgınlık hissetmeye başladı. Hiçbir yardım istediği yoktu. Şarap isteyen, sohbet etmek

isteyen, kitabıyla ilgilenen yaslı adamın kendisiydi. 'Tevrat'ta adı geçen bir kent (Tefevin, XIV, 18) (Çev.) ? Salem Kralı (Tevrat Teinin, XIV. 18); Yüç* Al'ah'tın rahib", AbiWt (ibrahim Peygamber) mübarek kildi (Çrv)

32

- Kitabı geri verin bana, dedi. Koyunlarımın yanına gidip yola çıkmalıyım.

- On koyundan birini bana ver, dedi yaşlı adam. O zaman, gizli hazineye ulaşmak için ne yaptın gerektiğini öğretirim sana.

Delikanlı bunun üzerine düşünüyordu ve birden

her şey apaçık ortaya çıktı. Yaşlı kadın para istememişti kendisinden, bu yaslı adam (belki de kaçbın kocasıydı) gerçekte hiçbir ilişkisi olmayan bir bilgi karşılığında daha fazla para sizdiracaktı. Bu da bir Çingene olmalıydı.

Ama, delikanlı daha ağzını açmadan, yaslı adam yere

eğilip bir ince dal parçası aidi ve alanın kumu üzerine bir-seyler yazmaya başladı. Yaslı adam eğildiği anda göğsünde

bir şey parladi ve öylesine parladi ki, delikanlının gözleri hiçbir şey görmez oldu. Ama, yaslı adam beklenmeyecek bir çabuklukla, harmanisiyle göğsünü örttü yaslı adam. Delikanlının göz kamasması geçti ve yaslı adamın yazmakta olduğu şeyleri açık seçik görmeye başladı.

Küçük kentin alanının kumları üzerinde, babasının ve

annesinin adlarını okudu. Hayatının o ana kadarki öyküsünü, çocukken oynadığı oyunları, papaz okulunun soğuk

geceğini okudu. Şimdiye kadar hiç kimseye anlatmadığı

şeyleri okudu: Karaca avlamak için babasının tüfeğini gizlice almasını ya da yalnız başına yaptığı ilk cinsel deneyini.

- Ben Salem Kraliyim, demisjti yaslı adam.

- Bir kral niçin bir çobanla çene çalsın? di^e sordu delikanlı; tedirgin olmuş, alabildiğine sasırmisti.

- Bunun birçok nedeni var. Ama diyelim ki, bunun

en önemli nedeni senin Kişisel Menkibe'nin gerçekleştirme gücüne sahip olusun.

Mtnkibt: Din büyüklerini n ya da tarihe geçmiş, ünlü kiferiü yasamlarım ve olağanüstü

davranislarini anlatan öykü. 'Yazgi' ya gönderme yapiliyor. (Çev,)^

Simyaci

33/3

Delikanli 'Kişisel Menkibe'nin ne anlama geldiğini bilmiyordu.

- Senin her zaman gerçekleştirmek istediğin şeydir.

Hepimiz, gençken, Kişisel Menkibe'mizin ne olduğunu biliriz.

- Hayatin bu döneminde, her sey açık seçiktir, her

sey mümkündür ve hayal kurmaktan, hayatında gerçekleştirmek istediği şeylerin olmasını istemekten korkmaz. Ama zaman geçtikçe, gizemli bir güç, Kişisel Menkibe'nin gerçekleştirilmesinin olanaksız olduğunu kanıtlanmaya baslar.

Yasli adamın söylediklerinin genç çoban için önemli

bir anlami yoktu. Ama su 'gizemli güçlerin ne olduğunu öğrenmek istiyordu: Anlattigi zaman tüccarin kizinin agzi bir karis açık .kalacakti.

Olumsuz gibi görünen güçlerdir bunlar, ama aslında

sana Kişisel Menkibe'ni nasıl gerçekleştireceğini öğretirler.

Zihnini ve iradeni bunlar hazirlarlara, çünkü dünyada bir büyük gerçek vardır: Kim olursan ol, ne yaparsan yap, bü-

fcüri' yüreğinle gerçekten bir sey istediğin zaman, Evrenin Ruhu'nda bu istek oluşur. Bu senin yeryüzündeki özel görevindir.

- insan yalnızca yolculuk yapmak istese? Ya da bir

kumaş tüccarinin kiziyla evlenmek istese? Ya da hazine aramak istese. DünyanınRuhu insanların mutluluğuyla beslenir. Ya da mutsuzluklarıyla, arzuyla, kiskançlıkla. Kendi Kişisel Menkibe'sini gerçekleştirmek insanların biricik gerçek yükümlülüğüdür. Her sey bir ve tek şeydir. Ve bir sey istediğin zaman, bütün Evren arzusunun gerçekleşmesi için işbirliği yapar.

Ahiri ve gelip geçenleri seyrederek bir süre sustular.

lif önce vasi' adam bozdu: M-Jui k-*' - "p güdü\ örsün? <j-." .< / it- vîr-.ak 1- "suma gidiyor.

Yasli adam, alanin kösesinde, kirmizi arabasinda pat-lamis misir satan adami gösterdi.

- Çocukken \>\i adam da yolculuk yapmak istiyordu.

Ama patlamis misir satmak, yillar boyu para biriktirmek için bu arabayi satin almayi seçti.

Yaslandigi zaman bir ay-

ligina Afrika'ya gidecek, insanin düşlediği şeyi gerçekleştirmesi için her zaman olanak bulunduğunu bir türlü anla-madi.

'Çobanligi da seçebilirdi,* diye düşündü delikanli. Bu düşüncesini yüksek sesle tekrarladi.

- Bunu pekâlâ düşündü, dedi yasli adam. Ama

patla-

mis misir saticilari, çobanlardan daha önemlidirler. Patla-mis misir saticilarinin baslarini sokacaklari bir çati vardır, oysa çobanlar yildiz palasta uyurlar, insanlar kizlarini çobanlardan çok patlamis misir saticilariyla evlendirmek isterler.

Tüccarin kizini düşünen çoban, yüreğinde bir aci hissetti. Kizin yasadigi kentte kuskusuz bir patlamis misir sa-ticisi vardı.

- Sonuç olarak, insanların patlamis misir saticilari ve

Çobanlar hakkında düşündükleri, onlar için, Kişisel Men-kibe'den daha Önemli olur.

Yasli adam kitabın sayfalarını karistirdi, bir yeri eğlenerek okudu. Çoban biraz bekledi, sonra, daha önce yasli adamın yaptigi gibi, araya girdi:

- Bunlari neden söylüyorsunuz bana?

- Çünkü sen, kendi Kişisel Menkibe'ni yaşamaya çalisyorsun. Ve bundan vazgeçmek üzeresin.

- Peki siz hep böyle durumlarda mi ortaya çıkarsınız?

- Her zaman böyle değil, ama her zaman bir şey yapmaktan geri durmadım. Bazen, iyi bir fikir, bir çözüm yolu olarak gölündüm. Kimi zaman, çok nazik bir anda, işleri kolaylastıracak şekilde davrandım. Böyle şeyler iste, ama çoğu insan hiçbir şeyin farkına varmadı.

3

5

Bir hafta önce, bir maden arayıcısına bir tas biçiminde görünmek zorunda kaldığını anlattı. Zümrüt aramak için her şeyini terk etmişti bu adam. Bes yıl boyunca]bir ırma-ğın kıyısında çalışmış, dokuz yüz doksan dokuz bin dokuz yüz doksan dokuz tas kırmıştı, bir zümrüt parçası ararken, iste o anda vazgeçmeyi düşünmüş, oysa zümrüdünü bulması için bir tas, bir tek tas kalmıştı. Kişisel Menkibe'si üzerine bahse girmiş bir insan olduğu için madenci, yaslı adam ise karismaya karar vermiş. Bir tase dönüşüp madencinin ayaklarına yuvarlanmış. Başarısız geçen bes yıl yüzünden eziklik duyan madenci tasi öfkeyle alıp uzaklara fırlatmış. Tasi öylesine bir hızla fırlatmış ki, başka bir tase çarpan tas parçalanmış ve ortaya dünyanın en güzel zümrüdü çıkmış.

- insanlar yasama nedenlerini pek çabuk öğreniyorlar, dedi yaslı adam, gözlerinde beliren acıyla. Belki de

gene aynı nedenle hemen pes ediyorlar. Ama, dünyanın hali böyle iste.

Delikanlı, konuşmanın gizli hazine yüzünden basla-mış olduğunu anımsadı.

- Hazineyi, seller toprağın altından çıkartırlar, gene seller toprağa gömerler, dedi yaslı adam. Hazinesin hakkın-

da daha fazla şey öğrenmek istiyorsan, sürünün onda birini bana vereceksin.

- Hazinesin onda biri yetmez miydi? Yaslı adam hayal kırıklığına uğrar gibi oldu.

-* -^T^enüz sahip olmadığın bir şeyi vaat ederek gidecek olursan, onu ele geçirmek arzunu yitirirsin.

Çoban bunun üzerine hazinenin onda birini Çingene kadına söz verdiğini söyledi yaslı adama.

- Çingeneler kurnazdır, diye içini çekti yaslı adam.

Ama ne olursa olsun, hayatta her şeyin bir bedeli olduğunu öğrenmek senin için iyi bir şey. Isığın Savaşçılarının öğretmeye çalıştıkları da bumer zaten. Delikanlıya kitabını geri verdi.

36

- Yarın sürünün onda birini bana getireceksin. Gzli hazineyi nasıl bulacağını söyleyeceğim sana. Haydi, iyi aksamlar. Sonra alanın bir kösesinde gözden kayboldu.

3

7

DELİKANLI KİTABI YENİDEN OKUMAYI DENEDİ, ama bütün dikkatini kitap üzerinde yoğunlaştıramadı. Yaslı adamın doğru söylediğini bildiği için sinirli ve gergindi. Patlamış misir satıcısını bularak bir torba patlamış misir satın aldı. Yaslı adamın anlattıklarını adama ak-

tarmalı mıydı, yoksa susmalı mıydı? Düşünüyordu, ama bir türlü karar veremiyordu. "Bazen işi oluruna bırakmak, ilişmemek daha iyidir,* diye düşündü ve adama bu konuda

bir şey söylemedi. Konuşacak olsaydı, satıcı günlerce

kafa

patlatacakti: Her şeyi yüzüstü biraksin mi yoksa bırakma-
sin mi? Ama küçük arabasına da iyice alismisti.

Adami, kendisinin yol açacağı kararsizlik işkencesinden kurtarabilirdi. Kentte dolaşmaya basladi, limana kadar uzandi. Limanda küçük bir bina vardi, bu binanın pençe-
reye benzer bir deliğinden insanlar bilet satın alıyorlardı. Msir ülkesinin Afrika'da olduğunu öğrendi.

- Arzunuz? diye sordu gişedeki memur.

- Belki, yarın, diye yanıtladı delikanlı uzaklaşırken.

Koyunlarından birini satarak bogazın karşı yakasına geçebilirdi. Bu düşünce ürktüyordu onu.

- Al sana bir hayalperest daha, dedi gişedeki adam ar-
kadasına, delikanlı uzaklaşırken. Bilet alacak parası yok.

Delikanlı gişenin önünde koyunlarını düşünmüş ve

onların yanına gitmekten korkmuştu, iki yıl içinde, koyun yetiştiriciliği konusunda her şeyi öğrenmişti. Her türlü koyun bakımını, koyun kirkmayı ve sürüyü kurtlardan korumayı öğrenmişti. Endülüs'ün bütün kirve otlaklarını tanıyordu. Koyunlarının her birinin alıs ve satış fiyatlarını biliyordu.

38

Arkadasının ağılına en uzun yoldan gitmeye karar

verdi. Kentin bir şatosu vardı; kaleye tirmanip surların üzerinde oturmak istedi canı. Yukarıdan, Afrika'ya görebilirdi. Neredeyse bütün İspanya'ya uzun süre Isgal etmiş olan MagripHlerin buradan geldiklerini söylemişti biri, bir zamanlar. Magrİplilerden nefret ediyordu. Çingeneleri onlar getirmişlerdi.

Yukarıdan, yaşlı adamla gevezelik ettiği alan da arala-
rında olmak üzere kentin büyük bir bölümünü de görebilirdi.

*Su ihtiyara rastladığım âna lanet olsun,' diye düşündü. Gördüğü düşleri yorumlayabilecek bir kadın bulmaya gitmişti yalnızca. Ne kadın, ne de yaşlı adam, kendisinin bir çoban olusunu umursuyorlardı. Hayatta hiçbir şeye ar-tik inanmayan, çobanların bir gün duygusal olarak koyun-larına bağlanabileceklerini anlayacak durumda olmayan yalnız insanlardı bunlar. Kendisi koyunlarını çok iyi tanı-yordu: Hangisi topallıyor, hangisi iki ay sonra kuzulaya-cak, hangileri tembeldir, hepsini biliyordu. Onları kirkma-yı ve kesmeyi de biliyordu. Gitmeye karar verecek olursa, koyunları acı çekirdi.

Rüzgâr çıktı. O, bu rüzgârı tanıyordu: Gündoğusu di-

yorlardı bu rüzgâra, imansız sürüleri bu rüzgârla birlikte gelmişlerdi. Tarifa'ya gelmeden önce, Afrika'nın bu kadar

yakın olduğunu hiç düşünmemişti. Çok büyük bir tehlikeydi bu: Magripliler ülkeyi yeniden istila edebilirlerdi.

Gündoğusu daha sert esmeye başladı. 'Koyunlarımla

hazine arasında kaldım,* diye tlısündü. Karar vermek, alıs-
tigi şey ile sahip olmayı çok istediği şey arasında bir seçim

yapmak zorundaydı. Ayrıca tüccarın kızı da vardı, ama kız koyunlar kadar önemli değildi, çünkü kendisine ba-gimli değildi kız. Kesin olan bir şey vardı: Ertesi gün kız kendisini görmese, bunun farkına bile varmazdı: Kız için bütün günler birbirinin aynıydı ve bütün günler birbirine benzediği zaman da insanlar, güneş gökyüzünde hareket

ettikçe, hayatlarında karşılarına çıkan iyi şeylerin farkına varamaz olurlar

'Annemi, babamı, doğduğum kentin şatosunu terk et-

tim. Onlar bu duruma alistilar, ben de alistim. Koyunlar da benim yokluğuma alısirlarsa iyi ederler,'

diye düşündü.

Yukarıdan alana bakti. Seyyar satıcı patlamış mısırları

rini satmayı sürdürüyordu. Bir süre önce yaşlı adamla sohbet ettiği sırada bir genç çift gelip oturdu ve Öpüşmeye başladı.

'Patlamış mısır satıcısı,' diye mirildandı, ama cümlesini bitilmedi. Çünkü gündoğusu daha da sert esmeye başla-

misti; rüzgârî yüzünde hissetti. Kuskusuz Magripfleri getiriyordu bu rüzgâr, ama çölün ve peçeli kadınların da kokusunu taşıyordu buralara. Bir gün, Bilinmez'in peşine düsmüs, altın, serüven ve piramitleri aramaya çıkmış in-sanların terini ve hayallerini de getiriyordu. Rüzgârın özgürlüğünü kiskandı delikanlı ve onun gibi olabileceğini an-ladı. Kendisinden başka hiçbir şey engel değildi buna.

Koyunlar, tüccarın kızı, Endülüs kırları onun Kişisel

Menkibe'sinin menzillerinden başka bîr şey değillerdi. 40

ERTESİ GÜN ÖĞLEYİN YASLI ADAMIN YANI-

na gitti delikanlı. Yanında altı koyun götürdü.

- Çok sasirdim, dedi yaşlı adama. Arkadasım sürüyü

satın aidi hemencecik. Ömür boyu çoban olmayı hayal ettiğini söyledi bana; iyiye alamet.

- Hep böyle olur, diye karşılık verdi yaşlı adam. Biz

buna Lütuf Kuralı adını veririz. Dk kez kâğıt oynadığın zaman, kesinlikle kazanırsın. Acemi talihi.

- Peki neden böyle oluyor?

- Çünkü hayat senin Kişisel Menkibe'ni yaşamayı istiyor.

Sonra altı koyunu incelemeye başladı ve bir koyunun

topalladığını fark etti. Delikanlı bunun önemsiz bir şey olduğunu, çünkü bu koyunun, koyunlarının en akıllısı olduğunu ve çok yün verdiğini söyledi.

- Hazine nerede? diye sordu.

- Mısır'da, Piramitlerin yanında.

Çoban irkildi. Yaşlı kadın aynı şeyi söylemiş,

üstelik

para da almamıştı.

- Hazineye ulaşmak için işaretlere dikkat etmen gerekiyor. Tanrı, herkesin izlemesi gereken yolu yeryüzüne çizmiştir, yazmıştır. Senin yapman gereken, senin için yaz-dıklarını okumak yalnızca.

Delikanlı konuşmaya başlamadan önce, kendisiyle

yaşlı adam arasında bir pervane havalandı. Dedesini anim-

sadı; dedesi pervanelerin şans simgesi olduklarını söylemişti çocukluğunda. Tipki circirböcekleri, yeşil çekirgeler, küçük gri kertenkeleler ve dört yapraklı yoncalar gibi.

4 1

- Doğrudur, dedi, delikanlının düşüncelerini okuyan

yaşlı adam. Tipki sana dedenin öğrettiği gibi. Birer işaretler bunlar.

Sonra sarındığı harmanıyı açtı. Delikanlı daha önce

görmüş olduğu şeyden çok etkilenmişti; bir gün önce gözlerini kamastıran parıltıyı animsadi. Değerli taşlarla süslü som altından kocaman bir göğüslüklü vardı göğsünde yaşlı adamın.

Gerçek bir kraldı yaşlı adam. Haydutların saldırısına uğramamak için böyle gizleniyordu.

- All dedi, göğüslüğünün ortasına kakılmış biri beyaz, biri siyah iki taş çıkartarak. Birinin adı Urim,2 Ötekinin adı da Tummim'dir. Siyah olanı 'evet*' demektir, beyaz olanı 'hayır' anlamına gelir, işaretleri yorumlamayı basamadığın zaman sana yardım ederler. Ama her zaman nesnel sorular sor.

- Ama, mümkünse, kendi kararlarını kendin al. Hazine Piramitlerin yakınında bulunuyor, bunu biliyorsun zaten. Bana altı koyun vermek zorunda kaldın, çünkü karar vermene ben yardımcı oldum.

Delikanli iki tasi heybesine koydu. Artık kararlarini kendisi verecekti.

- Her şeyin bir ve tek sey olduğunu asla unutma.

Simgelerin dilini unutma. Ve özellikle, Kişisel Menki-be'nin sonuna kadar gitmeyi unutma.

- Ama şimdi sana küçük bir öykü anlatmak istiyorum.

Bir tüccar Mutluluğun Gizi'ni öğrenmesi için oğlunu

insanların en bilgesinin yanına yollamış. Delikanli bir çöl-1 TYvrat'ui Çtkjt bölümünün *Vr s"i israil oğulları arasında bana kâhinlik etmesi için. kardeşin Harun'u v* kruditivîf be rabcr oğulların, Harun'u vr oğulları Nadab w Abi-

huvu, Eleazar vr Itaman yanına getir.' cüm.rsiyle baijayaii 28 'inci babında, yapılacak

"vaplar (göğüslük vr f f od ve "itan vr tiakiç gömlek, tank vr kirçak) sayıhr. Mrtindr grçrn 'göğüslük Tevrat'taki gOgfBLOgt- g&n<tranr yapmaktadır. (Çrv.)

l'rini vr Tutmaim: Büvök rahibin g£gfiiûgQiide bulurun vr Tanrı iradelinin jinigcii olan iki tas. "Ve Urim ilf Tummin.i hftküm gögöjlûgö içiif

koyacaksınız ve RABBİN

flitifi.f girdiği zaman Harun'un vörrg, fizfnndf olacaklar ve

Hanin RABBİN jtnfliidr

israil oğullarının hükmün fi dûma vürfgi üzerimdir

tasiyacak.' (TVvrat, Çtkif, 29 : 30)

42

de kırk gün yürüdüktan sonra, sonunda bir tepenin üzerinde bulunan güzel bir şatoya varmış. Söz konusu bilge burada yasiyormuş.

Bir ermişle karşılaşmayı bekleyen bizim kahraman, girdiği salonda hummalı bir manzara ile karşılaşmış: Tüccarlar girip çıkıyor, insanlar bir kösede sohbet ediyor, bir orkestra tatlı ezgiler çahyormuş; dünyanın dört bir yanından gelmiş lezzetli yiyeceklerle dolu bir masa da varmış. Bilge sirayla bu insanlarla konuşuyormuş ve bizim deli-kanli kendi sırasının gelmesi için iki saat beklemek zorunda kalmış.

Delikanlinin ziyaret nedenini açıklamasını dikkatle dinlemiş bilge, ama Mutluluğun Gizi'ni açıklayacak zama-ni olmadığını söylemiş ona. Gidip sarayda dolmasını, kendisini iki saat sonra görmeye gelmesini salık vermiş.

"Ama, sizden bir ricada bulunacağım,' diye eklemiş

bilge, delikanlinin eline bir kasık verip sonra bu kasığa iki damla siviyağ koymuş. 'Sarayı dolarken bu kasığı elinizde tutacak ve yağı dökmeyeceksiniz.'

Delikanli sarayın merdivenlerini inip-çıkmağa başla-

mış, gözünü kasıktan ayırmıyormuş. iki saat sonra bilgenin huzuruna çıkmış.

"Güzel, demiş bilge, peki yemek salonumdaki Acem

halılarını gördünüz mü? Bahçivan Basi'nin yaratmak için on yıl çalıştığı t bahçeyi gördünüz mü?

Kütüphanedeki güzel parşömenleri fark ettiniz mi?'

Utanan delikanli hiçbir şey göremediğini itiraf etmek

zorunda kalmış. Çünkü bilgenin kendisine verdiği iki damla yağı dökmeye çabalamış, başka bir şeye dikkat edememiş.

'Öyleyse git, evrenimin harikalarını tanı,* demiş ona bilge. 'Oturduğu evi tanımadan bir insana güvenemezsin.'

içi rahatlayan delikanli kasığı alıp sarayı gezmeye çıkmış. Bu kez, duvarlara asılmış, tavanları süsleyen sanat ya-

pitlarına dikkat ediyormuş. Bahçeleri, çevredeki dağları, Çiçeklerin güzelliğini, buldukları yerlere yakışan sanat

4 3

yapitlarının zarafetini görmüş. Bilgenin yanına dönünce, gördüklerini bütün ayrıntılarıyla anlatmış.

'Peki sana emanet ettiğim iki damla yağ nerede?*' diye sormuş bilge.

Kasiga bakan delikanlı, iki damla yağın dökülmüş olduğunu görmüş.

Teki,* demiş bunun üzerine bilgeler bilgisi, *sana verebileceğim tek bir öğüt var: Mutluluğun Gizi dünyanın bütün harikalarını görmektir, ama kasıktaki iki damla yağı unutmadan/

Çoban agzini açıp konuşmadı. Yaslı kralın anlattığı öykünün anlamını kavramı. Bir çoban gezmeyi sevebilir, ama koyunlarını asla unutmaz.

>Yaslı adam, delikanlıya baktı ve sonra, açık elleriyle, delikanlının basının üzerinde bazı tuhaf işaretler yaptı.

Sonra koyunlarını önüne katıp uzaklaştı oradan. 44

KÜÇÜK TARIFA KENTİNİN YUKARI KESİ-

minde Magriplilerin yaptırdığı eski bir kale vardır; kale surlarına oturan biri aşağıda bir alan, bir patlamış mısır sa-ticisi ve karşıda da bir parça Afrika görebilir.

Salem Kralı Melkisedek o akşam kale surlarına oturdu

ve yüzünde gündeğusu adı verilen rüzgârı hissetti. Sahip

değışikliğinin ve kargaşaların altüst ettiğİ tedirgin koyunlar biraz ileride kimildanıp duruyorlardı. Bütün arzuları yalnızca yiyecek ve içecekti.

Melkisedek limandan uzaklaşan küçük gemiye baktı.

Genç çobani bir daha hiç görmeyecekti, tipki asar vergisi-

ni ödedikten sonra Abram'i bir daha hiç görmediğİ

gibi.

Ama isinin özelliğiydi bu.

Tanrılarının dilekleri olamaz, çünkü tanrıların Kişisel

Menkibeleri yoktur. Bununla birlikte, Salem Kralı yüreğinin derinliklerinden, delikanlının basınına ulaşmasını diledi.

*Ne yazık! Yakında adımı unutacak," diye düşündü,

'Ona adımı birkaç kez tekrarlatmalıydım. Benden söz ettiğİ zaman, benim Salem Kralı Melkisedek olduğumu söylemeliydi.'

' "Ve Abram (tbrahim. Ö.I.), Kederlaomer ve beraberinde olan kralları vurup döndükten sonra, Sadece Vadisinde Sodom Kralı onu karptamaya çıktı (bu Kralın Vadisidir). Ve

Salem Kralı Melkisedek ekmek ve şarap çıkardı ve Yüce Allahın kahini idi. Ve onu mübarek kılıp dedi: Göklerin ve yerin sahibi Yüce Allah tarafından Abram mübarek ol-

tun; senin düşmanlarım eline teslim eden Yüce Allah mübarek olsun. Ve her peyden kendisine ondalık verdi. Ve Sodom Kralı Abram'a dedi: Canlan bana ver ve mali kendine al. Ve Abram Sodom Kralına dedi: Göklerin ve yerin sahibi Yüce Allaha, RABBE,

ne bir iplik, ne bir çanak bağı, ut de sana ait olan bir şeye almamaya elimi kaldırdım, ta ki: Abram'i

zengin ettim, demeyesin. Ancak gençlerin yediklerinden ve benimle giden adamların, Aner, Ejkol ve Mamre'nin payyukn baskası bana olmasın; bunlar paylarını alımlar. (Tevrat, Ttkvm, XIV, 17-23)

(Çev.)

4

5

Sonra gözlerini gökyüzüne kaldırdı, düşündüklerinden utanmı. Biliyorum: Bosların boşu. 1 Senin de söylediğın gibi, Tanrım. Ama bazen bir ihtiyar kral da kendisiyle gururlanmak gereksinimi duyabilir. 'Tevrat, VWz, 1:2. (Çrv.)

46

NE TUHAF BİR MEMLEKET SU AFRİKA!' Diye düşündü delikanlı.

Kentin daracık sokaklarında dolarken gördüğü öteki

kahvehanelere benzeyen bir kahveye oturmuştu, insanlar, agizdan agiza dolastirdiklari devsel pipolar içiyorlardi. Birkaç saat içinde, el ele tutuşarak dolasan erkekler" yüzleri

peçeli kadınlar, yüksek kulelerin tepesine çıkıp şarki söyleyen din adamları, bunların çevresinde de diz çöküp alinla-rini yere vuran insanlar görmüştü.

'Lnansizların tapınmaları,' diye düşündü. Çocukken,

köylerindeki kilisede, bir kir ata binmiş Ermiş Santiago Matamoros'unl heykelini görürdü: Kilicini çekmiş, ayak-larının altında buranın insanlarına benzeyen insanlar.

Kendini tedirgin ve yalnız mi yalnız hissediyordu. Lnansizla-rin korkunç kötücül bakışları vardı.

Üstelik, yola çıkmanın büyük telasi içinde, bir ayrın-

tiyi unutmuştu, uzun süre kendisini hazinesinden uzak tutabilecek bir tek ayrıntiyi: Bu ülkede herkes Arapça konuşuyordu.

Kahvenin sahibi yaklasti; delikanlı yandaki masaya

getirildiğini gördüğü bir içeceği parmagıyla işaret etti. İsa-ret ettiği çay di, acı çay. Oysa şarap içmek isterdi.

Ama şimdi böyle şeylerle kaygılanacak zaman değildi.

Hazinesinden başka bir şey düşünmemeliydi, onu nasıl ele

geçireceğini düşünmeliydi. Koyunların satışından oldukça

önemli bir para sağlamıştı ve paranın büyüğü bir gücü ol-1 Böyük YIkub (Saiuc Jarqgrt \t Majeur):

tt'a'nii. on iki havariiiiiidru biri. Dört incil'den birini yazmış olan Yuluiina'uin 'Balıkçı' lakabıyla anılan

kardeşi. Kral Hiroctn tarafın, dan kılıçla öldürüldü (incil, Rnuüerui tflfri, 12: 2). İspanya'da çok özrl

bir yrri olan ha-

vari. (Çev.)

4 7

düğünü biliyordu: Parası olan insan hiçbir zaman tamamen yalnız değildir. Kısa bir süre sonra, belki de birkaç gün' içinde, Piramitlere ulaşacaktı. Göğsü piri piri altınla kaplı bir ihtiyarın altı koyununu almak için yalan şeyler anlatmaya gereksinimi yoktu.

Yaslı kral ona simgelerden söz etmişti. Bogazi geçerken simgeleri düşünmüştü. Evet, onun nelerden söz ettiğini çok iyi biliyordu: Endülüs kırlarında geçirdiği zaman içinde, izlemesi gerekli yolla ilgili işaretleri yeryüzünde ve gökyüzünde okumaya alısmıştı. Falanca kusun varlığı ya-

kinlarda bir yılan bulunduğunun işaretiydi; filanca calı ise çevrede su bulunduğunun belirtisiydi.

Bunları öğrenmişti. Bunları koyunlar öğretmişti ona.

Tanrı koyunları böylesine iyi güdüyorsa, bir insani da güdecektir,' diye düşündü ve içinin rahatladığını

hissetti. Çay daha az acı geldi.

- Sen kimsin? diye sorulduğunu duydu İspanyolca.

Birdenbire kendini alabildiğine güçlü hissetti. Kendisi simgeleri düşünürken biri çıkagelmisti.

- Sen nasıl oluyor da İspanyolca konuşabiliyorsun?

diye sordu.

Karsisindeki Avrupalı gibi giyinmiş bir gençti, ama ten rengi onun bu kentten olduğunu akla getiriyordu. Hemen hemen kendi boyunda, kendi yasındaydı.

- Burada hemen hemen herkes İspanyolca konuşur.

İspanya'dan iki saat uzaktayız yalnızca.

- Otur. Bir şey ismarlayayım sana". Benim için de şarap söyle. Su çaydan nefret ediyorum,

- Bu ülkede şarap yoktur, diye karşılık verdi öteki.

Din yasaklamıştır.

Genç çoban bunun üzerine Piramitlere gitmesi gerektiğini söyledi. Tam hazineden de söz açacaktı ki

bunun doğru olmayacağını düşündü. Arap çocuk kendisini oraya

götürmek için hazineden pay isteyebilirdi. Yaslı adamın henüz sahip olunmayan şeylere ilişkin öneriler konusunda kendisine söylediklerini anımsadı.

48

- Mümkünse beni oraya götürmeni rica edeceğim.

Kehberük ücretini öderim. Oraya nasıl gidildiği konusunda bir fikrin var mı?

Kahve sahibinin yakınlarında olduğunu ve konuşma-

larını dikkatle dinlediğini fark etti delikanlı. Adamın orada bulunuşu canını sikiyordu biraz. Ama bir rehberle rast-lamıştı ve bu fırsatı kaçırmayacaktı.

- Koskoca Sahra Çölünü geçmek gerek, dedi Arap

çocuk. Bunun için de para gerekir. ilkin yeterince paran var mı bakalım, bunu bilmek isterim.

Delikanlı bu soruyu biraz tuhaf buldu. Ama onun, yaslı adama güveni vardı ve yaslı adam ona, gerçekten bir şey yapmak istiyorsanız, bütün evrenin sizin yararınız için

işbirliği yapacağını söylemişti.

Parasını cebinden çıkartıp yeni arkadaşına gösterdi.

Kahve patronu biraz daha yaklaşıp yakından baktı. İki adam aralarında Arapça birşeyler konuştular. Patron öfkelenmiş benziyordu.

- Buradan gidelim, dedi Arap delikanlı. Burada kal-mamızı istemiyor patron.

Delikanlı kendini daha rahatlamış hissetti. Borcunu

ödemek için ayağa kalktı, ama patron onu kolundan tutup

noktasız, virgülsüz uzun bir söylev çekmeye başladı. Delikanlı güçlü olmasına güçlüydü, ama yabancı bir ülkede bulunuyordu. Yeni arkadaş kahve patronunu kenara itip de-likanlıyı dışarı çıkardı.

- Parana göz koymuş, dedi. Tanca, Afrika'nın öteki

yerlerine benzemez. Burası bir liman, limanlar da hirsiz yuvasıdır.

Zor bir durumdayken kendisine yardım eden bu yeni

arkadaşına demek ki güvenebilirdi. Cebinden çıkartarak parayı saydı.

- Yarın tPiramitlere ulaşabiliriz, dedi öteki, parayı alırken. Ama iki deve satın almam gerekiyor.

Tanca'nın daracık sokaklarında birlikte yürüdüler.

Her köşe bucakta satılacak mal sergileri vardı. Sonunda

Simyacı

49/4

pazarın kurulduğu büyük alana geldiler. Binlerce insan pa-

zarlık ediyor, alıp-satıyordu; sebzelerle halılar, türlü çeşitli pipolar yan yana sergilenmişti. Delikanlı yeni arkadaşının üzerinden gözlerini ayırmıyordu. Bütün parasının artık onun ellerinde olduğunu

unutmuyordu. Parayı ondan geri

istemeyi aklından geçirdi, ama bunun kabalık olacağını düşündü. Şimdi üzerinde dolaşmakta olduğu bu yabancı

top-

rakların gelenek ve göreneklerini bilmiyordu.

- Gözüm üzerinde olsun, bu yeterli, diye düşündü.

Kendisi ondan daha güçlüydü.

Birden bu korkunç karmakarışık esyayığının orta-

sında, şimdiye kadar görmediği kadar güzel bir kilica ilişti gözleri. Kını gümüşlendi, siyah kabzasına değerli taşlar ka-kılmıyordu. Msir dönüşü bu kilici almaya karar verdi.

- Satıcıya kilicinin fiyatını soruver, dedi arkadaşına.

Ama silahi seyrederken iki saniye dalmış olduğunu da

fark
etti.

Sanki birdenbire göğüs kafesi daralmis gibi yüreği si-
kisti. Kendisini neyin beklediğini bildiğinden, yan tarafa bakmaya korktu. Gözleri güzel kilicin
üzerinde, bir an öyle kal di, sonra, bütün cesaretini toparlayarak basini çevirdi.

Çevresinde pazar alanı vardı, gidip-gelen, bağı-rip-çağırın, hali" findik, bakir tepsilerin yanında
kivircik marullar, sokakta el ele tutuşmuş erkekler, peçeli
kadinlar,

değişik yiyeceklerin hoş kokuları vardı.. Ama hiçbir yerde, kesinlikle hiçbir yerde, arkadaşının
gölgesi bile yoktu.

Birbirlerini kaybetmelerinin bir rastlantı olduğuna inanmak istedi. Ötekinin geri döneceğini umarak
bulduğu yerde kalmaya karar verdi. Bir süre sonra, su malûm
kulelerden birine bîr adam çikip şarki söylemeye başladı; bunun üzerine orada bulunanlar diz çöküp
alınlarını yere

vurdular ve onlar da şarki söylemeye başladılar. Daha sonra, is Sacında bir karınca yuvası gibi
barakalarını bozup VI, 'Âktvuldular. 50

Güneş de batmaya başladı. Genç adam, alanı çevreleyen beyaz evlerin arkasında yitinceye kadar
uzun süre güneşe baktı. Aynı güneş bu sabah doğarken, kendisinin bir başka anakarada bulunduğunu;
orada çobanlık yaptığını, aitmiş koyunu olduğunu ve bir genç kızla buluşacağını
düşündü. Sabahleyin kirlarda dolasırken basına geleceklerin hepsini biliyordu.

Oysa şimdi güneş batarken bir başka ülkede bulunuyordu, dillerini bile anlamadığı insanların
yasadığı bir ya-bancı ülkede bir yabancıydı o. Artık çoban değildi, kendisine ait hiçbir şeyi yoktu;
ülkesine geri dönmek ve her şeye yeniden başlamak için gerekli olan parası bile.

"Bütün bunlar aynı güneşin doğup batışı arasında oldu,' diye düşündü. Daha duruma alışmadan göz
açıp kapa-

yıncaya kadar kısa zamanda, hayatta kimi zaman kosulla-rın değiştiğini düşünerek kendisine acıdı.

Ağlamaya utanıyordu. Koyunlarının karsısında hiçbir

zaman ağlamamıstı. Ama pazar alanı bomboştı ve kendisi yurdundan uzaktaydı.

Ağladı. Tanrı adil olmadığı için, kendi düşlerine inanan insanları bu şekilde ödüllendirdiği için ağladı.

"Koyun-

larımın yanında mutluydum ve mutluluğumu çevremde bulunanlarla paylaşıyordum. Geldiğimi gören
insanlar beni iyi karşılıyorlardı. Şimdi kederli ve mutsuzum. Ne ya-pacağım? Daha kati olacağım ve
bir insan bana ihanet ettiği için de artık kimseye güvenmeyeceğim. Kendi hazinemi

bulamadığım için gizli hazine bulan herkesten nefret edeceğim. Ve bütün dünyayı kucaklayamayacak
kadar küçük

biri olduğum için, sahip olduğum az bir şeyi her zaman korumaya çalışacağım.'

içinde ne var diye bakmak için heybesini açtı; gemideyken yediği börekten bir parça kalmıstı belki.
Ama kocaman kitaptan, yamçidan ve yaslı adamın kendisine verdiği o iki tajtan başka bir şey
bulamadı.

Bu tasları görünce, büyük bir teselli hissetti içinde. Altı koyununu, altın bir göğüslükten çıkartılan
bu taslarla

degistokus etmişti. Bunları satıp dönüş bileti alabilirdi.

"Bundan böyle artık daha kurnaz olacağım,' diye

düşündü,

iki tasi heybeden alıp cebine soktu. Burası bir limandı ve

Arap çocuğun kendisine söylediği tek doğru şey de

buydu:

Bir Umanda her zaman bir sürü hirsiz vardır.

Kahve patronunun umutsuz çabalarını şimdi anlıyordu:

Bu adama güvenmemesini söylemeye çalışıyordu. *Ben

de herkes gibiyim: Dünya gerçeklerine oldukları gibi değil de olmalarını istediğim gibi bakıyorum.'

Taslara bir süre baktı. Onları usulca oksadı, sıcaklıklarını,

kaygan yüzeylerini parmaklarının ucunda hissetti. Hazinesiydi onun bu taslar. Onlara dokunmak yatıstırdı onu. Taslar onaylı adamı animsatti.

"Bir şeyi gerçekten istersen," demişti yaşlı adam ona, "onu gerçekleştirmen için bütün evren işbirliği yapar."

Delikanlı bunun doğru olup olmadığını anlamak istedi.

Bomboş bir pazar alanındaydı, ne cebinde tek kuruş, ne de geceleyin bekleyeceği koyunları vardı.

Ama bu taslar

onun bir krala rastlamış olduğunun kanıtıydı; onun Kişisel Menkibesi'ni bilen, babasının silahıyla ne yaptığından, ilk cinsel deneyiminden haberi olan bir krala rastlamıştı.

"Taslar kâhinlik yapmaya yararlar. Adları Urim ile Tummim."

Tasları heybesine koydu tekrar ve bir deney yapmaya

karar verdi. Yaşlı adam, taslar ancak insan ne istediğini bildiği zaman ise yaradığı için onlara açık-seçik sorular sormak gerektiğini söylemişti.

Bunun üzerine, yaşlı adamın kutsamasının hâlâ kendi üzerinde olup olmadığını sordu.

Taslardan birini çıkardı. *Evet* idf çıkan tas.

- Hazinemi bulacak mıyim? diye sordu.

Elini heybeye soktu, taslardan birini almak istedi. Ama taslar heybedeki bir delikten aşağı düştüler. Heybede

bir delik olduğunu fark etmemişti. Ürlm ile Tummim'i vecizi i .IUP hevheve kovmak için eğildi. Ama onları gö-<ui.cc t j. bdjka jumie animsadi:

"Simgelere saygılı olmayı ve onları izlemeyi öğren," demişti yaşlı kral.

Bir işaret. Delikanlı kendi kendine gülmeye başladı.

Sonra tasları yerden alıp heybesine koydu. Deliği dikmeye

niyetli değildi; taslar canlarının istediği zaman bu delikten düşebilirlerdi. Kendi yazgisından kaçmamak için bazı şeylerin sorulmaması gerektiğini öğrenmişti.

TCendI kararlarımı kendim almaya söz veriyorum/ dedi içinden.

Ama taslar, yaşlı adamın her zaman onun yanında olduğunu söylemişlerdi, bu yanıt kendine yeniden güven duymasını sağlamıştı. Yeniden boş pazar yerine baktı, önceden hissettiği umutsuzluğu artık hissetmedi. Artık ya-bancı bir dünya değildi burası: Yeni bir dünyaydı.

Doğrusu, tam olarak onun istediği de buydu zaten: Yeni dünyalar tanımak. Piramitlere hiçbir zaman varama-

yacak olsa da tanıdığı bütün çobanlardan çok daha uzaklara gitmişti şimdiden.

"Ah! vapurla iki saat ötede ne çok değişik şeyler olduğunu bir bilselerdi..."

Yeni dünya boş bir pazar yeri halinde karsisinde duruyordu, ama burayı civil civil hayat doluyken de görmüştü daha önce ve bir daha hiç unutmuyacaktı. Kilici animsadi;

bir an dalıp onu seyretmeyi çok pahalı ödemişti, ama şimdiye kadar ona benzer bir şey de görmemişti hayatın-

da. ister bir hirsizin kurbanı olarak, ister hazine peşine düşmüş bir serüvenci olarak olsun, dünyaya bakabileceğini anladı birden.

'Bir hazine peşine düşmüş bir serüvenciyim ben,' diye

düşündü, yorgunluktan bitkin durumda uykuya dalmadan önce.

BİRİNİN OMZUNDAN SARSTIĞINI FFISSSEDE-

rek uyandı, şimdi yeniden canlanmakta olan pazar alanı-nin ortasında uyumuştı.

Koyunlarını arayarak çevresine bakındı ve o zaman

artık başka bir dünyada olduğunu anladı. Bundan hüznü duyacağına, tam tersine kendini mutlu hissetti. Su ve yiyecek peşine düşmek zorunda değildi artık ve şimdi bir hazine aramaya başlayabilirdi. Cebinde tek metelik yoktu, ama hayata olan inancı tamdi. Önceki akşam, okuma alışkanlığı edindiği kitaplardaki kahramanlar gibi bir serüvenci olmayı seçmişti.

Acele etmeden alanı dolaşmaya başladı. Satıcılar bara-

kalarını kurmaya başlamışlardı; şekerleme satan birinin barakasını kurmasına yardım etti. Bu adamın yüzünde bas-

kalarınınkine benzemeyen bir gülümseme vardı: Neşe doluydu, hayata açıktı, zorlu bir Is gününe başlamaya hazır-

di. Gülümsemesi, bir bakıma su yaslı adamı, bir süre önce

tanışmış olduğu su gizemli yaslı krali animsatan bir gülümsemeydi. *Bu tüccar yolculuk yapmak ya da bir tüccar ki-ziyla evlenmek için şekerleme imal etmiyor. Hayır, bu mesleği sevdiği için şekerleme üretiyor,' diye düşündü de-

likan. Adamın, o yaslı adamın yaptığını yapabileceğini fark etti: Birinin kendi Kişisel Menkibe'sine yakın ya da uzak olduğunu bir bakışta anlamak. 'Kolay bir şey, ama ben henüz bunu anlamaktan uzagim.'

Baraka kurulunca, satıcı hazırladığı ilk tatlıyı delikan-

liya sundu. Delikanlı tatlıyı büyük bir hazla yedi, teşekkür etti ve yola koyuldu. Biraz uzaklaşmısti ki, barakayı iki kişinin kurduğu aklına geldi, bunlardan biri Arapça, öteki ispanyolca konuşuyordu.

54

Yine de pek güzel anlamısti ikisi. 'Sözcüklerin ötesinde bir dil var,' diye düşündü. 'Daha önce koyunlarla böyle bir deneyimim olmuştu, şimdi de aynı şeyi insanlarla yapıyorum.'

iste böyle yeni ve değişik şeyler öğrenmekteydi. Daha

önce de yaşadığı şeylerdi bunlar, ama gene de yeniydiler, çünkü daha önce karşılaştığı, ama varlıklarının farkına var-

madığı şeylerdi bunlar. Bu şeylere alıştığı için böyle olmuştu. 'Sözcüklere gereksinim duymayan bu dili çözümlenmeyi öğrenmeyi başarırsam, dünyayı kavramayı basaracağım.'

"Her şey bir tek ve aynı şeydir," demişti yaslı adam.

Tanca'nin daracık sokaklarında kaygısızca dolaşmaya

karar verdi: Simgeleri algılamayı ancak bu şekilde başarabilirdi. Bu hiç kuskusuz büyük bir sabir gerektiriyordu, ama sabir bir çobanın öğrendiği ilk erdemdir.

Koyunların kendisine öğretmiş olduğu dersleri bu ya-

bancı dünyada uygulamaya koyduğunu bir kez daha anladı.

"Her şey bir tek ve aynı şeydir," demişti yaslı adam.

55

BILLURİYECİ, GÜNEŞİN DOĞMAKTA OLDU-

gunu gördü ve her sabah duyduğu sıkıntı duygusunu gene

hissetti. Neredeyse otuz yıldır aynı yerdeydi, müşterilerin pek ender ayak bastığı yokuş yukarı bir sokagın sonundaki bu dükkânda. Şimdi artık herhangi bir şeyi değiştirmek için çok geçti: Hayatı boyunca Öğrendiği tek şey billûriye alıp-satmakti. Bir zamanlar dükkâni pek ünlüydü, pek çok insan bilirdi bu dükkâni: Arap tüccarlar, Fransız ve İngiliz yerbilimciler, Alman askerler, yani her zaman cepleri para dolu insanlar, O sıralar billûriye satıcılığı olağanüstü bir serüvendi ve nasıl zengin olacağını, yaslandığı zaman'sahip olacağı güzel kadınları hayal ederdi.

Sonra yavaş yavaş zaman geçti ve kent değişti. Septe kenti, Tanca kadar zenginleşti ve ticaretin niteliği değişti.

Komşular başka yerlere tasindilar ve bir süre sonra tepede

birkaç dükkândan başka bir sey kalmadi. Birkaç önemsiz dükkân için hiç kimse yokuşu tirmanmayı göze almiyordu.

Ama Billûriye Tüccarinin seçim sansi yoktu. Hayatinin otuz yilini kristal eşya alip satarak yasamisti; hayatina, yeni bir yön vermek için artik çok geçti.

Bütün sabah dar sokaktan gelip geçenlere bakti, pek az insan gelip geçmişti. Yillardir böyleydi bu; geçenlerin hepsinin aliskanliklarini biliyordu.

Öğle yemeği vaktinden birkaç dakika önce, genç yabwci vitrinin önünde durdu. Herkes gibi giyinmişti genç adam, ama Billûriye Tüccarinin deneyimli gözleri bu gencin cebinde para olmadigina karar verdi. Her şeye karsin

56

dükkâna geri dönmeye, genç adam gidinceye kadar

birkaç

dakika beklemeye karar verdi.

57

KAPIDA, DÜKKANDA BİRÇOK YABANCI DİL

konuşulduğunu belirten bir tabela vardi. Delikanli tezgâ-hin gerisinden birinin çıktigini gördü.

-isterseniz, dedi, bu vazolari temizleyebilirim. Bu durumda hiç kimse satın almak istemez bunlari. •

Tüccar hiçbir sey söylemeden delikanliya bakti.

-* Buna karsilik, karnimi doyurmam için bana bîrsey-ler verirsiniz, tamam mi?

Adam konuşmuyordu. Delikanli karari kendisinin vermesi gerektiğini anladı. Heybesinde yamçisi vardi, çölde ona gereksinimi olmayacakti. Yamçıyi çıkardi ve vazolari silmeye basladi. Yarim saat içinde, vitrinde bulunan bütün kristalleri silmişti. Bu süre içinde, iki müşteri gelip birçok billûriye aidi.

Her şeyi temizleyince, dükkân sahibinden yemek için birseyler vermesini istedi.

- Haydi yemeğe gidelim, dedi Billûriye Tüccari.

Kapiya bir tabela asti ve yokusun sonunda bulunan

küçük bir asevine gittiler. Asevinde bulunan tek masaya oturduklari zaman Billûriye Tüccari gülümseyerek konuştu:

- Aslında herhangi bir sey temizlemen gerekmezdi.

Kur'an'in yasasi aç insanlari doyurmayı buyurur.

- Peki öyleyse neden benim bunu yapmama izin verdiniz? diye sordu delikanli.

- Çünkü kristaller kirliydi. Ve benim gibi senin de

kafamizdaki kötü düşünceleri temizlememiz gerekiyordu. Yemekleri bitince delikanliya döndü

Tüccar: - Dükkânımda çalışmani isterdim. Bugün sen kristalleri silerken iki müşteri geldi: iyi bir işaret.

58

"insanlar durmadan işaretlerden söz ediyorlar/ diye

düşündü çoban. 'Ama tam olarak neden söz ettiklerini bilmiyorlar. Tıpkı, yillardir benim koyunlarimla sözcüksüz

bir dille konuşmuş olduğumu fark etmemiş olmam gibi.'

- Benimle çalışacak misin? diye sorusunu yineledi

Billûriye Tüccari.

- Günün geri kalan süresinde çalışabilirim, diye ya-

nitladi delikanli. Dükkândaki bütün kristalleri sabaha kadar temizlerim. Buna karsilik yarın benim

MisirJa gitmem için gereken parayı ödersiniz. Yasli adam birden gülmeye basladi.

- Dükkândaki kristalleri bütün bir yıl silsen de, satı-

lan her şeyden yüklü bir komisyon da alsan, Misir'a gitmek için epeyce borç para bulman gerekir. Tanca ile Piramitler arasında binlerce kilometrelik bir çöl var. Bunun üzerine öyle bir sessizlik oldu ki kent birdenbire uykuya dalmis izlenimi uyandırdi. Sanki artık pazar mazar yoktu, satıcılar arasındaki tartismalar sona ermiş, minarelere çıkıp şarki söyleyen insanlar toz olmuş, kabzaları kakmalı güzel kiliçlar uçup gitmişti. Umut ve serüven, yasli krallar ve Kişisel Menkibeler yoktu artık. Ne hazine, ne de Piramitler vardı. Delikanlinin ruhu sessizliğe gömül-
düğü için sanki bütün dünya dilsiz kesilmişti. Ne dert, ne
aci, ne hayal kırıklığı: Yalnızca küçük asevinin küçük ka-
pisinden geçip giden bos bir bakis ve uçsuz bucaksız
ölüm

arzusu, aynı anda her şeyin sonsuza dek bittiğini görmek
dileği.

Tüccar ona saskin saskin bakti. Bu sabah çevresinde gördüğü bütün neşe sanki bir anda uçup
gitmişti.

- Ülkene geri dönmek için gereken parayı sana veririm, oğlum, dedi Billûriye Tüccari.

Delikanli sessiz kaldi. Sonra ayağa kalkti, giysilerine çekidüzen verdi ve heybtsini aidi.

- Sizinle çalışacağım, dedi.

59

ikinci Bölüm

Ve uzun bir sessizlikten sonra, sözünü bitirmek için

ekledi: - Birkaç koyun almak için paraya gereksinimim
var.

NEREDEYSE BİR AYDIR BILLURIYE TÜCCA-

rinin yanında çalışıyordu delikanli. Ne var ki, onu tam an-lamiyla mutlu edecek türden bir iş
sayılmazdı. Tüccar, hiçbir şey kirmaması için çok dikkatli olması gerektiğini durmadan animsatarak,
tezgâhin arkasında bütün gün homur-danip duruyordu.

Yine de orada çalışmayı sürdürüyordu delikanli. Çünkü, adam dirdirci olmasına dirdirciydi, ama
adaletsiz biri de değildi; satılan her parça üzerinden oldukça iyi bir komisyon alıyordu satıcı ve
daha şimdiden biraz para biriktirmeyi bile basarmisti. Sabahleyin hesaplamisti: Her gün böyle, bu
koşullarda çalışacak olsa, birkaç koyun alabilmesi için bir yıl çalışması gerekiyordu.

- Kristaller için bir sergi tablası yapmak istiyorum,

dedi patronuna. Disariya bir tabla konulabilir; bu da geçenlerin dikkatini çeker taa yokusun
basından itibaren.

- Şimdiye kadar hiç böyle bir şey yapmadım, diye

yanıtladı Tüccar, insanlar geçerken tablaya takilir, kristaller de kirilir.

- Koyunlarımla kirlari dolasirken, yılan sokmalarına

kurban gidebilirlerdi. Ama bu tehlike koyunlarla çobanların hayatlarının bir parçasıdır.

Tüccar, bu arada, üç kristal vazo almak isteyen bir

müşterinin yanına gitti. Artık her zamankinden daha fazla satis yapıyordu, sanki eski zamanlar geri
dönmüş gibiydi, sokagin Tanca'nin en çekici sokaklarından biri olduğu zamanlar gibi.

- Gelip geçenler giderek çoğalıyor, dedi delikanliya, müşteri gittiği zaman. Bu sayede daha iyi
yaşayabiliyo-

rum, sen de kısa bir süre sonra koyunlarına

kavuşabileceksin. Hayattan daha fazlasını neden istemeli?

- Çünkü işaretleri izlemek zorundayız, diye yanıtladı-

di delikanli, hiç düşünmeden. Tüccar ömür boyu bir kralla tanismak olanagi bulamamis olduğu için onunla böyle konuştuğuna pişman oldu delikanli.

- Buna Lütuf Kurali denir, demişti yasli kral. Acemi talihi. Çünkü hayat senin Kişisel Menkibe'ni yasamani istiyor.

Bununla birlikte, delikanlinin kendisine söylemek istediği şeyi çok iyi anliyordu Tüccar. Delikanlinin dükkânda bulunuşu bile bir işaretti. Zaman geçtikçe, kasa paraciklarla doldukça, ispanyol delikanliyi ise almış olmaktan en küçük pismanlik duymuyordu. Kuskusuz, delikanli hak ettiğinden fazlasini kazanıyordu; her zaman, satislarin bu kadar çogalacagini aklina bile getirmemiş olduğu için, delikanliya oldukça yüksek komisyon ödemişti; önsezisi delikanlinin kısa bir süre sonra koyunlarinin yanina döneceğini söylüyordu.

- Neden Piramitleri görmeye gitmek istiyorsun? diye sordu, konusmayı sergi tablasından başka yere çevirmek için.

- Çünkü çok sik sözünü ettiler bana, diye yanıtladi delikanli, gördüğü düşleri es geçerek. Hazine artık aci bir aniydi ve bunu aklina getirmemeye çalışıyordu.

- Sadece Piramitleri görmek için çölü geçmek isteyecek birini tanimiyorum buralarda, dedi Tüccar. Bir tas yi-ginından başka bir sey değiller. Kendi bahçene kendi pira-mitini dikebilirsin.

- Siz hiç yolculuk düşleri görmemişsiniz, dedi delikanli, dükkândan içeri giren bîr başka müşterinin yanina giderken.

iki gün sonra, sergi tablası konusunu açti Tüccar:

- Değişikliklerden pek hoşlanmam, dedi. Ne sen, ne de ben para babası tüccar Hasan'a benziyoruz. Bir sey sa-

64

tin alirken bir hata yapacak olsa, viz gelir ona. Ama bizler, hatalarimizin bedelini ödemek zorundayız.

- Söyledikleri doğru, diye düşündü delikanli.

- Bu sergi tablasini neden istiyorsun? dîy* sordu Tüccar.

- Bir an önce koyunlarima kavuşmak istiyorum. Talih bizden yanayken, bundan yararlanmalıyız; talihin bize yardımcı olması için biz de ona yardımcı olacak şekilde davranmalıyız, gereken ne varsa yapmalıyız. Buna Lütuf Kurali derler. Ya da "acemi talihi."

f Yasli tüccar bir süre agzini açmadı. Sonra konuştu:

- ^Peygamberimiz bize Kur'an*ı verdi ve ömür boyu

yalnızca bes kurala uymamızı zorunlu kildi. En önemli şart sudur: Bir tek Allah vardır. Öteki şartlara gelince:

. Günde bes vakit namaz kılmak, Ramazan'da oruç tutmak ve yoksullara zekât vermek.

Sustu. Peygamber'den söz ederken gözleri yasarmisti.

Yüreği coşku dolu bir insandı. Kimi zaman sabirsiz görünse de islâm'in kurallarına uygun olarak yaşamaya çalışı-yordu.

- Peki besinci şart hangisi? diye sordu delikanli.

- Sen bana iki gün önce benim hiç yolculuk düşleri

görmediğimi söyledin, diye yanıtladi Tüccar, iyi bir Müslüman için besinci şart bir yolculuk yapmaktır. Hayati-mizda hiç olmazsa bir kere kutsal kent Mekke'ye gitmek zorundayız.

- Mekke, Piramitlerden çok daha uzakta. Gençken,

sahip olduğum az bir parayı bu dükkâni açmak için kul-landim. Günün birinde Mekke'ye gidecek

kadar zengin

ol-mayi umuyordum. Doğrusunu istersen para

kazanmaya basladim, ama kristalleri kimseye emanet edemedim;

tabii,

kristallere çok dikkat etmek gerekir, naziktirler. Bu süre içinde, Mekke'ye giden* bir yigin insan ugradi

dükkânima.

Aralarında hizmetçileriyle, develeriyim birlikte yola çıkan zengin hacı adaylari vardi, ama çoğu benden daha

yoksul Insanlardi.

Simyaci

65/5

- Hepsi mutlu gidip mutlu dönüyor ve evlerinin ka-

pisina hacca gittiklerini gösteren alametler asiyorlardi. Bunlardan biri, hayatini ayakkabi tamir ederek kazanan bir kunduraci, çölü geçmek için bir yıl yürüdüğünü söyledi, ama şimdi kösele almak için Tanca sokaklarında yürümek zorunda kalınca kendisini daha yorgun hissediyor-mus,

- Peki Mekke'ye şimdi neden gitmiyorsunuz? diye sordu delikanli.

- Beni hayatta tutan Mekke'dir. Hepsi birbirine benzeyen günlere, raflara dizilmiş su vazolara, iğrenç bir ase-vinde öğle-aksam yemek yemeye katlanacak güç veriyor

bana. Düşümü gerçekleştirmekten korkuyorum, çünkü o zaman yaşamak için bir sebebim olmayacak.

- Sen, koyunlari ve Piramitleri hayal ediyorsun. Sen

benim gibi değilsin, çünkü sen' düşlerini gerçekleştirmek

istiyorsun. Oysa benim istediğim, Mekke'yi düşlemek- sadece. Çölü geçişimi, Kutsal Tas Hacer-i Esved'in bulunduğu meydana varisimi, ona el sürmeden önce çevresinde yedi kez dönüşümü binlerce defa hayal ettim. Yanımda kim-

lerim olacagim, önümde kimin olacagini, konusacagimiz şeyleri, birlikte edeceğimiz dualari bile hayal ettim. Ama büyük bir hayal kırıkligina uğramaktan korkuyorum; bu yüzden hayal kurmakla yetinmeye çahfıyorum.

Tüccar, o gün sergi tablası yaptirmasi için izin verdi

delikanliya. Herkes kendi düşlerini aynı şekilde göremez; kendince görür. 66

IKIAYDAHA GEÇTİ. SERGİ TABLASI BILLÛ-

riye dükkânına daha çok müşteri çekti. Delikanli alti ay

daha böyle çalışırsa ispanya'ya cfonüp aitmiş koyun

alabi-

lecegini hesapladı. Hatta fazladan bir aitmiş koyun daha

alabilecekti. Bir yıldan kısa süre içinde, sürüsünü ikiye

katlamış ve Araplarla pazarlık edebilecek duruma gelmiş olacakti, çünkü bu tuhaf dili öğrenmeyi basarmisti. Billû-riye Tüccari için Mekke nasıl uzak bir hayalse, onun için de Misir uzak bir hayale dönüşmüş olduğu için, pazar yerinde yasadigi su malûm sabahtan bu yana, Urim ve Tum-

mim'e bir daha basurmamisti. Ama isinden hoşnuttu şimdi ve basariya ulasmis olarak Tarifa'da

karaya ayak ba-sacagi günü aklından çıkarmiyordu.

"Her zaman, ne istediğini bilmek zorunda olduğunu

animsa," demişti yasli kral. Ne istediğini biliyordu deli-kanli ve bu amaç doğrultusunda çalışiyordu.

Belki de bu ilginç ülkeye gelip bir hirsiza rastlamak ve bir kuruş harcamadan sürüsünü ikiye katlamakti onun hazinesi.

Kendisiyle gurur duyuyordu. Önemli şeyler öğrenmişti: Billûriye ticareti, sözcüksüz dil ve simgeler gibi. Bir öğleden sonra, yokusun basında bir adam gördü, yokuşu tirmandiktan sonra birseyier

içecek uygun bir yer bulamamaktan yakiniyordu. Delikanli artık işaretlerin dilini biliyordu, konuşmak için patronunun yanına gitti:

- Yokuşu çıkan insanlara çay ikram etmeliyiz, dedi ona.

- Çay içebilecekleri bir yığın yer var, diye yanıtladı Tüccar.

- Ama biz kristal bardaklarda çay ikram edebiliriz.

Bu sayede insanlar çayı çok beğenecekler ve kristal eşya ai-

67

mak isteyecekler. Çünkü-insanları en çok etkileyen şey güzelliğidir.

Tüccar hiçbir şey söylemeden uzun uzun yardımcısi-

na baktı. Ama o akşam, akşam namazını kilip dükkânî ka-

pattikten sonra kaldırıma oturdu ve onu nargile içmeye, Arapların tüttürdüğü su garip pipodan tüttürmeye davet etti.

- Neyin peşinde koşuyorsun? diye sordu yaşlı Biliû-riye Tüccarı.

- Size neyin peşinde olduğumu söyledim daha önce:

Koyunlarımı geri almak zorundayım. Bunun için de para gerek.

Yaşlı adam nargilesine yeniden ateş koydu ve uzun uzun içine çekti marpuçtan.

- Otuz yıldır bu dükkânî işletiyorum, iyi ve kötü kristal hangisidir biliyorum, ticaretin bütün inceliklerini biliyorum. Dükkânîma, boyutlarına, müşterilerime alıs-tım. Kristal bardaklarla çay satacak olursan, is daha da büyüyecek. O zaman da ben yasama tarzımı değiştirmek zorunda kalacağım.

- Peki, iyi bir şey değil mi bu?

- Kendi hayat tarzıma alıstim ben. Sen gelmeden önce, dostlarım, benim aksime değişirken, işleri kötüye ya da

iyiye giderken, burada bütün zamanımı kaybettiğimi düşünüyordum. Bu da alabildiğine üzüyordu beni. Şimdi durumun böyle olmadığını biliyorum: Gerçekten de dükkân tam benim hayal ettiğim durumda şimdi. Değişmek iste-

miyorum, çünkü nasıl değişeceğimi bilmiyorum. Artık tam anlamıyla kendime alısmis durumdayım.

Delikanli ne diyeceğini bilmiyordu. Bunun üzerine konuşmasını sürdürdü yaşlı adam:

- Benim için beklenmedik bir talih oldun, Tanrının

lütfü oldun. Şimdi eskiden bilmediğim bir şeyi biliyorum: Değeri bilinmeyen her lütuf felakete dönüşüyor. Artık hayattan bir şey beklemiyorum. Ama sen, şimdiye kadar ak-lima bile getirmediğim zenginliklere ve ufuklara bakmaya

68

zorluyorsun beni. Oysa, şimdi bunların neler olduğunu bildiğim, önümdeki büyük olanakları gördüğüm için, kendimi eskiden olduğundan daha kötü hissedeceğim. Çünkü her şeye sahip olacağımı biliyorum ve istemiyorum bunu.

'iyi ki patlamış mısır satıcısına hiçbir şey söylememişim,' diye düşündü delikanli.

Güneş batarken, bir süre daha nargile içmeyi sürdürdüler. Aralarında Arapça konuşuyorlardı, Arapça, konuşa-

bildiği için çok mutluydu delikanli. Bir dönem, yeryüzünde bulunan her şeyi kendisine, koyunlarının Öğretebil ece-

gine inanmısti. Ama koyunların Arapça öğretmeleri ola-naksizdi.

* Yeryüzünde koyunların öğretemeyeceği daha başka

şeyler olmalı/ diye düşündü, hiçbir şey söylemeden Tüccar'a bakarak. 'Çünkü su ve yiyecekten başka bir şey ara-miyorlar. Galiba onlar öğretmiyorlar: Ben öğreniyorum.'

- Mektup, dedi sonunda Tüccar.
- Ne anlama geliyor dediğiniz sey?
- Bunu anlamak için Arap olarak doğmak gerekir.

Ama çevirisi 'yazili*' gibi bir sey.

Ve nargilenin ateşini söndürürken, delikanliya, müşterilere kristal bardakta çay ikram edebileceğini söyledi.

Öyle zamanlar vardır ki, insan hayat irmaginin akis yönünü değiştiremez.

6 9

İNSANLAR SOKAĞIN YOKUŞUNU TIRMANI-

yx>rlarveyukariyavarınca yorgunluk hissediyorlardı Ama yokusun basında, birbirinden güzel kristaller satılan

bir bîlûriye dükkâni vardı ve bu dükkânda da iç ferahlatıcı nane çayı ikram ediliyordu, insanlar, göz kamastırıcı kristal bardaklarda sunulan nane çayını içmek için dükkâna giriyorlardı.

- Vallahi karimin aklına hiç gelmedi böyle bir sey, diyordu adamin biri; ve bu akşam evine konuklar geleceği,

kristal bardakların güzelliğinden etkilenecekleri için, birkaç kristal bardak satın alıyordu. Bir başka müşteri, kristal kaplarda sunulan çayın çok daha iyi olduğunu kendi payına doğruluyordu, çünkü çayın rayihası uçup gitmiyordu. Üçüncü müşteri de, büyümlü güçlere sahip olması nedeniyle, çayı kristal içinde ikram etmenin Dogu'ya özgü bir gelenek olduğunu ileri sürüyordu.

Haber kısa sürede yayıldı ve insan kabileleri, çok eski

bir ticaret âlemine bu yeniliği getirmiş olan dükkâni görmek için yokusun tepesine tırmanmaya başladılar. Bunu

görenler, kristal bardaklarda çay sunulan başka dükkânlar

açtılar, ama bunlar yokuş yukarı bir sokagın tepesinde

bu-

lunmadıkları için müşteri yerine sinek avladılar.

Kısa bir süre sonra, Tüccar iki yeni müstahdem daha

aidi ise. Ayrıca yeniliklere susamış erkek ve kadınların isteklerini karşılamak için dizi dizi kristaller, çuval çuval çay getirtmek zorunda kaldı.

Böylece altı ay geçti. 70

"DELİKANLI, GÜNEŞ DOĞMADAN UYAFİDL

anakarasına ayak bastığından bu yana tami tamına

on bir ay dokuz gün geçmişti. Özellikle bugün için satırı almış olduğu beyaz renkli Arap kiligini giyindi. Deve derisi bir halkayla sarı tûrbanını basına geçirdi. Sonunda yeni sandaletlerini giyip gürültüsüzce aşağı indi.

Kent hâlâ uykundaydı. Susamlı simit yiyip kristal bir bardaktan sıcak çay içti. Ardından dükkânin eşğine otu-

rup tek basına nargile tütürmeye başladı.

Hiçbir sey düşünmeden tütürdü nargileyi. Çöl kokusu taşıyarak esen rüzgârın uğultusundan başka bir ses duymuyordu. Sonra, nargile içmeyi bitirince, elini ceplerinden birine soktu ve çıkardığı şeye bir süre baktı.

Yüklüce bir para tutuyordu elinde. Yüz yirmi koyun,

dönüş bileti ve kendi ülkesi ile su anda bulunduğu ülke arasında bir ihracat-ithala't ruhsatı almaya yetecek kadar para. *

Yaslı adamin uyanıp dükkâni açmasına kadar sabırla bekledi. Birlikte çay içmeye gittiler.

- Ben bugün gidiyorum, dedi delikanlı. Koyunlarımı

almaya yetecek kadar param var. Sizin de Mekke'ye gidecek kadar paraniz var. Yasli adam hiçbir sey söylemedi.

- Hayir duanizi istiyorum sizden, diye üsteledi delikanli. Bana yardım ettiniz.

Yasli adam ses çıkarmadan çay hazırlıyordu. Sonunda, bir süre sonra delikanliya doğru döndü.

- Seninle gurur duyuyorum, dedi. Billûriye dükkâni-ma bir ruh verdin. Ama ben Mekke'ye gitmeyeceğim, bili-

7 1

yorsun bunu. Tıpkı senin koyun satın almayacağını bildiğin gibi.

- Kim söyledi bunu size? diye sordu delikanli, saskin-likla.

•- Mektup, dedi kısaca, yasli Biilûriye Tüccari.

Ve onun için hayir dua okudu. 72

DELİKANLI ODASINA GİTTİ VE EŞYALARINI

topladı. Tika basa dolu üç meşin çanta. Tam ayrılmak üzereyken, odanın bir kösesinde eski çoban heybesinin dur-

dugunu gördü. Acinacak duayımdıydı, varlığı tamamen ak-

lindan çikip gitmişti, içinde, her zaman olduğu gibi kitabı ve yamçısı vardı. Sokakta karsısına çıkan ilk çocuğa armağan etmeyi düşündüğü yamçıyı heybeden çıkartırken yere iki tas düştü. Urim ile Tummim.

O zaman yasli krali animsadi, animsayınca da, bu

rastlamayı uzun süredir düşünmemiş olduğunu fark ederek sasirip kaldı. Bütün bir yıl durmadan çalışmış, ıspanya'ya bası önde dönmek için gereken parayı kazanmaktan başka bir şey düşünmemişti.

"Hayallerinden asla vazgeçme, demişti yasli kral. Simgelere dikkatli ol."

Urim ile Tummim'i yerden aidi ve yeniden kralın ya-

kinlarda bir yerde olduğu duygusuna kapıldı. Garip bir duyguydu bu. Yıl boyu acımasızca çalışmıyordu ve işaretler gitme zamanının geldiğini gösteriyordu.

'Geriyeye dönüp kaldığım yerden devam edeceğim,' diye düşündü delikanli. TSTe var ki, Arapçayı koyunlardan öğrenmedim.'

Ama koyunlar çok önemli başka bir şey öğretmişlerdi: Yeryüzünde herkesin anladığı bir dil vardır ve kendisi, dükkâni geliştirirken bu dilden yararlanmıştır. Bu coşkunun dilidir, arzu edilen ya da inanılan bir şeyi gerçekleştirmek için sevgi ve tutkuyla yapılan girişimlerin dilidir. Tanca artık onun için yabancı bir kent değildi. Burayı fet-[^].hettigi gibi bütün dünyayı fethedebileceğini! hissetti.

7 3

"Bir şeyi gerçekten istediğin zaman, arzunu gerçekleştirmeni sağlamak için bütün evren işbirliği yapar," demişti yasli kral.

Ama hirsizlerden, uçsuz bucaksız çöllerden, düşlerinin ne olduğunu bilen, ama bunları gerçekleştirmek istemeyen insanlardan söz etmemişti yasli kral. Piramitlerin bir tas yigininden başka bir şey olmadığını ve isteyen kendi bahçesine tas yigabileceğini söylememişti yasli kral.

Ve eski sürünüzden daha büyüğünü satın alacak kadar pa-

raniz olduğunda, bu sürüyü satın almayı kendiniz için görev bildiğimizi de söylemeyi unutmuştu.

Heybeye/toparladı ve öteki çantalarla birlikte aidi. Merdiveni inim; öteki müşteriler kristal bardaklardan çay-larını yudumlarırken bir yabancı çifte hizmet etmekteydi yasli adam. Sabahın bu erken saatinde, iyi bir başlangıçtı güne. Delikanli, bulunduğu yerden, Billûriye Tüccarının saçlarının yasli kralın saçlarına tamamen benzediğinin far-

kina vardı ilk kez. Yersiz-yurtsuz, yiyecek-içecek-siz durumda Tanca'da uyandığı ilk gün rastladığı seker tüccarının gülümsemesini animsadi; bu gülümseme de yasli krali animsatiyordu.

"Sanki buradan geçmiş ve bir iz bırakmış gibi/ diye

düşündü. "Sanki bu insanlar yasamlarının herhangi bir döneminde kralla karsılaşmışlar gibi.* Üstelik kendi Kişisel Menkibesini yasayan kimseye her zaman görüldüğünü de söylemişti.

Billûriye Tüccari ile vedalaşmadan ayrıldı oradan. Kuskusuz onu görebilirdi, ama ağlamak istemiyordu. Ne var ki buradaki yasantisini, Öğrendiği iyi şeyleri özleyecekti. Kendine iyice güveni vardı ve dünyayı ele geçirmek isteği duyuyordu.

Ama eskiden tanıdığım kirlara gidip gene koyun güdeceğim. Ancak, artık bu kararından dolayı mutlu değildi. Bütün bir yıl, bir düşü gerçekleştirmek için çalışmıyordu, ama bu düş, her dakika, giderek önemini yitiriyordu. Belki de gerçekte böyle bir düşü yoktu.

74

"KimbUIr, belki de Billûriye Tüccari gibi olmak daha iyidir? Mekke'ye hiç gitmeden oraya gitme arzusuyla yaşamak.' Ama Urim ile Tummim'i elinde tutuyordu ve bu iki taş yasli kralin gücünü ve iradesini kendisine aktarıyor-du. "Bir rastlantı sonucu -ya da bir işaret/ diye düşündü-buraya geldiği ilk gün ugradığı kahveye geldi. Hirsiz orada değildi. Patron bir bardak çay getirdi.

'Yeniden çoban olabilirim,' dedi kendi kendine. "Koyunlara bakmayı öğrendim ve onların nasıl bir şey olduk-larını unutamam kesinlikle. Ama belki de Misir Piramitlerine gitme olanagim olmayacak bir daha hiçbir zaman. Yasli adamın göğsünde altın bir göğüslük vardı ve benim, geçmişimi biliyordu. Gerçek bir kraldı, bir bilge kral.'

Endülüs ovalarıyla arasında vapurla iki saatlik bir mesafe vardı ancak, ama kendisiyle Piramitler arasında bir çöl

vardı. Delikanlı durumu bir başka açıdan da görebileceğini

düşündü: Aslında şimdi hazinesine iki saat daha az uzak-taydı. Bu iki saatlik menzile varmak için aşağı-yukarı bir yıl harcamış olsa bile.

"Koyunlarıma neden kavuşmak istediğimi çok iyi biliyorum. Koyunları çoktandır tanıyorum; insana fazl a yük olmazlar ve sevebilirim onları; hazinemi çöl gizliyor, ama Çölü sevecek miyim, sevmeyecek miyim, bunu bilmiyorum. Hazineyi bulamayacak olursam, gene yurduma dönebilirim, iste, hayat ihtiyatım olan parayı bir anda verdi bana ve gereken zamanım da var. Öyleyse neden olmasın?'

O anda içinde müthiş bir rahatlama hissetti, istediği

anda tekrar çobanlık yapabiliyordu. Canının çektiği anda kristal satıcısı olabilirdi. Belki de dünya başka hazineler de

gizliyordu, ama kendisi bir tek düş görmüş ve bir kralla rastlamıyordu. Bu da herkesin basına gelmezdi. Kahveden çıkarken çok mutluymuştu. Tüccara mal sağlayan müteahhitlerden birinin, kristalleri, çölü geçen kervanlarla getirdiğini animsamıyordu. Urim ile Tummim'i ellerine aidi; bu iki taş sayesinde, iste yeniden hazinenin izini sürüyordu.

75

"Ben her zaman kendi Kişisel Menkibesini yasayanla-rın yanındayım," demişti yasli kral.

Piramitlerin gerçekten de çok uzakta olup olmadıklarını Öğrenmek için ambara kadar yürüse ne kaybederdi?

76

TÜRLÜ TÜRLÜ HAYVAN, TER VE TOZ KO-

kan bir binanın içinde oturuyordu ingiliz. Artık buraya ambar demek olanaksızdı; tam anlamıyla bir hayvan ahiriydi.

'Demek bütün ömrümü böyle bir yere ulaşmak için

harcamışım,* diye düşündü, bir kimya dergisinin sayfaları-

ni dalgın dalgın karıştırarak. *On yıl öğrenimden sonra bir hayvan ahirine ulaştım.'

Ama sürdürmek gerekiyordu. Simgelere inanmak gerekiyordu. Bütün hayatının, gördüğü öğrenimlerin bir tek amacı vardı: Evrenin konuştuğu biricik gerçek dilî bulmak. Başlangıçta Esperanto dilini öğrenmiş, ardından dinleri incelemiş ve sonunda simyaya merak sarmıştı. Espe-rantoca konuşmayı biliyordu, değişik dinlerin hepsini eksiksiz anlıyordu, ama henüz bir simyacı değildi. Kuskusuz, birçok önemli sorunu çözmeyi basarmıştı. Ama araştırmaları öyle bir evreye ulaşmıştı ki, bundan öteye gitmesi olanaksız gibiydi. Herhangi bir simyacıyla ilişki kurmak istemiş, ancak bunda başarılı olamamıştı. Ne var ki, tuhaf in-sanlardı su simyacılar, kendilerinden baskasını düşünmüyorlar ve onayardımcı olmayı kabul etmiyorlardı,. Kimbi-lir, belki de Sihirli Tas'ınl -başka bir deyişle, Felsefe Ta-Si'nin- gizini keşfedememişlerdi ve belki de bu yüzden sessizliğe gömülüyorlardı? Felsefe Tasi'ni bos yere ararken, babasından kalan servetin bir bölümünü harcamıştı. Dünyanın en büyük kütüphanelerine gitmiş, simyacılıkla ilgili en önemli, en ender kitapları satın almıştı. Bu kitaplardan birinde, ünlü bir 1 SJmyacılar göre madenim altnia çrviren tas.. (Çfv.)

7 7

Arap simyacının bundan yıllar önce Avrupa'ya ziyaret ettiğini okumuştum. Kitapta, bu Arap simyacının iki yüzyili

askin bir süre önce, Felsefe Tasi'ni ve Ebedî Hayat İksiri'ni keşfettiğini yazıyordu. Bu öykü İngiliz'i etkilemişti.

Ama dostlarından biri çöle yaptığı bir arkeoloji gezisinden

sonra, olağanüstü güçleri olan bir Arap'tan söz etmemiş olsaydı, bunun da tipki ötekiler gibi bir efsaneden başka bir şey olmadığını düşünecekti.

"Fayoum Vahasi'ndeyasıyor," demişti, "insanlar, yasinin iki yüz yılı astığını ve herhangi bir madeni, altına dönüştürme gücüne sahip olduğunu söylüyorlar."

Kendinden geçen İngiliz müthiş heyecanlanmıştı. Bunun üzerine, önceden yapmış olduğu bütün anlaşmaları bozdu, en önemli kitaplarını yanına aldı, ve iste dışarıda Sahra'ya geçecek büyük bir kervan hazırlanırken, kendisi şimdi bir hayvan ahırına benzeyen ambarda bulunuyordu.

Ve bu kervan AL-Fayoum'dan geçecekti.

"Su lanet olasıca Simyacıyı mutlaka bulmalıyım,* diye düşündü İngiliz.

Ve hayvanların kokusu daha bir katlanılır oldu.

İngiliz'in bulunduğu binaya çantalar yüklenmiş bir Arap genci girdi ve onu selamladı.

- Nereye gidiyorsunuz? diye sordu genç Arap.

- Çöle, diye yanıtladı İngiliz; ve tekrar okumaya başladı.

Su anda kimseyle konuşmak istemiyordu. Simyacı kendisini kuskusuz sınavdan geçireceği için on yıl içinde öğrenmiş olduklarını anımsaması gerekiyordu.

Arap genç de bjr Kîtsp çıkartıp okumaya başladı. Ki

tap İspanyolca yazılmıştı. 'Bir şans,' diye düşündü İngiliz İspanyolcayı, Arapça'dan daha iyi konuşuyordu ve bu de likanlı da Fayoum'a gidecekse, önemli şeylerle uğraşmadığı zamanlar yanında sohbet edecek biri olacaktı. 78

'ÇOK GARİP/ DİYİ DÜŞÜNDÜ DELİKANLİ,

öykünün başında yer alan cenaze törenini yeniden /okurken. 'Kitabı okumaya başlayalı neredeyse iki yıl olacak bîr

süre sonra, ama bu sayfalardan öteye geçemedim.' Yanında kendisine engel -olacak bir kral bulunmasa da, dikkatini

kitapta toplayamıyordu. Ama şimdi önemli bir şeyi anlı-yordu: Bir şeye karar vermek başlangıçtan başka bir şey

değildir, insan bir şeye karar verdiği zaman, karar verdiği sırada hiç öngörmediği, düşünde bile aklına gelmeyen bir yöne doğru, şiddetli bir akintiye kapılıp gidiyordu.

Hazînemi aramaya karar verdiğimde, bir billûriye dükkânında çalisacagim hiç aklıma gelmemişti,' diye düşündü, düşüncesini doğrulamak için. ' Aynı şekilde, bu kervan, almış olduğum bir karara uygun olabilir, ama gü-zergâhi bir gjz olarak kalacak her zaman.'

Karsisinde, kendisi de bir kitap okumakta olan Avru-

pali vardı. Sevimsiz bir adamdı: içeri girdiğinde kendisine küçümseyerek bakmisti. Belki dost olabilirlerdi, ama Av-rupali hemen susmuştu.

Delikanli kitabini kapatti. Bu Avrupalı ile arasında herhangi bir benzerlik kurulmasına olanak verecek hiçbir şey yapmak istemiyordu. Cebinden Urim ile Tummimî çıkartıp taslarla oynamaya başladı.

Yabancı bir çığlık attı:

- Bir Urim ile bir Tummim! Delikanli taslari hemen cebine koydu.

- Satilik değiller, dedi.

- Pek bir şey etmezler, dedi ingiliz. Alt tarafı iki kaya kristali, hepsi bu. Yeryüzünde milyonlarca kaya kristali

79

var, ama wlayanlar için, Urim ile Tummim bunlar. Dün-yanin bu bölgesinde bulduklarini bilmiyordum.

- Bunlari bana bir kral armağan etti, dedi delikanli.

Yabancı sasirip kal di. Sonra elini cebine sokup titreyerek iki benzer tas çıkardı.

- Bir kraldan söz ediyordunuz, dedi.

- Sanki bir kralin bir çobanla konuşmayacağına inanıyorsunuz, dedi delikanli. Bu kez konuşmayı kendisi sona erdirmek istiyordu.

- Tam tersine. Çobanlar, kimsenin tanımak istemediği bir krala saygı gösteren ilk insanlardır. Bu nedenle, kralların çobanlarla konuşmasının olağanüstü bir yanı yok.

Ve delikanlinin söylediklerim iyi anlamamasından çekinerek ekledi:

- incil'de geçer. Bu Urim ile bu Tummim *i yapmayı

bu kitaptan öğrendim. Bu taslar Tanrı 'nin izin verdiği biricik kâhinlik araçlarıdır. Rahipler altından bir göğüslükte tasırlardı bunlari.

Delikanli birden burada olduğu için mutlu hissetti kendini.

"Belki de bir işaret bu," dedi ingiliz, sanki yüksek sesle düşünüyormuşçasma.

- Size işaretlerden kim söz etti? Delikanlinin ilgisi her an giderek artıyordu.

- Hayatta, her şey işaret, dedi ingiliz, okumakta

olduğu dergiyi kapatarak. Evren, herkesin anlayacağı bir dilde varolmuştur, ama insanlar unutmıştır bu dili. Birçok şeyle birlikte bu Evrensel Dil*i arıyorum ben. Bu yüzden buradayım.

Çünkü bu Evrensel Dil'i bilen birini bulmam gerekiyor. Bir Simyaci.

Konuşma ambar yöneticisinin araya girmesiyle kesil-

1 Matta Inciti'nm 2 Babında sözü fdilcn müneccimlere (çobanlara) gönderme yapılıyor. Mctnidc grçen "bir kral* ne EVİ Prygambır dır. (Çev.)

80

- Sizlerin talihiniz var, dedi sisko Arap. Bu

öğleden

sonra bir kervan y ola çıkıyor Al-Fayoum için.

- Ama ben Misir'a gideceğim, dedi delikanli.

- Ai-Fayoum da Msir' dadir, diye yanitiadi sisman adam. Tuhaf bir Araplik var sendel!

Delikanli aslinda ispanyol olduğunu söyledi, ingiliz sevindi buna: Arap gibi giyinmiş de olsa, hiç değilse bir Avrupalıydı.

- işaretleri Talih" diye tanımlıyor adam, dedi ingiliz, sisko Arap disari çikinca. Becerebilsem, 'talih' ve 'rastlan-ti*' sözcükleri üzerine büyük bir ansiklopedi yazardım. Evrensel Dil bu sözcüklerle yazilir. , Sonra konuşmayı sürdürdüler, ingiliz, delikanliya kendisini elinde Urim ile Tummin'le bulmasının bir rast-lanti olmadığını söyledi. Ona, onun da Simyacıyı aramaya gidip gitmediğini sordu.

- Ben bîr hazine aramaya gidiyorum, diye yanitiadi delikanli ve bunu söylediğine hemen pişman oldu. Ama ingiliz onun bunu söylemesine pek önem vermiyormuş gibi görünüyordu.

- Bir bakıma ben de, dedi.

- Ama ben simyanın ne anlama geldiğini bile bilmiyorum, diye ekledi delikanli, ambar yöneticisinin kendilerini dışarıdan çağirdigi sırada.

Simyacı

81/6

"BEN KERVAN BASIYIM," DEDİ UZUN SAKAL-

li, siyah gözlü bîr adam. Kilavuzluk ettiğim herkesin üzerinde ölüm ve katim hakkım vardır. Çünkü çöl, erkekleri bazen çildirtan kaprisli kadına benzer.

Ortalıkta iki yüze yakın insan ve bunun iki kati kadar

da hayvan vardı. Hecin develeri, atlar, katırlar, kuşlar. Ka-dinlar ve çocuklar da vardı ve birçok insan belinde kılıç ya

da omzunda uzun namlulu silah taşıyordu. ingiliz'in ya-nında içi kitap dolu bir yığın yolculuk sandığı vardı. Alanda bir harrangürra ki demeyin gitsin. Doğal olarak, Kervan Basi herkesin iyice anlaması için aynı söylevi birkaç keztekrarladi:

- Burada her milletten insan var ve bu insanların

yüreğinde türlü çeşitli tanrı var. Benim tek Tamim Allah'tir ve Allah adına yemin ederim ki çölü bir defa daha alt etmek için, elimden gelen her şeyi ve en iyisini yapacağım. Amma ve lakin, herkesin, inandığı Tanrı adına bütün kalbiyle yemin etmesini istiyorum ki bana her zaman bilâ-kayd-ü-sart itaat edecektir. Zira, çölde itaatsizliğin anlamı ölümdür.

Kalabalıkta boğuk bir fisiltidir gitti. Herkes kendi tanrısının tanıklığında mirildanarak yemin ediyordu. Deli-kanli İsa için yemin etti. ingiliz agzini açmadı. Mirilti basit bir yeminden daha uzun sürdü, insanlar Tanrı'nın esirgemesi için de dua ediyorlardı.

Uzun uzun bir boru çaldı ve herkes binitlerine birfdi.

Delikanli ile ingiliz binit olarak deve satın almışlardı, bu yüzden hayvanlara binmekte epeyce zorlandılar. Delikanli, ağır kitap sandıkları yüklenmiş olan ingiliz'in devesine acıdı. 82

- Rastlantı yoktur, dedi ingiliz, ambarda

başlamış ol-

dukları konuşmayı sürdürerek. Buraya gelmeme bir arka-

dasım sebep oldu, çünkü bu arkadaşım bir Arap

taniyordu

ki bu Arap...

Ama kervan yola koyuldu ve anlattıklarını duymak

olanaksızlastı. Delikanli neyin söz .konusu olduğunu çok iyi biliyordu: Bir şeyi bir başka şeye bağlayan, kendisini Çoban olmaya yönlendiren, aynı düşü birkaç kez görmesine, Afrika'ya yakın bir kente gelmesine, bir alanda bir krala rastlamasına, bir hirsiz tarafından soyulmasına ve bunun sonucu olarak da bir billûriye tüccarıyla tanışmasına, vb... yol açan gizemli bir zincir, gizemli bir bağ.

'insan, hayaline yaklastikça, Kişisel Menkibe daha çok gerçek yasama nedeni oluyor,* diye düşündü delikanli.

Kervan, gündeğusu yönünde yola koyuldu. Gün boyu yol alıyor, güneş azginlasmaya baslayınca mola veriyor, sonra güneş inmeye baslayınca tekrar yola koyulu-yorlardi. Delikanli, zamaninin çoğunu kitap okumakla geçiren ingiliz'le pek konuşmuyordu.

Bu nedenle, çölde ilerleyen insan ve hayvanlari sessizce gözlemlemeye koyuldu. Yola çıktiklari güne göre simdi

her sey farkliydi. O gön bir hay huy, bagirip çağirma, küçük çocuklari ziriltilari, at kişnemeleri birbirine karisi-yor ve bu kargasanin içinde rehberlerle tüccarlari sabirsiz komutlari duyuluyordu.

Ama çölde, sürekli esen rüzgâr ve hayvanlari ayak

seslerinden başka bir sey yoktu. Rehberler bile artik kendi aralarinda konuşmuyorlardi.

- Su gördüğün kum enginliklerini birçok kez geçtim daha önce, dedi bir aksam bir deveci. Ama çöl öylesine

geniş ve ufuk öylesine uzaklarda ki, insan kendini küçücük hissediyor ve susuyor, agzini açamiyor.

Şimdiye kadar hiç çöl geçntemis olmasina karsin, devecinin ne demek istediğini anladi delikanli.

Çünkü ne zaman bir denize ya da bir ateşe baksa, doğa olaylari son-

suzluk ve gücünün derinliklerine dalip agzini açmadan saatler geçirebilirdi.

'Koyunlardan, kristallerden çok sey öğrendim,' diye

düşündü. "Ayni şekilde çölden de birseyler öğrenebilirim. Çünkü hem daha yasli, hem daha bilge.'

Rüzgâr durmadan esiyordu. Tarifa'da, surlari üzerinde oturduğu sirada yüzünde hissettiği

rüzgarin bu rüzgar olduğunu animsadi. Belki de ayni rüzgâr, su anda su ve yiyecek peşinde Endülüs kirlarinda dolasan koyunlari yününü okşayarak geçiyordu.

Artik benim koyunlari değıller, diye düşündü, gerçek bir özlem duymaksizin. 'Başka bir çobana alistilar ve kuskusuz unuttular beni. Böylesi çok iyi. Koyunlar gibi dolaşmaya alismis kimse, ayrilik vaktinin geleceğini her zaman bilir.'

Sonra tüccarin kizini animsadi: Hiç kuskusuz

çoktan

evlenmişti kiz, bundan emindi. Belki de bir patlamis misir sancisiyla, ya da okuma bilen ve ona olağanüstü öyküler anlatmayi beceren bir başka çobanla. Herhalde bunlari becerebilen yalnızca kendisi değildi. Ama bu önsezi içini altüst etti. Kendisi de, kimbilir bütün insanlari geçmişine ve şimdisine taniklik eden su ünlü Evrensel Dil'i öğrenmekteydi belki? "Önseziler," derdi annesi sik sik. Önsezilerin, içinde bütün insan hayatlarini bir bütün oluşturacak şekilde birbirine baglandigi hayat irmaginin evrensel akisina ruhun yaptigi ani dalislar olduğunu anlamaya bas-

lamisti: Öyle ki, her sey yazili olduğu için, her şeyi bilebilirdik.

- Mektup, dedi, Billûriye Tüccarini düşünerek.

Çöl kimi yerde kumlarla, kimi yerde de taslarla kap-

liydi. Kervan bir tas külesiyile karsilasınca çevresini dolasi-

yordu; tas yigimyla karsilasınca bu yiginlari sinirini izliyordu. Deve ayaklarina ince gelen kumla karsilasınca, kumun daha sağlam olduğu bir geçit araniyordu. Kimi za-

man, tuzla kapli kurumuş göl yataklariyla karsilasiyorlar-

84

di. Hayvanlar zorlaniyor, bunun üzerine deveçiler asagi at-

layip hayvanlara yardım ediyorlardi. O zaman, yükleri kendi sirtlarina alip tehlikeli yeri geçtikten sonra hayvanlara yeniden yüklüyorlardi. Bir rehber ölürse ya da hasta-lanirsa, deveçiler onun yerini doldurmak için kendi arala-rinda kura çekiyorlardi.

Ama bütün bunlari bir tek nedeni vardı: Hep ayni

hedefi amaçladigi için, kervanin bunca dolasmasinin pek bir Önemi yoktu. Bütün engeller asilinca,

vahanin hangi yönde bulunduğunu gösteren yıldızı karsısında buluyordu. Ve insanlar sabahın erken saatlerinde gökyüzünde parıldayan bu yıldızı görünce, onun kendilerine kadınların, suyun, palmiyelerin ve hurmaların bulunduğu yeri gösterdiğini biliyorlardı. Bunları bir tek İngiliz fark etmiyordu: Çoğunlukla kitaplarından birini okuyor oluyordu.

Delikanlının da yolculuğun ilk günlerinde okumayı denediği bir kitabı vardı. Ama o, kervani gözlemlemeyi, rüzgârın sesini dinlemeyi çok daha ilginç buluyordu. Devresini daha iyi tanımayı öğrenip de ona yakınlık duymaya baslar başlamaz, kitabı bir yana attı. Bununla birlikte bir bosnanci da vardı: Bu kitabı ne zaman açsa, önemli bir insana rastlayacağını düşünüyordu.

Sonunda, sürekli olarak yanında giden bir deveciyle dost oldu. Aksam konaklamalarında, ateşin çevresinde dinlenirken, ona çobanlık yaptığı sırada basından geçen ilginç olayları anlatıyordu.

Deveci bu sohbetlerden birinde ona kendi hayatını anlatmaya başladı.

- El-Kairoum yakınlarındaki bir köyde oturuyordum, dedi. Bir bostanım, çocuklarım ve ölümüne kadar değişmeyecek bir hayatım vardı. Bir yıl ürün her zamankinden daha bol oldu, biz de Mekke'ye gittik ve böylece o zamana kadar yerine getirmemiş olduğum bir farizami eda etmiş oldum. Artık gönül rahatlığıyla ölebilirdim ve öldüğüm için de mutlu olurdum.

Bir gün yer titremeye başladı ve kabaran Nil, yatagından taktı. O zamana kadar yalnızca baskalarının basına geldiğini sandığım şey benim de basıma geldi. Komsularım, sel yüzünden zeytin ağaçlarımla yitireceklerinden korktular; karım çocuklarının sulara kapılıp gitmesinden korktu. Ben de sahip olmayı basandığım şeylerin yok olacağı düşüncesiyle korkuya kapıldım.

Ama çaresi yoktu bunun. Toprakta elde edilecek bir şey kalmamıştı artık, ben de yaşamak için başka bir çare aradım. Şimdi devecilik yapıyorum. Ama bu sayede Al-lah'ın kelâmını anlayabildim: Kimse bilinmezden korkma-malı, çünkü her kbs istediği ve ihtiyaç duyduğu şeyi ele geçirebilir.

İster hayatımız, ister ekin tarlalarımız olsun, sahip olduğumuz şeyleri yitirmekten korkarız. Ama hayat hikâyemiz ile dünya tarihinin aynı El tarafından yazılmış olduğunu anladığımız zaman, bunu anırsanız anlamaz, bu korku uçup gider. 86

BAZEN, AKSAM KONAKLAMALARINDA KERVANLAR KARŞILASİYORLARDI. Sanki her şey bir Yüce El tarafından yazılmış gibi, bir kervanın gereksinim duyduğu şey ötekinde bulunuyordu. Deveciler kum fırtınaları konusunda birbirlerine bilgi veriyorlar; ateşin çevresinde topla-nip çölle ilgili öyküler anlatıyorlardı.

Kimi zaman, yüzleri peçeli gizemli insanlar da geliyordu: Kervanların izlediği yolu gözetleyen bedevilerdi bunlar. Soyguncular, asi kabileler konusunda bilgi veriyorlardı. Koyu renkli cellabyalarından ve yalnızca gözlerini açıkta bırakan kefyelerine sarınmış olarak, sessizce gelip sessizce gidiyorlardı.

Bu gecelerden birinde, ateşin önünde oturan delikanlı ile İngiliz'in yanına deveci de geldi.

- Kabileler arasında savaş söylentileri var, dedi.

Üçü birden sustular. Genç İspanyol, kimse ağzını açıp bir şey söylememesine karşın, ortalığı bir korku sardığını

fark etti. Sözsüz dili, Evrensel Dil'i bir kez daha anlıyordu.

Bir süre sonra tehlike olup olmadığını sordu İngiliz.

- Çöle giren kimse için geri dönüş yoktur, diye ya-

nitladi deveci. Geridel dönemedigine göre, çaresi yok, en iyi nasıl ilerler, o yolu bulacaktır. Tehlike de dahil olmak üzere gerisini Allah bilir. Ve sözünü gizemli "Mektup!" sözcüğüyle bitirdi. - Kervanlara daha çok dikkat etmelisiniz, dedi delikanlı İngiliz'e, deveci yanlarından ayrılınca. Dolambaçlı bir yol izliyorlar, ama hep aynı noktaya gidiyorlar.

1 Kuzey Afrika'da erkek ve kadınların giydikleri uzun kollu, balıklı giysi. (Çrv.)

2 Araplarda, erkeklerin püf küllü bjrç örtü j û. (Çrv.)

87

- Siz de dünya konusunda daha çok şey okumalısınız, diye yanıtladı İngiliz. Kitaplar tipki kervanlara benzerler.

Uzun insan ve hayvan dizisi bundan sonra daha hızlı ilerlemeye başladı. Artık sessizlik yalnızca gündüzleri egemen değildi. Aksamları, insanların sohbet etmek için ateş basında toplanmaya alıştikları saatte de yavaş yavaş sessizlik hüküm sürmeye başladı. Bir gün kervan bası, geceleyin dikkat çekmemek için ateş yakılmamasına karar verdi.

Bunun üzerine yolcular, üşümek için hayvanların oluşturduğu bir çemberin ortasında hep birlikte uyumaya başladılar. Kervan bası ayrıca konak yerinin çevresine gözcüler koydu.

Bu gecelerden birinde, bir türlü uyuyamayan İngiliz.

gidip genç İspanyolu buldu; birlikte, yalanlardaki kumullarda gezdiler. Dolunay vardı. Delikanlı bütün hayat öyküsünü İngiliz'e anlattı.

İngiliz, delikanlının çalışmaya başlamasından sonra

her gün daha bir gelişen billûriye dükkânî evresine özel bir ilgi gösterdi.

- Her şeyi temel kural yönlendiriyor, dedi. Buna simyada Evrenin Ruhu adı verilir. Bütün kalbimizle bir şey istediğimiz zaman, Evrenin Ruhu'na daha yakın oluruz. Olumlu bir güçtür.

Ayrıca, bunun insanlara özgü bir ayrıcalık olmadığını

söyledi: ister bir maden, ister bir bitki, ister bir hayvan ya da düşünce olsun, yeryüzünde bulunan her şeyin bir ruhu vardı.

- Toprağın altında ve üzerinde bulunan her şey durmadan değişir, çünkü toprak canlıdır ve bir ruhu vardır. Bizler bu Ruh'un bir parçasıyız ve onun bizim yararı-mıza çalıştığını çok az biliriz. Billûriye dükkânında, vazoların da sizin başarınıza katkıda bulduklarını anlamalısınız.

Delikanlı, ayı ve beyaz kumları seyrederek bir süre

konusmadı,

- Çölde ilerleyen kervani gözlemedim, dedi sonunda. Kervan ve çöl aynı dili konuşuyorlar; çöl, kervanın ilerlemesine bu nedenle izin veriyor. Kendisiyle kusursuz bir esyüm içinde olup olmadığını anlamak için, kervanın her adımını hissediyor; ve durum böyleyse, kervan vahaya ulaşacaktır. Ama, içimizden biri ne kadar cesur olursa olsun, bu dili anlamayacak olsaydı, daha ilk gün ölürdü. Birlikte ayışığını seyretmeyi sürdürdüler.

- Simgelerin büyüü, diye sürdürdü konuşmayı delikanlı.

Rehberlerimizin, çölün işaretlerini nasıl okudukları-ni, kervanın ruhunun çölün ruhuyla nasıl konuştuğunu gördüm. Bir süre sonra İngiliz konuşmaya başladı:

- Gerçekten de kervana biraz daha dikkat etmeliyim, dedi sonunda.

- Ben de kitaplarınızı okumalıyım, diye yanıtladı de-

likanlı.

TUHAF KİTAPLARDI BUNLAR. CIVADAN,
tuzdan, ejderhalardan ve krallardan söz ediyorlardı, ama
o

hiçbir şey anlamıyordu. Ne var ki, sanki bütün kitaplarda
sürekli tekrarlanan bir düşünce var gibiydi: Her şey bir ve
tek şeyin belirtisidir.

Bu kitaplardan birinden, simyanın en önemli metninin yalnızca birkaç satırdan oluştuğunu ve bir
zümrüt üzerine yazılı olduğunu öğrendi.

- Zümrüt levha, dedi İngiliz, arkasına bir şey öğrettiği için gurur duyarak.

- Ama öyleyse neden bu kadar çok kitap var?

- Bu birkaç satırı yorumlamak için, dedi İngiliz. As-
lında kendisi de bu yanıtı tam olarak inanmış değildi.

Delikanlının en çok ilgi duyduğu kitapta, ünlü simya-

cuların yaşamöyküleri yer alıyordu. Bütün yasalarını, la-boratuvarlarında madenleri aritmaya
adamış insanlardı simyacılar; bir maden yularca ateşte pişirilecek olursa, kendine özgü bütün
niteliklerinden kurtulacağına ve onun

yerine geriye Evrenin Ruhunun kalacağına inanıyorlardı. Bu Yüce Nesne, simyacıların yeryüzünde
bulunan her şeyi

anlamalarına olanak sağlıyordu. Çünkü bu Yüce Nesne, bütün nesnelerin kendi aralarında iletişim
kurmalarını sağlayan dildi. Büyük Marifet ya da Büyük Yapıt adını verdikleri bu bulgu iki parçadan
oluşuyordu: Sivi ve kati.

- Bu dili anlamak için, insanları ve simgeleri gözlemlemek yeterli değil midir? diye sordu delikanlı.

- Her şeyi basitleştirmek gibi bir saplantınız var, diye yanıtı verdi İngiliz, öfkeyle. Simya ciddi bir
istir. Sürecin bütün evrelerini ustaların öğrettikleri gibi izlemek zorunludur.

90

Delikanlı, Büyük Yapıt'ın sivi kesimine Ebedî Hayat

iksiri adı verildiğini çıkardı. Bu iksir yalnızca bütün hasta-likleri iyileştirmekle kalmıyor, aynı
zamanda simyacıların yaşlanmalarına engel oluyordu. Kati kesimine Felsefe

Tasi

adı veriliyordu.

- Felsefe Tasi'ni bulmak öyle kolay bir iş değildir,

dedi İngiliz. Simyacılar, madenleri arıtan ateşi gözlemlemek için yularca laboratuvarlarına
kapıyorlardı. Ateşe bakmaya kendilerini öylesine veriyorlardı ki, vicdanların-da, dünyanın bütün
fani değerlerinden kurtulup arınıyorlardı. Ve sonunda, bir gün, madenleri arıtmanın aslında
kendilerini arındırmak olduğunu anlıyorlardı.

Delikanlı o zaman Billûriye Tüccarını animsadi. Billû-

riye Tüccarı, ikisini de kötü düşüncelerden kurtardığı için, kristal vazoları temizlemenin iyi bir şey
olduğunu söylemişti. Giderek, simyanın gündelik yaşamdan öğrenilmesi gerektiğine inanıyordu
delikanlı.

- Üstelik, diye yeniden konuşmaya başladı İngiliz,

Felsefe Tasi'nin tam anlamıyla olağanüstü bir özelliği var-

dir. Büyük bir maddenin kütlesini altına çevirmek için küçük bir parçası yeter.

O andan sonra, delikanlının simyaya olan ilgisi iyice

büyüdü. Biraz sabırla, her şeyi altına dönüştürebileceğini düşünüyordu. Bunu başarmış olan
insanların

yaşamöykü-

lerini okudu: Helvetius, Elias, Fulcanelli, Geber. Büyüleyici öykülerdi bunlar: Hepsi kendi Kişisel Menkibe'lerini sonuna kadar yasiyorlardi. Yolculuklar yapıyorlar, bilginlerle buluşuyorlar, inançsızların gözlerinin önünde mucizeler yaratıyorlar ve Felsefe Tasi ile Ebedî Hayat Iksiri'ni ellerinde bulunduruyorlardi.

Ama kendisi, Büyük Yapıt'a ulaşma yöntemini öğrenmeye kalkısınca, tam anlamıyla sasirip kalıyordu. Bu konuda, desenlerden, şifreli bilgilerden, anlami karanlık metinlerden başka bir sey yoktu.

, - Neden anlasılması bunca güç bir dil kullanıyorlar? diye sordu bir aksam ingiliz'e delikanli.

91

Bu arada ingiliz'in oldukça keyifsiz göründüğünü fark etti, sanki kitaplarını özlemiş gibi.

- Anlamak için yeterince sorumluluk duyanların,

yalnızca bunların anlayabilmeleri için, diye yanıtladı ingiliz. Herkesin kursunu altına dönüştürmeye kalkıştığını düşünün biraz. Bir süre sonra altının hiçbir değeri kalmaz-

di. Yalnızca, inatçı insanlar, dirençli araştırmacılar Büyük Yapıt'ı gerçekleştirmeyi başarabilirler. Çölün ortasında bulunuşumun nedeni de bu iste. Şifreleri çözmeye yardım edecek gerçek bir simyacıyı bulmak için.

- Bu kitaplar ne zaman yazıldılar? diye sordu delikanli.

- Birkaç yüzyıl Önce.

- O sıralar, basimevi yoktu henüz. Simya bilgisine herkesin ulaşması olanaksızdı. Peki, bu tuhaf dilin, bu simgelerin amacı ne?

Bu direktmeye karşın, soruyu yanıtlamadı ingiliz. Birkaç gündür kervani dikkatle gözlemediğini ve yeni bir sey keşfetmediğini söyledi. Ancak bir sey fark etmişti: Giderek savaştan daha çok söz ediliyordu. 92

BİR GÜN DELİKANLI, KİTAPLARINI İNGİLİZ'E geri verdi.

- Epeyce birseyler öğrendiniz mî bari? diye sordu ingiliz, sabirsiz bir merakla. Savaş korkusundan kurtulmak için birisiyle konuşmaya gereksinimi vardı.

- Evrenin bir ruhu olduğunu ve bu ruhu anlayan kimsenin nesnelere dilini anlayacağını öğrendim. Birçok simyacının kendi Kişisel Menkibe'sini yasadığını ve sonunda Evrenin Ruhunu, Felsefe Tasi'ni, Ebedî Hayat Iksiri'ni keşfettiklerini öğrenim.

Özellikle de, bu şeylerin çok basit olduğunu ve bir zümrütün üzerine yazılabileceklerini öğrendim.

ingiliz hayal kırıklığına uğradı. Yıllar süren öğrenim,

büyülü simgeler, güçlkle öğrenilen sözcükler, laboratu-var aletleri, bunların hiçbirisi delikanliyi etkilememişti. 'Bu şeyleri öğrenemeyecek kadar yontulmamış bir ruhu olmalı/ diye düşündü.

Kitaplarını alıp devenin semerine asılı duran çantaları-na koydu.

- Gidip kervanınızı gözlemlemeyi sürdürün, dedi. Sizin kervan da önemli bir sey öğretmedi bana.

Delikanli, çölün sessiz enginliğini, hayvanların yürürken kaldırdıkları kumu seyretmeye koyuldu.

"Herkesin kendine göre bir öğrenme tarzı var," diye tekrarlıyordu kendi kendine. "Onun öğrenme tarzı benim öğrenme tarzım değil; benim öğrenme tarzım, onun tarzı değil. Ama o da, ben de kendi Kişisel Menkibe'mizi arıyoruz; bu -yüzden ona saygı duyuyorum/

93

KERVAN, ARTIK HEM GECE, HEM DE GÜN-

düz yol alıyordu. Yüzleri peçeli ulaklar giderek daha sık gelmeye başlamıştı. Şimdilerde delikanliya

arkadaş gibi davranan deveci, kabileler arasında savaş çıktığını söylemişti. Vahaya vaktinde varabilirlerse talihli sayılırlardı.

Hayvanlar bitkin düsmüş, insanlar giderek sessizi esmişlerdi. Sessizlik geceleyin daha ürkütücüydü. Özellikle de bir devenin bozlaması (daha önce, alt tarafı bir deve bozlamagiydi) ortalığa korku saldıgı zaman: Bir saldırı işareti olabilirdi.

Ne var ki, savaş tebdilinden çokça etkilenmiş gibi görünmüyordu deveci.

- Yasiyorum, dedi delikanliya, aysız ve kamp atessiz

bir gece, hurma yerken. Ve bir sey yerken yemekten başka bir sey düşünmem. Yürüdüğüm zaman da yürüyeceğim, hepsi bu. Savaşmak zorunda kalırsam, ölüm su gün ya da bu gün gelmiş viz gelir tiris gider. Çünkü ben ne

geçmişte, ne de gelecekte yasiyorum. Benim yalnızca simdim

var ve beni sadece o ilgilendirir. Her zaman şimdide yasa mayı basarabilirsen, mutlu bir insan olursun. Çölde haya olduğunu, gökyüzünde yıldızlar olduğunu ve insan hayatı

ntn özünde bulunduğu için kabile muhariplerinin savastik larım anlayacaksın. O zaman hayat bir bayram, bir senli 1 olacak, çünkü hayat yaşamakta olduğumuz andan ibaretti ve sadece budur.

-v

iki gece sonra, uykuya dalmak üzereyken, yürüyü yönlerini gösteren yıldız bakti delikanli. Sanki ufuk bira; daha yaklasmis gibiydi, çöl 'n üzerinde yüzlerce yıldız var di. 94

95

Orasi vaha, dedi deveci. Öyleyse niçin hemen gitmiyoruz oraya? Çünkü uyumamamız gerek.

GÜNEŞ UFUKTAN YÜKSELMEYE BASLAR-

ken gözlerini açtı delikanli. Karsisinde, geceleyin küçük yıldızların parıldadığı yerde, bütün çöl yüzeyini kaplayan hurma ağacı dizileri uzanıyordu.

- Sonunda geldik! diye haykirdi, uykudan uyanw ingiliz.

Ama delikanli agzini açmadı. Çölün sessizliğini öğren-

misti; karsisinde duran hurma ağaçlarına bakmakla yetindi. Piramitlere ulaşmak için önünde hâlâ uzun bir yol var-di; ve bu sabah, bir gün, bir anidan başka bir sey olmaya-cakti onun için. Ama şimdi, şimdiki andı, devecinin sözünü ettiği bayramdı; bu âni geçmişin dersleri ve geleceğin düşleriyle birlikte yaşamaya çalışıyordu. Bir gün, bu binlerce hurma ağacının görüntüsü yalnızca bir ani olacakti. Ama bu anda, onun için gölgeyi, suyu ve savaşa karşı bir

sigmagi simgeliyordu. Aynı şekilde, bozlayan bir deve bir tehlike işareti dönüşebilir, hurma ağacı dizileri de bir mucize yansıtabilirdi.

"Evrenin birden çok dili var," diye düşündü. 96

'ZAMAN HIZLANDIKÇA KERVANLAR DA

hizlanıyor,* diye düşündü Simyaci, yüzlerce insan ve hayvanın Vaha'ya geldiğini görerek. Vaha sakinleri bagira ça-gira yeni gelenleri karşılamaya koştular. Kalkan toz, çöl güneşini gölgeliyor; yabancıları gören çocuklar sevinçten havaya sıçırıyordu. Simyaci, kabile reislerinin kervan basi-nin yanma gittiklerini ve hep birlikte gizli bir toplantıya oturduklarını fark etti.

Ama bunların hiçbiri ilgilendirmiyordu Simyacıyı. Daha önce de nice insanların gelip nicelerinin gittiğini görmüştü; Vaha ve çölün sessizliğini hiçbir sey bozamamisti.

Rüzgârın etkisiyle biçim değiştiren bu uçsuz bucaksız kumlarda taban tepen krallar ve dilenciler görmüştü; ama çocukken gördüğü kumlardan farklı değildi bu kumlar. Her şeye karşı, sari topraktan, lacivert gökyüzünden sonra, hurma ağaçlarının yeşilinin gözlerinin önünde belirmediğini gören yolcuların hissettikleri neşenin birazını yüreği-" nin derinliklerinde duymasına engel olamıyordu.

"Belki de Tanrı, çölü, insanlar hurma ağaçlarını görünce sevinsinler diye yarattı," diye düşündü.

Ardından daha gündelik sorunlarla ilgilenmeye karar

verdi. Bildiği gizlerin bir bölümünü öğreteceği insanın bu kervanla geldiğini biliyordu, işaretler bunun haberini vermişti. Bu adamı henüz bilmiyordu, ama deneyimli gözleri onu gördükleri anda tanıyacaktı. Bunun da, daha önceki tilmizi kadar yetenekli olacağı umuyordu. "Bu şeyler neden mutlaka ağızdan kulağa aktarılıyor, doğrusu bilmiyorum/ diye düşündü. Bunların gerçek gizler olmasından değildi hiç kuskusuz: Tanrı kendi gizlerini bütün yaratıklara özgürce açıyordu.

Simyan

97/7

Ona göre bunun bir tek açıklaması vardı: Kuskusuz bunlar Saf Hayat'ın parçalanmış oldukları ve Saf Hayat'i resim biçiminde ya da söz halinde kavramak çok güç olduğu için, bu şeyleri bu sekiide aktarmak gerekiyordu.

Çünkü insanlar resimlerin ve sözcüklerin büyümesine kapılıp sonunda Evrenin Dili'ni unuturlar.

98

YEM GELENLER HEMEN AL-FAYOUM KABI-

le şeflerinin huzuruna çıkarıldılar. Delikanlı gördüklerine inanmakta güçlük çekiyordu: Birkaç hurma ağacıyla

çevrili bir kuyunun (bir tarih kitabında okuduğu bir betimlemeye göre) yerine, Vaha'nın herhangi bir ispanyol köyünden çok daha büyük olduğunu görüyordu. Vaha'da üç yüz kuyu, elli bin hurma ağacı ve hurma ağaçlarının arasına dağılmış çok sayıda çadır vardı.

- Sanki Bin Bir Gece, dedi, Simyacıyı hemen görmek için sabırsızlanan İngiliz.

Çevrelerini hemen çocuklar sardı: Binek hayvanları-

na, develere, gelen insanlara merakla bakıyorlardı. Erkekler, gelenlerin savaş işaretleri görünmediklerini öğrenmek istiyorlar; kadınlarsa tüccarların getirdiği kumaş ve değerli taşlar için çekiciydiler. Çölün sessizliği aralık uzak bir hayâl gibiydi; herkes, sanki ruhlar dünyasından ayrılıp insanların dünyasına gelmiş gibi, durmadan konuşuyor, gülüyor ve gırtlak paralıyordu insanlar neşeli ve mutluydular.

Deveci, önceki gece alınan önlemlere karşın, sakinlerinin çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluştuğu için, çölde

vahaların her zaman tarafsız topraklar sayıldığını

açıkladı

delikanlıya. Eki taraf da kendi vahaları vardı; bu

nedenle

çölün kumlarında birbirlerini boğazlayan savacılar, birer

şifalı saydıkları vahaların huzurunu bozmuyorlardı

Kervan bası, biraz güç de olsa adamlarını ve yolcularını

bir araya toplayıp kendilerine bilgi verdi. Kabileler arasındakiler kadar burada kalacaklardı. Yolcular, ziyaretçi olarak Vaha sakinlerinin çadırlarına konuk edilecekler, kendilerine en iyi yer verilecekti. Geleneksel ko-

99

nukseverliğin yasası böyleydi. Sonra, aralarında kendi nöbetçileri de olmak üzere herkesin, silahlarını kabile reislerinin görevlendirdiği adamlara teslim etmelerini istedi.

- Savaşın kuralları böyle, diye açıkladı. Böylece mu-

haripler, vahaları şifalı olarak kullanamazlar, İngiliz'in, ceket cebinden krom kaplı bir tabanca

Çi-

kartip silahları toplamakla görevli adama teslim ettiğini

gören delikanlının saskinlikten ağız açık kaldı.

- Tabancayla ne işiniz var? diye sordu delikanlı.

- insanların kararsız kalmamaları konusunda bana

yardimci olmasi için, dedi. Arayisi sona ermiş olduğu için mutluydu.

Delikanliya gelince, o hazinesini düşünüyordu. Hayaline yaklastikça, isler daha güçlesiyordu. Yasli kralin 'acemi talihi' adini verdiği sey artık olmuyordu. Simdi, kendi Kişisel Menkibe'sinin peşine düsmüs kimse için direktme ve

cesaret sinavinin söz konusu olduğunu biliyordu. Bu nedenle acele etmemeli, sabirsizlik göstermemeliydi. Yoksa Tanri'nm yoluna dizdiği işaretleri göremeyebilirdi.

'Onlari yoluma Tanri dizdi,' diye düşündü, kendi kendine şaşarak. Şimdiye kadar, işaretleri bu dünyaya ait birseyler olarak görmüştü. Yemek yemek ya da uyumak gibi, ask ya da is aramaya çıkmak gibi. Ama bunun, kendi-

sine yapmasi gerekeni göstermek için Tann'nm kullandigi

bir dil olabileceğini hiç düşünmemiştir.

'Sabirsiz olma,* diye tekrarladi, kendi kendine. "Devecinin dediği gibi, yemek zamani gelince yemeği ye. Yürüme zamani gelince yürü.'

Dk gün, aralarinda îngîiz de olmak üzere, yorgunluğa

teslim olan herkes uyudu. Delikanli, asagi yukari kendi yasinda bes çocukla birlikte biraz uzaktaki bir çadirde ka-liyordu. Çöl çocuklariydi bunlar, büyük kentleri merak ediyorlardi. Delikanli çobanlik yaptigi dönemi anlatti; ingiliz girdiği sirada, billürive dükkâni serüvenini anlatmaya başlamak üzereydi.

100

- Bütün sabah sizi aradim, dedi, arkadasini disari çikartirken. Simyacinin yerini bulmama yardimci olmalisi-niz.

Onu ilkin kendi olanaklariyla bulmayi denediler.

Bir

Simyaci, hiç kuskusuz Vaha'nin öteki sakinlerinden daha değişik yasiyor olmalıydı; büyük bir olasilikla çadirinda sürekli yanan bir ocak vardı. Uzun uzun. dolastiktan sonra, Vaha'nin onların düşündüğünden çok daha geniş olduğunu ve yüzlerce, yüzlerce çadir bulunduğunu anladilar.

- Neredeyse bütün bir günü yitirdik, dedi ingiliz, arkadasiyla birlikte Vaha'daki bir kuyunun yanina otururken.

- Sormak belki daha iyi olur, dedi delikanli. ingiliz, Al-Fayoum'da olduğunu kimseye belli etmemek istiyordu, bu nedenle karar veremedi. Sonunda, boyun eğdi ve Arapçayi kendisinden daha iyi konuşan deli-kanlidan gerekeni yapmasini istedi. Delikanli, bunun üzerine, koyun derisinden tulumunu doldurmak için kuyuya gelen bir kadina yaklasti.

- Aksam şerifleriniz hayirli olsun ya hatun! Bu vahada yasayan bir Simyaci var, nerede oturduğunu öğrenmek

isterdim, dedi.

Kadin böyle birini hiç duymadigini söyledi ve hemen uzaklasti. Bununla birlikte, siyah giysiler giymiş kadinlarla konuşmaya kalkismamasi konusunda da uyardi delikanli-

yi, çünkü evli kadinlardi bunlar. Geleneğe saygi

göstermek

zorunluydu.

ingiliz büyük bir hayal kirikligina ugramisti. Demek

bu yolculuğu boşu boşuna yapmisti. Arkadasi da üzölmüştü bu duruma, ingiliz de kendi Kişisel Menkibe'sinin peşinden gidiyordu. Ve bir insan bunu yapıyorsa, bütün Evren, onun aradigini bulmasina yardimci olmak ister: Böyle söylemişti yasli kral. Onun yanilmasi olanaksizdi.

- Şimdiye kadar burada simyacılar söz edildiğini hiç duymadım, dedi delikanli. Yoksa size yardımcı olmak isterdim.

101

ingiliz'in gözleri parladi.

- Elbette öyle, diye haykirdi. Belki de burada

bir simyacının kim olduğunu bilmiyordu. Siz, köyde has talikleri kimin iyileştirdiğini sorun en iyisi.

Siyah giyinmiş birkaç kadın su çekmek için kuyuya

geldiler, ama ingiliz'in üstelemesine karşın delikanli onlarla konuşmadı. Sonunda bir erkek geldi.

- Köyde hastalıkları iyi eden birini tanıyor musunuz? diye sordu ona delikanli.

-.Bütün hastalıkları Allah iyi eder, diye yanıtladı adam. Bu yabancılardan açıkça korkmuştu. Siz ikiniz büyücü arıyorsunuz.

Ve Kur'an'dan birkaç ayet okuduktan sonra yoluna gitti.

Bir başka adam geldi. Daha yaşlıydı, elinde sadece küçük bir kova vardı. Delikanli ona da aynı soruyu sordu.

- Onun gibi bir adamı neden arıyorsunuz? diye sordu Arap, yanıt olarak.

- Çünkü şuradaki dostum, bu adamı tanımak

için aylarca yolculuk yaptı.

- Bu adam eğer Vaha'da yaşıyorsa, çok güçlü biri ol-

mali, dedi yaşlı adam biraz düşündükten sonra. Kabile şefleri bile canlarının istediği zaman göremezler onu. Böyle bir şeyi onun istemesi gerekir. Siz iyisi mi savaşın sona ermesini bekleyin ve kervanla birlikte yolunuza gidin. Va-ha'nin hayatına girmeye çalışmayın, diye bağladı konuşmasını, yanlarından ayrılırken.

Ama ingiliz'in etekleri zil çalmaya başladı. Demek ki iyi iz üzerindeydiler.

Bu sırada bir genç kız görüldü, siyah giysi giyinme-

misti. Omzunda bir testi taşıyordu ve basının çevresinde bir peçe vardı, ama yüzü açıktı. Delikanli, Simyacıyı sormak üzere yanına yaklaştı.

O wda zaman durmuş gibi oldu; sanki Evrenin Ruhu, delikanlinin önünde bütün gücüyle ortaya çıkıyormuş gibiydi.

102

Kızın siyah gözlerini, gülümseme ile susma arasında

karar veremeyen dudaklarını görünce, dünyanın konuştuğu ve yeryüzünün bütün yaratıklarının yürekleriyle anladıkları dilin, en temel ve en yüce bölümünü anladı delikanli. Ve Ask'ti bunun adı, insanlardan da çölden de daha

eskiydi, tipki kuyunun yanında bu iki bakışın buluşması benzeri, iki bakışın buluştuğu her yerde, her zaman aynı güçle ortaya çıkardı. Dudaklar sonunda gülümsemeye karar verdiler, ve bir işaret bu, bütün ömrü boyunca bilmeden beklediği, kitaplarda, koyunların yanında, kristallerde ve çölün sessizliğinde aradığı işaret.

Evrenin Saf Dili'ydı bu, herhangi bir açıklamaya

gereksinimi yoktu, çünkü Evren'in sonsuz zamanda yoluna devam etmek için hiçbir açıklamaya gereksinimi yoktu. Delikanli o anda, hayatının kadınının karşısında olduğunu ve kızın da hiçbir söze gereksinim duymadan bunu

bildiğini biliyordu. Anababası, anababasının anababası, biriyle evlenmeden önce ona kur yapmak, nişanlanmak, onu tanı-

mak ve para sahibi olmak gerektiğini söyleseler de, delikanli dünyada en çok bundan emindi. Bunun tersini söyleyenler, evrensel dilden habersiz kimselerdi. Çünkü bu dili bilen biri, ister çölün ortasında ya da ister büyük kentlerin göbeğinde olsun, dünyada her zaman bir baskını beklemekte olan biri bulunduğunu kolayca anlayabilir. Ve bu iki insan karşılaştıkça ve gözleri buluşunca, bütün

geçmiş ve bütün gelecek artık bütün önemini yitirir, yalnızca o an, ve gökkubbe altında her şeyin aynı El tarafından yazıl-

digi gerçekliği vardır, bu inanılmaz gerçek vardır. Ask'i yaratan ve çalışan, dinlenen ve güneş isigi akında hazineler

arayan her kimse için sevilecek birini yaratmış olan El. Çünkü, böyle olmasaydı, insan soyunun hayallerinin hiçbir anlamı olmazdı. 'Mektup,' dedi kendi kendine.

Oturmakta olan İngiliz yerinden kalktı ve arkadaşını sarstı.

- Haydi! Sorun ona!

Delikanlı genç kıza yaklaştı. Kız yeniden gülümsedi. Delikanlı da gülümsedi.

- Adın ne senin? diye sordu delikanlı.

- Benim adım Fatima, diye yanıtladı, gözlerini indirerek.

- Geldiğim ülkedeki bazı kadınların adı da böyledir.

- Peygamberin kızının adıdır, dedi Fatima. Mücahitlerimiz götürdüler oraya.

Güzel kız, mücahitlerden gururla söz ediyordu. Yan-

larında duran İngiliz İsrar ediyordu. Bunun üzerine delikanlı, genç kıza bütün hastalıkları iyi eden bîr adam tanı-yip tanımadığını sordu.

- Dünyanın gizlerini bilen bir adam. Çölün cinleriyle

konuşuyor, dedi genç kız. Cinler, iyilik ve kötülük perileriydiler. Ve genç kız eliyle güney yönünü gösterdi, bu tuhaf adam o tarafta oturuyordu.

Sonra testisini doldurup uzaklaştı. İngiliz de Simyacı-

yi aramak için uzaklaştı. Delikanlı uzun süre kuyunun ya-nında oturdu ve gündeğusu rüzgârının kendi yüzünde bir gün bu kadının kokusunu biraktığını ve bu kadının yasa-dığını bile bilmeden onu sevmiş olduğunu düşündü. Ve bu

kadına duyduğu ask ona dünyanın bütün gizlerini açacak-ti.

trlesi gün genç kızı beklemek için kuyuya gitti delikanlı. Orada İngiliz'i bulunca sasirdi: ilk kez çölü seyrediyordu.

- Bütün ikindi, bütün akşam bekledim, dedi İngiliz, ilk yıldızlar doğarken geldi. Kendisine ne aradığımı söyledim. Bana kursunu, altına dönüştürüp dönüştürmediğimi sordu. Ben de tam olarak iste bunu öğrenmek istediğimi söyledim. Bunun üzerine denememi söyledi. 'Git den!' den başka bir şey söylemedi bana.

104

Delikanlı ağzını açmadı. Demek ki, İngiliz çoktandır

bildiği bir şeyi öğrenme^A için tepmişti bunca yolu. Ve bunun benzeri bir şey öğrenmek için, kendisinin de yaslı krala altı koyun vermiş olduğunu anımsadı.

- Öyleyse deneyin, dedi İngiliz'e, t

- Ben de onu yapacağım. İse hemen koyulacağım. İngiliz ayrıldıktan az sonra, Fatima su doldurmak için kuyuya geldi.

- Sana tek bir şey söylemek için geldim, dedi delikanlı, genç kıza. Benim karım olmanı istiyorum. Seni seviyorum.

Genç kız testi-yi tasirdi.

- Seni her gün burada bekleyeceğim, diye konuşması-

ni sürdürdü delikanlı. Piramitlerin yakınında bulunan bir hazineyi aramak için bütün çölü geçtim. Savaş benim için tam bir talihsizlikti. Aynı savaş şimdi benim için bîr talih, Çünkü burada senin yanında kalıyorum.

- Savaş bir gün bitecek, dedi genç kız.

Delikanlı Vaha'daki hurma ağaçlarına baktı. Çoban-

lik yapmisti. Burada da koyunlar vardi. Hazineden daha önemliydi Fatima.

- Muharipler kendi hazinelerini ariyorlar, dedi genç

kiz, sanki onun düşüncelerini keşfetmiş gibi. Ve çöl kadın-lari muhariplerinden gurur duyuyorlar.

Sonra, testisini yeniden doldurup oradan uzaklasti.

Delikanli her gün kuyuya gidip Fatima'nm gelmesini

bekliyordu. Fatima'ya çobanlik hayatini, kralla rastlasma-sini, kristal dükkânini anlatti. Dost oldular ve birlikte ancak on bes dakika geçiriyor olmalarina karsin, bu süreyi günün geri kalan bölümünden çok daha uzun buluyordu.

Neredeyse bir aya yakindir Vaha'daydilar. Kervan Ba-si bir p-ün herkesi toplantiya çagirdi.

- Savasin ne zaman biteceğini bilm^A uz ve tekrar

yolaçikmamiz olanaksiz, dedi. Savaş kuskusuz daha uzun süre devam edecek, belki de yularca, iki taraf da, cesur

ve

10

5

kahraman muhariplerle dolu ve iki ordu da savaşmaktan gurur duyuyor. Bu iyiler ile kötüler arasındaki bir savaş değil. Aynı iktidari ele geçirmek isteyen güçler arasındaki bir savaş bu ve böyle bir savaşta Allah iki tarafın da yanin-dadir.

insanlar dagildilar. Delikanli o aksam Fatlma'yi tekrar gördü ve ona toplantida söylenenleri aktardi.

- ikinci görüşmemizde, dedi genç kiz, bana askından

söz ettin. Daha sonra bana'Evrenin Dili gibi, Evrenin Ruhu gibi çok güzel şeyler öğrettin. Ve bunlar, azar azar beni senin parçan haline getirdiler.

Delikanli onun sesini dinliyor ve bu sesi, hurma ağaç-larının yapraklarından esen rüzgârın hisirtisinden çok

daha güzel buluyordu.

- Seni beklemek için kuyuya çok erken geldim. Çok

bekledim. Geçmişimi, geleneği, erkeklerin çöl kadınlarının

nasıl davranmalarını istediklerini anımsayamıyorum. Küçükken, çölün bir gün bana hayatimin en güzel armağanı-

ni vereceğini hayal ederdim. Ve bu armağan verildi şimdi bana, bu armağan sensin.

Delikanli genç kizin elini tutmak istedi. Ama Fatima testinin kulplarından tutuyordu.

- Bana düşlerini, yasli krali ve hazîneyi anlattin. Bana işaretlerden söz ettin, iste bu yüzden hiçbir şeyden korkmuyorum, çünkü seni bana bu işaretler getirdiler. Senin de sık sık tekrarladığın gibi, ben senin düşlerinin ve Kişisel Menkibe'nin bir parçasıyım. Aynı sebepten dolayı, senin, aramaya geldiğin şeyin doğrultusunda yolunu sürdürmeni istiyorum. Savasin bitmesini beklemen gerekiyorsa çok iyi. Ama daha erken gitmek zorundayısan, öyleyse Menkibe'nin yoluna git. Kumullar rüzgârın etkisiyle

değişirler, ama çöl hep aynı kalır. Askimiz da böyle olacak.

- Mektup, dedi genç kiz bir kez daha. Ben, senin Menkibe'nin bir parçasıysam bir gün geri döneceksin.

106

Delikanli, genç kizin yanından ayrilirken üzgündü. Şimdiye kadar tanışmış olduğu insanları düşünüyordu. Evli olan çobanlar, kirlarda dolasmaları gerektiği konusunda karılarını inandırmakta çokça güçlük çekiyorlardı. Ask, sevilen nesnenin yanında bulunmayı zorunlu kiliyordu.

Ertesi gün, Fatima'ya bunlardan söz etti Delikanli.

- Çöl bizden erkeklerimizi alıyor, dedi Fatima, ve her zaman geri getirmiyor onları. Buna alismak zorunda-yız. Artık onlar, yağmur yagdirmadan geçen bulutlarda, tasların arasına gizlenen

hayvanlarda, topraktan fiskiran cömert suda bulunuyorlar. Artık onlar her şeyin bir parça-si oldular, Evrenin Ruhu oldular. Gidenlerin kimileri geri dönüyorlar. O zaman öteki kadınlar mutlu oluyorlar, Çünkü kendi bekledikleri erkekler de günün birinde geri dönebilirler. Eskiden bu kadınlara bakar ve onların mutlu-luklarını kiskanırdım. Şimdi benim de bekleyecek bir erkeğim olacak. Ben bir çöl kadınıyım ve bundan gurur duyuyorum, istiyorum ki benim erkeğim de kumulların yerlerini değiştiren rüzgâr gibi özgürce dolassın. istiyorum ki onu bulutlarda, hayvanlarda ve suda görebileyim.

Delikanlı İngiliz'in yanına gitti. Ona Fatima'dan söz etmek istiyordu, İngiliz'in, çadırının yanına küçük bir ocak yapmış olduğunu görünce sasirmamazlık etmedi. Tuhaf bir ocaktı, üzerinde saydam bir sise vardı. İngiliz ateşi odunla besliyor ve çölü gözlemliyordu. Gözleri, kitap okumaya daldığı zamankilerden sanki daha parıltılıydı.

- Çalışmanın bu ilk evresi, dedi. Karışık kükürtü saf-
lastirmam gerekiyor. Ve bunu gerçekleştirmek için, başarısızlığa uğramaktan korkmamak zorundayım. Başarısızlığa uğramak korkusu, şimdiye kadar Büyük Yapıt'a girişmeme hep engel oldu. On yıl önce başlamam gereken şeye

ancak şimdi başlayabiliyorum. Ama yirmi yıl beklemiş olduğum için de mutluyum.

Ve çöle bakarak ateşi kotarmayı sürdürdü. Delikanlı,

çöl, batan güneşin pembe rengini alıncaya kadar bir süre onun yanındakaldı. Sessizliğin, sorularını yanıtlayabilip

bilemeyeceğini anlamak için çöle dalmak istedi, dayanılmaz bir istekti bu.

Vaha'mın hurma ağaçlarını gözden yitirmeden bir süre amaçsızca yürüdü. Rüzgârı dinliyor, ayaklarının altında

Çakıl taşlarını hissediyordu. Kimi zaman, bir kavki buluyordu ve bu çölün, çok eski çağlarda büyük bir deniz olduğuna biliyordu. Büyük bir taşın üzerine oturdu ve kendisini karşısında duran ufkun büyümesine birakti. Askı, ona bir sahip olma düşüncesi katmaksızın düşünemiyordu. Ama Fatima bir çöl kadınıydı. Bir şey onun anlamasına yardımcı olabilecekse, bu da kuskusuz çöldü.

Basının üstünde bir jeyin kimildadığını hissedinceye

kadar, orada hiçbir şey düşünmeksizin öyle kaldı. Gökyüzüne bakınca, gökyüzünün enginlerinde uçan iki atmaca gördü.

Yırtıcı kuşlara ve. uçarken çizdikleri şekillere dikkatle

bakti. Bunlar görünüşte düzensiz çizgilerdi, ama onun için

gene de bir anlamları vardı. Ne var ki anlamlarını çözemiyordu.

Bunun üzerine kuşların hareketlerini gözleriyle izlemeye karar verdi; böylelikle, belki de bir mesaj

okuyabilirdi. Belki de çöl kendisine sahip olmayı gerektirmeyen askı açıklayabilirdi. Uykusunun geldiğini hissetti. Ama yüreği ondan

uyu-mamasını istedi; oysa tam tersine kendini bırakması gerekiyordu.

- iste Evrenin Dili'ni kavriyorum, dedi ve bu

dünyada her şeyin bir anlamı var, atmacaların uçuşuna

varıncaya

kadar. Bir kadına duyduğu ask için, içinde derin bir minnet hissetti, insan sevince/ diye düşündü, "nesnelere daha çok anlam kazanıyor.* • Birden, atmacalardan biri, ötekine saldırmak için

pike yaptı. O anda delikanlının gözünün önünde ani ve kısa

bir

görüntü belirdi- S.'ahli bir birlik, elde kiliç Vaha'yi işgal ediyordu. Görüntü hemen yok oldu, ama

biraktigi etki ^ok canliydi. Sfi^plardan söz edildiğini duymuş ve birkaç serap görmüştü: Çölün kumlarında somutlaşan

arzuları

108

bunlar. Ne var ki, hiç kuskusuz bir ordunun Vaha'yi ele geçirdiğini de görmek istememişti.

Bunları unutmak ve tekrar düşünceye dalmak istedi;

yeniden pembe asiboyası çöle ve taslara yöneltmek istedi

zihnini. Ama yüreğindeki bir şey rahat bırakmıyordu onu.

"Her zaman işaretleri izle," demişti yaslı kral. Fati-

ma'yi düşündü. Sonra gördüğü görüntüyü anımsadı ve bunun gerçeklikten pek uzak olmadığını sezdi.

içini sar w boğuntudan kurtulmaya çalıştı. Ayağa kal-

kip hurma ağaçlarına doğru yürüdü. Bir kez daha, nesnelere çoğul dilini anlıyordu: Şimdi, Vaha tehlikeyi simgelerken çöl güvenliği temsil ediyordu.

Deveci, bir hurma ağacının dibine oturmuş, güneşin batmasını seyrediyordu.

Delikanlinin bir kumulun arkasından çıkarak geldiğini gördü.

- Bir ordu yaklaşıyor, dedi delikanlı. Bir görüntü gördüm.

- Çöl, insanların yüreğini hayallerle doldurur, diye yanıtladı deveci.

Ama delikanlı ona atmacaları anlattı: Atmacaların uçuşunu izlerken birden Evrenin Dili'ne dalmıştı.

Deveci hiçbir karşılık vermedi; delikanlinin kendisine

anlattığı şeyi wliyordu. Herhangi bir şeyin, yeryüzünde, her şeyin yaşamını anlatabileceğini biliyordu. Bir kitabın herhangi bir sayfasını açarak, birinin elini inceleyerek, ya da kusların uçuşuna bakarak, ya da kâğıt fali açarak, ya da

bir başka yöntemle, o anda yaşamakta olduğumuz deneyimle bir ilişki kurabiliriz hepimiz. Aslında, nesnelere ken-diliklerin4en hiçbir şey açıklamazlar; insanlar bu nesnelere gözlemleyerek, Evrenin

Ruhu'nu anlama yöntemini keşfedebilirler.

Çöl, Evrenin Ruhu'nu kolayca anlayabilmeleri sayesinde hayatlarını kazanan insanlarla doluydu. Kâhin adı veriliyordu bunlara; ve kâhinler, kadınlar ve yaşlılardan

109

korkarlardı. Savaşçılar bunlara pek ender danışarlardı, çünkü insanın ne zaman öleceğini önceden bilerek savaşa gitmesi olanaksızdır. Savaşçılar, savaştan haz almaya, bilinmeyen bir şeyden heyecan duymaya yeğlerler; gelecek Allah

tarafından yazılmıştır ve Allah ne yazarsa yazsın, insanların iyiliği içindir. Bu nedenle, savaşçılar yalnızca şimdiki zamanda yaşıyorlardı, çünkü şimdiki zaman

beklenmedik olaylarla doluydu ve bir yığın şeye dikkat etmek zorun-

daydılar: Düşmanın kılıcı neredeydi, ateş neredeydi, ölümden kurtulmak için hangi vurusu yapmalıydılar? Deveci bir savaşçi değildi ve şimdiye kadar kâhinlere

danıştığı olmuştu. Aralarından çoğu kendisine doğru şeyler söylemişlerdi,* kimileri de yanlış şeyler söylemişti. Bir gün en yaşlı (ve en ürkütücü) kâhin, deveciye neden bu kadar gelecekle ilgilendiğini sormuştu.

- Bir şeyler yapabilmek için, diye yanıtlamıştı deveci.

Ve olmasını istemediğim şeyleri tersine çevirmek için.

- O zaman bu senin geleceğin olmaz ki, diye yanıtladı kâhin.

- Ama belki de olacıklara kendimi hazırlamak için

geleceği öğrenmek istiyorum..

- Bunlar iyi seyleirse hos bir sürpriz olacaklar, dedi

kâhin. Kötü seyleirse daha gerçekleşmeden aci çekeceksin.

- Bir erkek olduğum için geleceği öğrenmek istiyorum, dedi bunun üzerine deveci. Ve erkekler geleceklere bağlı yasarlar.

Kâhin bir süre konuşmadan durdu. Değnek falincia

uzmanlasmisti. Yere attigi değneklerin duruş biçimlerine göre yorum yapıyordu. Ama o gün değneklerini kullan-madi. Bir beze sarip cebine koydu.

- İnsanların geleceğini okuyarak hayatimi kazaniyo-

rum, dedi. Değnek gizbilimini tanıyorum ve her şeyin ya-zili olduğu mekâna girmek için onlardan yararlanmayı biliyorum. Orada geçmişini okuyabilirim, unutulmuş olanları keşfedebilirim ve şimdinin işaretlerini anlayabilirim, insanlar bana danismaya geldikleri zaman, geleceği okumam:

110

Onu sezerim. Çünkü gelecek Tanrı'ya aittir ve yalnızca O

açınlar geleceği ve yalnızca olağanüstü durumlarda. Geleceği nasıl seziyorum? Şimdinin işaretleri sayesinde. Gizin kökü şimdidedir; şimdiye dikkat edecek olursan, onu iyilestirebilirsin. Ve şimdiyi iyilestirebilirsen, daha sonra gelecek olan da iyi olacaktır. Geleceği unut ve hayatının her

gününü Seriat'in kurallarına uygun olarak ve Tanrı'nin ev-

latlarına bahsettiği inayete güvenerek yasa. Her gün kendisiyle birlikte Ebediyeti getirir.

Deveci, Tanrı'nin geleceği görmeye izin verdiği olağanüstü durumların neler olduğunu öğrenmek istedi: - Kendisi bizzat onu açınladığı zaman. Ve Tanrı geleceği pek ender açınlar ve bunu bir tek gerekçe için yapar:

Değişmek üzere yazılmış bîr gelecek söz konusu olduğu zam w.

Tanrı delikanliya bir geleceği göstermiş,' diye düşündü deveci. Çünkü delikanlinin kendisine vasita olmasını istiyordu.

- Kabile reislerinin yanına git, dedi deveci.

Onlara

yaklaşan savaşçılari anlat.

- Benimle alay edecekler.

- Bunlar çöl insanlarıdır. Çöl insanları işaretlere aliskindir.

- Öyleyse durumu biliyor olmalılar.

- Kafalarına takmazlar bunu. Allah'in kendilerine

bildirmek istediği bir şeyden haberdar olmaları gerektiğinde, birinin gelip kendilerine haber vereceğine inanırlar. iste bugün, bu elçi sensin.

Delikanli Fatima'yi düşündü. Ve kabile reislerinin yanına gitmeye karar verdi.

Vaha'nin ortasına kurulmuş kocaman beyaz çadırin kapisinda nöbet tutan muhafıza:

- Çölden bir haber getiriyorum. Reislerle konuşmak istiyorum, dedi.

11

Muhafiz yanitlamadi onu. Çadıra girip uzun süre kal-

di orada. Sonra beyaz ve altın sarısı giysiler giyinmiş genç

bir Arap'la birlikte disari çıktı. Delikanli, oria görmüş olduğu şeyleri anlatti. Arap, ona beklemesini söyleyip çadıra girdi.

Gece oldu. Bu arada Araplar, bir yığın tüccar çadıra

girip çıktı. Yavaş yavaş ocaklar söndü ve Vaha çöl kadar sessizlesti. Yalnızca büyük çadırin isigi yanıyordu. Delikanli, bu süre içinde hep Fatima'yi düşündü; öğleden sonra yaptıkları konuşmayı hâlâ

anlamis değildi.

Sonunda birkaç saat bekledikten sonra muhafız, deli-kanliyi içeri aidi.

Gördüğü karsısında heyecanlandı delikanli. Çölün or-

tasında böyle bir çadırın olabileceğini hiç düşünmemiştir. Yer, şimdiye kadar üzerinde yürümediği güzellikte en gü-

zel halilarla kaplıydı; yukarıya, içlerinde yanan mumlar bulunan, parlak ve işlemeli madenden avizeler asılmıştı. Bol işlemeli ipek yastıklara yaslanmış kabile reisleri çadırın gerisinde yarım daire halinde oturuyorlardı. Hizmetçiler lezzetli yiyeceklerle dolu gümüş tepsiyle gidip geliyor, çay sunuyorlardı. Başka hizmetçiler nargilelerin ateşlerini tazeliyorlardı. Havaya pek hoş bir tütün kokusu yayılıyordu.

Sekiz kabile reisi vardı, bunların hangisinin en büyük olduğunu hemen anladı. Beyaz ve altın rengi bir giysi

giymiş olan Arap, yarım dairenin ortasına oturmuştu. Onun yanında, biraz önce konuşmuş olduğu genç yer almıştı.

- Mesajdan söz eden yabancı kim? diye sordu reislerden biri delikanliya bakarak.

- Benim.

Ve gördüğü şeyleri anlattı delikanli.

- Bizim burada kaç kusaktır yaşadığımızı bildiği halde, çöl böyle bir şeyi bir yabancıya neden söylesin? dedi bir başka kabile reisi.

112

- Çünkü benim gözlerim henüz çöle alışmadı, bu nedenle almış gözlerin göremeyeceği şeyleri ben görebilirim.

' Ayrıca ben Evrenin Ruhunun ne olduğunu biliyorum,' diye düşündü. Ama Araplar böyle şeylere inanmadığı için bunu eklememiş sözlere.

- Vaha tarafsız bir yerdir. Hiç kimse saldırmaz bir vahaya, dedi üçüncü bir reis.

- Ben yalnızca gördüğümü söylüyorum. Bana inanmak istemiyorsanız bir şey yapmazsınız.

Çadira birden büyük bir sessizlik çöktü,

ardından

ateşli bir tartışma başladı. Delikanlinin anlamadığı bir Arap lehçesi konuşuyorlardı, ama delikanli dışarı

çıkmaya

kalkınca, muhafız kendisine engel oldu. Bunun üzerine korkmaya başladı; işaretler bir şeylerin yolunda

gitmediği-

ni söylüyordu ona. Bu olayı deveciyle konuştuğuna pişman oldu. Birden, ortada oturan yaşlı adam belli belirsiz

gülümsedi. Bunu gören delikanlinin içi rahat etti. Yaşlı adam

tar-

tışmaya katılmamış ve henüz bir şey söylememişti. Ama Evrenin Dili'ne artık almış olan delikanli çadırda

dolasan

barış titreşimini hissedebiliyordu. Sezgisi ona gelmekle

iyi

ettiğini söylüyordu. Tartışma sona erdi. Yaşlı adamın konuşmasını

dinlemek için herkes sustu. Sonra yaşlı adam, yabancıya

döndü.

Simdi yüzünde soğuk ve kibirli bir ifade vardı. - Bundan iki bin yıl önce, uzak bir ülkede, düşlere

inanan bir adami kuyuya attılar ve onu esir gibi sattılar. Bizim ülkenin tüccarları onu satın aldılar ve Misir'a götürdüler. Ve hepimiz Biliyoruz ki düşlere inanan kimse onları yorumlamasını da bilir.' cAma her zaman gerçekleşti meyvi başaramaz

onları,5 diye düşündü delikanlı, yaslı Çingene kadını anımsayarak.

- Firavun'un gördüğü çiliz inekler ve semiz inekler

düşü sayesinde, bu adam Msir'i kitlikten kurtardı. Adı _ 'Tevrat'ın Tekvin bölümünün 37-50 babı Uri Arasında anlatılan Yusuf'un öyküsü. (Çe\ )

Simyacı

113/8

Yusuftu bu adamın. Bir yabancı ülkede senin gibi o da

ya-

banciydi ve aşağı yukarı senin yasındaydı.

Sessizlik uzadı. Yaslı adamın bakışı soğuktu.

- Her zaman Gelenek'e uyarız biz, diye sözlerini sürdürdü yaslı adam. Gelenek Msir'i açlıktan kurtardı o zaman ve halkını bütün halkların en zengini yaptı. İnsanların çölünü nasıl geçeceklerini ve kızlarını nasıl evlendireceklerini Gelenek öğretir. Gelenek, bir vahinin tarafsız bölge olduğunu söyler, çünkü iki tarafın da kendi vahaları vardır ve bu yüzden iki taraf da savunmasızdır. Yaslı adam konuşurken kimse ağzını açıp tek sözcük söylemedi.

Ama Gelenek bize çölün mesajlarına inanmamızı da söyler. Bildiğimiz her şeyi bize çöl öğretmiştir.

Yaslı adamın işareti üzerine bütün Araplar ayağa kalktılar. Toplantı sona ermişti. Nargileler söndürüldü ve muhafızlar yerlerine geçtiler. Delikanlı gitmeye hazırlanıyordu, ama yaslı adam yeniden konuşmaya başladı:

- Yarın, Vaha sınırları içinde kimsenin silah taşıya-

mayacağını buyuran anlaşmayı bozacağız. Gün boyunca

düşmanı bekleyeceğiz. Güneş, batınca adamlar silahlarını

bana teslim edecekler. Öldürülen her düşman için bir altın lira alacaksın.

Ama savaşa girmeden silahlar çıkartılmayacak. Silahlar çöl gibi nazlıdır; gereksiz yere çıkartacak olursak daha sonra gerektiği zaman ateş almazlar. Silahlar yarın kullanılmayacak olursa en azından biri kullanılacak

demektir: Sana karşı. 114

DELİKANLI ÇADIRDAN DIŞARI ÇIKTIĞINDA

vaha dolunayla yıkaniyordu. Kendi çadırına gitmek için yirmi dakika yürümesi gerekiyordu.

Tanık olduğu şeyler tedirgin etmişti onu. Evrenin Ru-

hu'na dalmıştı ve bunun badelini kendi hayatıyla ödeyebilirdi. Büyük bir kumar oynamıştı. Ama Kişisel Menki-be'sinin peşine düşmek için koyunlarını sattığı zaman da büyük bir tehlikeyi göze almıştı. Ve devecinin dediği gibi, yarın ölmek başka bir gün ölmekten daha uygun olurdu. Her gün, yaşamak ya da ölmek içindi. Her şey yalnızca tek bir sözcüğe bağlıydı: "Mektup."

Sessizce ilerledi. Hiçbir şeye pişman değildi. Yarın ölecekse, Tanrı onun geleceğini değiştirmek istemediği için

ölecekti. Amabogazi geçtikten sonra, billûriye dükkânının-da çalıştıktan sonra, çölü ve Fatima'nın gözlerini tanıdık-tan sonra da ölebilirdi. Uzun zaman önce, ülkesinden ayrıldığından bu yana, her gününü yoğun bir şekilde yaşa-

mıştı. Ertesi gün ölecek olursa gözleri açık gitmezdi, çünkü gözleri öteki çobanların gözlerinden çok daha fazlasını görmüştü ve bundan gurur duyuyordu.

Birden bir gürleme duydu ve görülmemiş şiddette esen bir rüzgârın etkisiyle ansizin yere yuvarlandı. Çevreyi, neredeyse ay isigin i örten bir toz bulutu kapladı. Karsi-

sında dev boyutlu bir kir at ürkütücü bir kişnemeyle saha kalktı.

Olan-biteni pek az görüyordu, ama toz buiutu "j^Af hnca o zamana kadar duymadığı müthiş* bîr korku"" ka pildi. Atın binicisi siyahlar giyinmiş bir adamdı, jal &m-zunda bir şahin vardı. Basına bîr türban takm^Ai Ve r*w zündeki peçeden yaim/" .vA gözleri görünuv >rdü '~^,'b&f\hg bercisi olabilirdi, ama herhangi bir dünyalidan çok daha güçlü bir kişiliği vardı.

Tuhaf süvari, eğerine asili kavisli kocaman kilicini ki-nından çıkardı. Çelik, ayisigmda parıldadı.

- Atmacaların uçuşunu yorumlamaya kim cesaret et-

ti? diye sordu. Sesi öylesine gürledi ki, sanki Al-Fayoum* un elli bin hurma ağacı tarafından yankılandı.

- Ben cesaret ettim, dedi delikanlı. Ve hemen, iman-

sızları kir atının ayakları altında ezen Ermiş Santiago Ma-tamoros'un heykelini animsadi. Süvari, Ermiş Santiago Matamoros'a benziyordu, ancak şimdi durum tersineydi.

- Ben cesaret ettim, diye yineledi delikanlı. Ve basını

eğerek kılıç darbesine hazırlandı. - Evrenin Ruhu'nu hesaba katmadığınız için birçok insanın hayatı kurtulacak.

Ne var ki, birden inmedi kılıç. Süvarinin eli ağır ağır

indi ve kilicinin ucu delikanlının alnına dokundu. Kılıç öylesine keskindi ki bir damla kan belirdi.

Süvari tas gibi kimildamadan duruyordu. Delikanlı da

öyle. Aklına kaçmak bile gelmemişti. Yüreğinin derinliklerinden garip bir neşe yayıldı içine: Kişisel Menkibe'si için ölecekti. Ve Fatima için. Uzun sözün kısası, simgeler doğruyu söylemişti, iste düşman ile karşı karşıya bulunuyordu ve madem ki Evrenin bir Ruhu vardı, öyleyse ölüm

viz gelir tiris giderdi. Kısa bir süre sonra onun parçası ola-

caktı. Ve yarın, Düşman da onun parçası olacaktı.

Yabancı, kilicinin ucunu hâlâ delikanlının alnında tutuyordu.

- Kusların uçuşunu neden yorumladın?

- Ben yalnızca kusların anlatmak istedikleri şeyi okudum. Vaha'yi kurtarmak istiyorlar. Siz ve sizinkiler, hepimiz öleceksiniz. Vaha'nin adamları sizden daha fazla.

Kilicinin ucu hâlâ delikanlının alnında duruyordu.

- Sen kim oluyorsun da Tann'nin yazdığı yazgiyi değiştirmeye kalkıyorsun?

- Allah orduları yarattı, ama O, kusları d, yarattı. Allah bana kusların dilini öğretti. Her şey aynı bi taraf m-

116

dan yazılmıştır, dedi delikanlı, devecinin sözlerini animsa-yarak.

Sonunda süvari kilicini geri çekti. Delikanlı içinde bir rahatlama hissetti. Ama kaçamıyordu.

- Kehânetlerine dikkat et. Bir şey yazılmışsa, bundan kurtulmak olanaksızdır.

- Ben sadece bir ordu gördüm, dedi delikanlı. Bir sa-vasın sonucunu görmedim.

Süvari, delikanlının yanıtından hoşnut kalmış gibiydi. Ama kilicini hâlâ elinde tutuyordu.

- Bir yabana, yabancı bir ülkede ne yapıyor? diye sordu.

- Kişisel Menkibe'mi arıyorum. Senin anlayabileceğin bir şey değil.

Süvari kilicini kinına soktu ve omzundaki şahin tuhaf bir çığlık attı. Delikanlı sakinleşmeye başladı.

- Cesaretini sınavdan geçirmem gerekiyordu, dedi süvari. Cesaret, Evrenin Dili'ni arayan bir kimse

için en büyük erdemdir.

Delikanli sasirmisti. Bu adam pek az insanin bildiği şeylerden söz ediyordu.

- Asla gevşeklik göstermemeli, çok uzaklardan gelin-

se bile, diye sürdürdü konuşmasını. Çölü sevmek gerekir, ama hiçbir zaman ona tamamen bel bağlamamalı. Çünkü

çöl insanlar için bir denektasidir: Hepsinin adımlarını hisseder ve dalga geçeni öldürür.

Sözleri, yasli kralın sözlerini andırıyordu.

- Savaşçılar gelirse ve basın güneş battıktan sonra hâlâ yerinde duruyorsa beni görmeye gel, dedi süvari.

Biraz önce kilici tutan el bir kirbaci kavradi. At yeniden şahlanarak bir toz bulutu kaldirdi.

- Nerede oturuyorsunuz? diye haykirdi delikanli, süvari uzaklasirken.

Kirbaçti el güney yönünü işaret etti.

Delikanli böylece Simyaci ile tanışmış oluyordu.

11

7

. ERTESİ SABAH, AL-FAYOUM HURMA AGAÇ-

larının ortasında iki bin silâhli adam vardı. Daha güneş ba-

sucu noktasına yükselmeden, ufukta bes yüz savaşçı görüldü. Süvariler Vaha'ya kuzeyden girdiler.

Görünüşte, sanki barışçı bir seferdi, ama silahları beyaz maslakların al-

tina gizlemişlerdi. Ama Vaha'nın ortasında bulunan büyük çadırın yanına gelince, palalarını ve tüfeklerini ortaya çıkardılar. Ve bos çadıra saldırdılar,

Vaha'nın adamları çöl süvarilerini çembere aldılar.

Yarım saat içinde, ortalığa dört yüz doksan dokuz ceset dağılmıştı. Çocuklar hurmalığın Öteki ucunda bulunuyorlardı ve hiçbir şey görmediler. Kadınlar çadırlarında kocalarını için dua ediyorlardı ve onlar da hiçbir şey görmediler. Ortalığa yayılmış cesetler olmasaydı, Vaha'nın gündelik olağan hayatını yasadığı söylenebilirdi.

Yalnızca bir savaşçıya dokunulmadı: Saldırganlar birliğinin komutanıydı. Akşamleyin, kabile reislerinin huzuruna çıkartıldı. Ona, Geleneği neden çiğnediğini sordular. Adamlarının aç ve susuz olduğunu, günlerce süren savaş

sonunda yorgun düştüklerini ve bu yüzden yeniden savaşabilmek için bir vahayı ele geçirmeye karar verdiklerini

söyledi.

Vaha'nın bas reisi savaşçılar için üzüldüğünü, ancak koşullar ne olursa olsun Geleneğe saygı göstermek gerektiğini bildirdi. Çölde değişen tek şey vardır: Rüzgâr estiği zaman kumullar.

Sonra, bas reis, düşman reisi onur kırıcı bir ölüme mahkûm etti. Boynu vurulmak ya da kursuna dizilmek yerine, kuru bir hurma gövdesine asıldı adam. Cesedi çöl rüzgârında sallanmaya bırakıldı.

118

Kabile reisi, yabancı genci toplantı yerine çağırdı ve ona elli altın lira verdi. Sonra bir kez daha Yusuf'un, Mi-sir'da basına gelenleri animsattı ve delikanlıdan bundan böyle Vaha'nın Müşaviri olmasını istedi. 11 Kabile Retti, Hravun'un Yvuuf'l a karjı davranışını tekrarlıyor. Bk. Tevrat, Tekvin, 1: 37-45 (Çev.)

119

GÜNEŞ TAMAMEN BATIP DA İLK YILDIZLAR

çıkmaya başlayınca (Dolunay olduğu için çok pirildami-yorlardı), delikanlı güney yönünde yürümeye başladı. Ve o tarafta yalnızca bir tek çadır vardı; ve oradan geçmekte olan Arapların söylediklerine bakılırsa, cinlerin istilasına uğramıştı burası. Ama delikanlı orada oturup uzun süre bekledi.

Ay iyice yükselince Simyaci göründü. Omzunda iki ölü atmaca vardı.

- Ben buradayım, dedi delikanlı.

- Buraya gelmemeliydiniz, diye yanıtladı Simyaci.

Yoksa Kişisel Menkibe'niz mi buraya gelmenizi istedi?

- Kabileler arasında bir savaş vardı. Çölü geçmek olanaksızdı.

Simyaci attan indi ve kendisiyle birlikte gelmesi için delikanlıya işaret etti. Şataf atıyla perimallerini

çağırması-

ran merkez çadırın dışında, Vaha'da gördüğü Öteki çadırlara benzeyen bir çadırdı. Gözleriyle, simyacılık aletleri, simya ocakları arastırıyor, ama böyle bir şey

göremedi. Yalnızca birkaç kitap dizisi, bir yemek filini ve gizemli desenlerle işlenmiş halılar vardı.

- Sen otur, ben çay yapacağım, dedi Simyaci. Ve bu

atmacaları birlikte yiyeceğiz.

Delikanlı, bunların önceki gün görmüş olduğu atmacalar olup olmadığını düşündü, ama hiçbir şey söylemedi bu konuda. Simyaci ateş yakıyor ve bir süre sonra çadıra nefis bir et kokusu yayıldı. Nargile kokusundan da hoştu bu koku.

- Beni neden görmek istiyordunuz? diye sordu delikanlı.

120

- işaretler yüzünden, diye yanıtladı Simyaci.

Rüzgâr

bana senin geleceğini söyledi. Ve yardıma ihtiyacın olacak-

mis.

- Hayır, sözünü ettiğiniz ben değilim. Öteki yabancı, İngiliz. Sizi o arıyordu.

- Beni bulmadan önce başka şeyler bulması gerekecek onun. Ama şimdi iyi yolda. Çöle bakmaya başladı.

-Ya ben?

- Bir şey istediğimiz zaman, düşümüzü gerçekleştirmemiz için bütün Evren işbirliği yapar, dedi Simyaci, yaşlı

kralın sözlerini tekrarlayarak.

Delikanlı anladı. Demek ki, onu Kişisel Menkibe'sine götürmek için bir baskısı çıkmıştı yoluna.

- Demek ki bana öğreteceksiniz?

- Hayır. Bilinmesi gereken ne varsa biliyorsun artık.

Ben sadece hazinene giden yolda sana kılavuzluk edeceğim.

-Kabileler arasında savaş var, diye tekrarladı delikanlı.

- Ama ben çölü tanıyorum.

- Ben hazinemi çoktan buldum. Bir devem var, billû-

riye dükkânından kazandığım para var, elli altın liram var. Ülkemde belki de zengin biri sayılabilirim.

- Ama bunlar, Piramitlerin yanında bulunanların karşısında hiç kalır.

- Fatima var. Kazandığım her şeyden daha büyük bir hazine.

- O da Piramitlerin yanında değil. Atmacaları sessizce yediler. Simyaci bir sise açıyor

konuşunun bardağına kırmızı renkli bir sivi köydü. Sarıptı ve ömrü boyunca hiç içmediği en güzel şaraplardan biri. Ama şarabi Şeriat yasaklamıştı.

- Kötülük, dedi Simyaci, insanin agzindv giren şeyde değildir. Kötülük oradan çıkandadır. içince, kendini tam anlamıyla iyi hissetmeye başlamis-ti delikanli. Ama Simyaci biraz korkutuyordu onu. Çadır-

12 1

dan disari çıkıp yıldizlari sönüklestiren ayisigini seyretmeye koyuldular.

- iç ve keyiflen biraz, dedi, delikanlinin giderek neşelendiğini saptayan Simyaci. Savaşa gitmeden bir savaşçı na-

sil dinleniyorsa, sen de dinlen. Ama unutma ki yüreğin hazinenin bulunduğu yerdedir. Ve çıktığın yolda keşfettiğin şeyin bir anlamı olması için hazineni mutiaka bulmak zo-rundasın.

- Yarın, deveni satıp bir at al. Haindir develer. En

küçük bir yorgunluk belirtisi göstermeden binlerce fersah yol alırlar.' Ve sonra birden diz üstü çöküp ölürlər. Oysa atlar yavaş yavaş yorulurlar. Ve sen onlardan neler isteyebileceğini ve ne zaman öleceklerini bilirsin.

122

ERTESİ AKSAM SİMYACININ ÇADIRININ ÖNÜ-

ne bir atla geldi delikanli. Bir süre sonra Simyaci

göründü:

O da ata binmişti, sol omzunda bir şahin vardı.

- Çölde bana hayati göster, dedi Simyaci. Çölde hayatın bulunduğu yeri bulabilen, çöldeki hazineleri de keşfedebilir.

Ay aydınlığında, çölün kumlarında yola koyuldular.

TBilmem kî çölde hayatın bulunduğu yeri bulabilecek miyim?* diye düşündü delikanli. Henüz çölü tanımıyorum.

Bu düşüncesini dönüp Simyaciya açmak istedi, ama

ondan korkuyordu. Daha önce gökyüzünde atmacaları gördüğü taslık bölgeye geldiler; şimdi her şeye sessizlik ve rüzgâr egemendi.

- Çölde hayatın işaretlerini çözmeyi beceremiyorum, dedi genç adam. Onun var olduğunu biliyorum, ama onu bulmayı basaramıyorum um.

- Hayat hayati çeker, diye yanıtladı Simyaci. Ve delikanli onun ne demek istediğini anladı.

Bunun

üzerine, hemen atının dizginlerini saldı ve at, tasların ve kumların arasında kendi bildiğince dörtnala ilerlemeye başladı. Simyaci, onu sessizce izliyordu; böylece delikanli-

nin atı yarım saat yol aidi. Artık ikisi de Vaha'mn hurma ağaçlarını göremiyorlardı, artık yalnızca su benzersiz ay aydınlığı ve onun gümüş gibi parlattığı kayalar vardı. Birden şimdiye kadar hiç gelmediği bir yerde atının yavasladı-gini hissetti delikanli.

- Burada hayat var, dedi Simyaciya. Ben çölün dilini bilmiyorum, ama atım hayatın dilini biliyor.

Atlarından indiler. Simyaci hiçbir şey söylemedi. Sessizce ilerleyerek taslara bakmaya başladı. Birden durdu ve

17 3

büyük bir dikkatle eğildi. Tasların arasında bir delik vardı yerde; Simyaci elini deliğe soktu, sonra omzuna kadar bütün kolunu. Deliğin içinde bir şey kimildadı ve Simyaci-nin harcadığı çabaya tanıklık eden gözleri (Delikanli yal-nizca gözlerini görüyordu onun) kisildi. Kolu, deliğin içinde bulunan bir şeyîe boğuşuyor gibiydi. Ve birden deli-kanliyi korkutan bir hareketle, kolunu çekti Simyaci ve hemen ayağa kalktı. Elinde, kuyruğundan yakaladığı bir yılan vardı.

Delikanli da sıçradı, ama geriye doğru. Yılan çilginca

debeleniyor, çıkardığı sesler ve ısığığı çölün sessizliğinde yankılanıyordu. Bir gözlüklü kobra yılanıydı bu ve zehiri bir insani birkaç dakika içinde öldürebilirdi.

'Zehire dikkat,' diye düşündü delikanlı. Ama elini deliğe sokmuş olan Simyacıyı çoktan isirmisti yılan. Buna karsın, yüzü son derece sakindi Simyacının. "Simyacı iki yüz yasındadır," demişti İngiliz. Çölün yılanlarına karsi' nasıl davranması gerektiğini biliyor olmalıydı.

Delikanlı, arkadaşının atının yanına gittiğini, hilal biçimli uzun kılıcını aldığı, bununla yere bir daire çizdiği-

ni ve sürüngenin birden donup kaldığını gördü.

- Korkma, dedi Simyacı. Çizginin dışına çıkamaz.

Çöldeki hayatı keşfettin, benim için gerekli olan işaretti.

- Bu neden bu kadar önemli?

- Çünkü Piramitler çölün ortasındadır.

• Delikanlı Piramitler konusunda hiçbir şey duymak istemiyordu. Dün akşamdan bu yana, yüreği sıkıntılı ve kederliydi. Hazineyi aramayı sürdürmek, aslında Fatima'dan ayrılmak zorunda kalmak demektir.

- Çölde sana kılavuzluk edeceğim, dedi bu sırada Simyacı.

- Ben Vaha'da kalmak istiyorum, dedi delikanlı. Fatima ile karsılaştım. Ve benim için hazineden daha değerli

Fatima.

- Fatima b'ir çöl kızıdır. Erkeklerin geri dönmek üzere gitmek zorunda olduklarını bilir. O çoktan buldu hazi-

124

nesini: Seni buldu. Şimdi senin de kendi aradığın şeyi bul-manı bekliyor. .

- Peki kalmaya karar verirsem?

- Vaha Müşaviri olacaksın. Epeyce koyun ve deve

alacak kadar paran var. Fatima ile evleneceksin ve ilk yılı mutlu yaşayacaksınız. Çünkü sevmeyi öğreneceksin ve elli

bin hurma ağacını tek tek tanıyacaksın. Nasıl geliştiklerini göreceksin ve sana dünyanın -durmadan değiştiğini gösterecekler. Bir süre sonra, işaretleri giderek daha iyi yorumla-yacaksın, çünkü çöl hocaların hocasıdır.

ikinci yıl, bir hazine vardı, diye hatırlayacaksın. İşaretler İsrarla ondan söz etmeye başlayacaklar ve sen bunla-

ri görmezden ve duymazdan gelmeye çalışacaksın. Bilgilerini yalnızca Vaha ve sakinlerinin iyiliği için kullanacak-sın. Reisler bundan dolayı sana minnet duyacaklar. Develer sana para ve güç taşıyacaklar.

Üçüncü yıl, işaretler sana hazineden ve Kişisel Men-

kibe*ncen söz etmeyi sürdürecekler. Gece ve gündüz, Va-

ha'da dolasıp duracaksın ve Fatima, kendisi yüzünden yoluna devam edemediği için kederli bir kadın olacak. Ama sen, onu sevmeyi sürdüreceksin ve o da seni sevecek. Onun, senden kalmanı istemediğini hatırlayacaksın, çünkü çöl kadını kocasının dönüşünü beklemeyi bilir. Bu yüzden ona kızmayacaksın. Ama, belki de yoluna devam etmen, Fatima'ya olan askına daha çok güvenmen gerektiğini düşünerek, çölün kumlarında, hurma ağaçlarının arasındadır durmadan yürüyeceksin. Çünkü Vaha'da kalma nedenin, aslında bir daha geri dönememek korkundur yalnızca. Ve iste o zaman, işaretler sana hazinenin ebediyen toprağa gömülü kaldığını söyleyecekler.

Dördüncü yıl, kendilerini dinlemediğin için işaretler

yüz çevirecekler sana. Kabile reisleri bu durumu anlayacaklar ve Müşavirlik görevinden

azledileceksin. Deve sürüleri ve mal-mülk sahibi zengin bir tüccar olacaksın o zaman. Ama bundan sonraki günlerini, Kişisel Menkibe'ni gerçekleştirmemiş olduğunu ve bunu yapmak için vaktin

12

5

Çoktan geçtiğini düşünerek hurmalıkta ve çölde dolasıp duracaksın.

Askin, bir erkeğin kendi Kişisel Menkibesinin peşinden gitmesine engel olmadığını anlamam gerekiyor. Böyle

bir şey söz konusu olduğu zaman bil ki Evrenin Dili'ni konuşan Ask değildir bu, yani gerçek Ask değildir.

Simyacı kuma çizdiği çemberi sildi ve kobra hemen uzaklaşıp taşların arasına girdi.

Delikanlı, her zaman Mekke'ye gitmek istemi; olan

Billûriye Tüccarı ile bir simyacı arayan İngiliz'i düşünüyordu. Çöle güvenen kadını düşünüyordu: Çöl, sevmek istediği erkeği bir gün getirmişti ona.

Atarina bindiler. Bu kez, delikanlı izliyordu

Simyacı-

yi. Rüzgâr, Vaha'nın gürültülerini taşıyordu kulaklarına. Delikanlı Fatima'nın sesini duymaya çalışıyordu. O gün savaş yüzünden kuyuya gitmemişti.

Ama geceleyin, bir çemberin içinde hareketsiz duran

yılanı bakarlarken, omzunda şahin taşıyan garip süvari aşktan ve hazineden, çöl kadınlarından ve Kişisel Menki-be'sinden söz etmişti.

- Sizinle gideceğim, dedi delikanlı. Ve birden içinde büyük bir huzur hissetti.

- Yarın güneşten önce yola çıkacağız. Simyacının tek yanıtı bu cümle oldu.

126

DELİKANLI O GECE UYUYAMADI GÜNEŞ DOĞ

madan önce, çadırda kendisiyle birlikte kalan çocuklardan

birini uyandırdı ve ondan, Fatima'nın oturduğu yeri göstermesini istedi. Birlikte çıkıp oraya gittiler. Delikanlı, çocuğun kılavuzluğuna karşılık ona bir koyun almaya yetecek para verdi.

Sonra genç kızın uyuduğu yeri bulmasını, onu uyandırmasını ve dışarıda kendisini beklediğini söylemesini rica

etti. Genç Arap kendisine söyleneni yaptı ve buna karşılık bir başka koyun satın almasına yetecek para aidi.

- Şimdi bizi yalnız bırak, dedi çocuğa. Vaha Müşavirine yardım ettiği için gurur duyan ve koyun alacak para-si olduğu için de mutluluktan uçan çocuk, tekrar uyumak üzere çadırına döndü.

Patima çadırın kapısında görüldü. Birlikte hurma ağaçlarının arasına yürüdüler. Delikanlı yaptıklarının Geleneğe aykırı olduğunu biliyordu, ama şimdi bunun hiçbir önemi yoktu.

- Ben gidiyorum, dedi. Ve geri geleceğimi bilmeni istiyorum. Seni seviyorum, çünkü...

- Hiçbir şey söyleme, diyerek sözünü kesti Fatima. İnsan sevdiği için sever. Askin hiçbir gerekçesi yoktur.

Ama, gene de yanıtladı delikanlı:

- Seni seviyorum, çünkü bir düş gördüm, sonra bir krala rastladım, billûriye sattım, çölü geçtim, kabileler savaşa tutuştular ve bir simyacının oturduğu yeri öğrenmek için bir kuyunun yanına geldim.

Seni seviyorum, çünkü bütün Evren sana ulaşmam için işbirliği yaptı.

Kucaklastılar. Bedenleri ilk kez birbirine dokunuyordu.

12

7

- Geri döneceğim, dedi bir kez daha delikanli.

- Önceleri, çöle baktığım zaman içimde bir arzu du-

yardım. Simdi içimde umut olacak. Babam bir gün gitti, ama daha sonra anneme geri döndü ve ne zaman gitse geri dönüyor.'

Bundan başka bir sey konusmadılar. Hurmalıkta biraz yürüdüler. Delikanli genç kizi çadırının kapisina kadar götürdü.

- Baban, annene nasıl dönüyorsa ben de geri döneceğim, dedi ona.

Fatima'nin gözlerine yas dolduğunu fark etti.

- Aglıyor musun?

- Ben bir çöl kadiniyim, diye yanıtladı, yüzünün ifadesini değiştirerek. Ama her şeyden önce bir kadimim ben.

Fatima çadırına girdi. Kısa bir süre sonra güneş doğa-

caktı. Güneş doğunca, yıllardır yapmaya alistigi şeyleri yapmak için disari çıkacaktı, ama her sey değişmişti. Deli-

kanli Vaha'dan ayrılmıstı ve Vaha'nın anlamı daha düne kadar sahip olduğu anlam olmayacaktı artık. Gezinlerin uzun bir yolculuktan sonra ulasınca mutlu oldukları, elli bîn hurma ağaçlı, üç yüz kuyulu vaha değildi artık burası. Vaha, bugünden sonra bir bos mekân olacaktı onun için.

Bu günden sonra, çöl Vaha'dan daha çok önem kaza-

nacaktı. Hazinesini ararken delikanlinin kendisine hangi yıldızı kılavuz seçtiğini düşünerek ve çöle bakarak vakit geçirecekti. Delikanliya rüzgârla öpücükler gönderiyor ve rüzgârın, onun yüzüne dokunacağını ve ona kendisinin hayatta olduğunu, düşlerin ve hazinelerin peşinde yoluna devam eden cesur bir erkeği bekleyen bir kadın gibi onu beklediğini ona söyleyeceğini umuyordu.

Bugünden sonra, çöl bir tek şeyin simgesi olacaktı:

Onun dönüş umudunun. 128

"ARKADA BIRAKTIĞIN ŞEYLERİ DÜŞÜNME,"

dedi Simyaci, atlarıyla çölün kumlarında ilerlerlerken. Her sey Evrenin Ruhu'na kazınmıştır ve ebediyen orada kala-caktır.

- insanlar gitmekten çok geri dönüşü hayal ediyorlar, dedi, çölün sessizliğine yeniden alışmış olan delikanli.

- Bulduğun sey saf maddeden yapılmıssa, hiçbir zaman çürümeyecektir. Ve oraya bir gün geri döneceksin. Bir yıldız patlaması gibi bir anlık isikten başka bir sey değilse, o zaman geri dönüşünde*hiçbir sey bulamayacaksın.

Gene de en azından bir isik patlaması görmüş olacaksın.

Yalnızca bu bile yaşamış olmanın zahmetine değer.

Adam simya-diliyle konuşuyordu. Ama yol arkadası-nin Fatima'yi ima ettiğini biliyordu delikanli.

insanın geride bırakmış olduklarını düşünmemesi ola-

naksizdi. Çöl, hemen hemen hiç değişmeyen görünümüyle, sürekli olarak düşlerle besleniyordu. Hurma ağaçları, kuyular ve sevdiği kadının yüzü, delikanlinin gözünün önünden gitmiyordu, ingiliz ve laboratuvarı, bir hoca olan, ama bunu bilmeyen deveci 'de gözünün önünden gitmiyordu. *Belki de Simyaci 'hiç âsik olmamıştır,' diye düşündü.

Omzunda şahinle Simyaci Önden gidiyordu. Şahin,

Çölün dilini tam anlamıyla biliyordu ve mola verdiklerinde Simyacinin omzundan uçup yiyecek aramaya gidiyordu. Dk gün bir tavsan getirdi. Ertesi gün iki kus.

Aksamları yaygılarını yere seriyor, ama ateş yakmı-

yorlardı. Geceleri soğuk olan hava, ay gökyüzünde küçüldükçe daha karanlık oluyordu. Bir hafta

boyunca sessizlik içinde ilerlediler; savaşın içine düşmemek için alınması

Simyaci - 129/9

reken önlemler dışında hiçbir şey konuşmuyorlardı Kabileler arasındaki savaş sürüyordu; kimi zaman "rüzgârın

getirdiği kanın yavan kokusunu 'duyuyorlardı. Demek ki ya-kinlarda bîr savaş olmuştu ve rüzgâr, gözlerinin göremediği şeyleri her zaman göstermeye hazır olan işaretlerin Di-li'nin varlığını delikanlıya anımsatıyordu.

Yolculuklarının yedinci gününün akşamı, her zamankinden daha erken konaklamaya karar verdi Simyaci. Şahin av aramaya gitti. Simyaci kirbasını çıkartıp delikanlıya su verdi,

- iste, kısa bir süre sonra yolculuğun sona erecek, dedi. Kişisel Menkibe'nin izinden gittin: Kutlarım seni.

— Ama bana hiçbir şey söylemeden kılavuzluk ediyorsunuz. Bildiklerinizi bana öğreteceğinizi sanıyordum. Bir süre önce, elinde simya kitapları olan biriyle birlikte çölde yolculuk yaptım. Ama hiçbir şey öğrenemedim.

- Bir tek öğrenme yöntemi vardır, diye yanıtladı Simyaci. Eylem yöntemi. Bilmen gereken her şeyi sana solculuk öğretti. Öğrenmen gereken bir tek şey kaldı.

Delikanlı bunun ne olduğunu öğrenmek istedi, ama tahinin dönüşünü gözetleyen Simyaci gözlerini ufuga dikti.

- Size neden Simyaci diyorlar?

- Simyacıyım da ondan.

- Peki altın arayıp da bulmayı beceremeyen öteki simyacılar neden basaramıyorlar bu işi?

- Altın aramakla yetinmiyorlar. Menkibe'nin kendini yaşamak istemeksizin, Kişisel Menkibelerinin hazinesini arıyorlar.

- Bilmem gereken daha ne var? diye sordu delikanlı.

Ama gözlerini ufuktan ayırmıyordu Simyaci. Bir süre

sonra şahin bir avla döndü. Alevlerin isigmi kimsenin görmemesi için bîr çukur kazıp içinde ateş yaktilar.

- Bir simyaci olduğum için Simyacıyım ben, dedi, yemeklerini hazırlarken. Bu bilimi atalarımından öğrendim, ki

onlar da kenefi atalarından öğrenmişlerdi bunu. Ve dünya-

130

nm yaratılışından bu yana bu böyledir. O sıralar bütün Büyük Yapıt bilimi küçük bir zümrütün üzerine yazılabiliyordu. Ama insanlar basit şeyleri önemsemediler ve kitaplar, yorumlar ve felsefî incelemeler yazmaya başladılar. Üstelik en iyi yöntemi kendilerinin bildiklerini ileri sürmeye kalkıştilar.

- Zümrüt Levha'da ne yazıyordu? diye sordu delikanlı.

Simyaci bunun üzerine kuma birşeyler çizmeye başladı ve bu iş bes dakikadan fazla sürmedi. Simyaci çizmeyi sürdürürken, delikanlı yaslı kralı ve ona rastladığı alanı anımsıyordu; sanki aradan çok uzun yıllar geçmiş gibiydi.

- Zümrüt Levha'nın üzerinde yazılı olan iste buydu,

dedi Simyaci, isini bitirdiği zaman.

Delikanlı yaklaşıp kumun üzerinde yazılı olan söz-
elikleri okudu.

- Bir şifre bu, dedi, Zümrüt Levha yüzünden biraz

hayal kırıklığına uğramış olan delikanlı. Sanki İngiliz'in kitaplarında da yazıyordu böyle bir şey.

- Hayir, diye yanitladi Simyaci. Atmacalarin uçuşuna benzer bu: Yalnızca akılla anlasılması olanaksızdır. Zümrüt Levha doğrudan doğruya Evrenin Ruhuna giden bir geçittir.

- Bilgeler, doğal dünyanın Cennet'in bir görüntüsünden ve bir surelinden başka bir şey olmadığını anladılar. Tek gerçek sudur ki, var olan bu dünya, bundan daha mükemmel bir dünyanın var olduğunun güvencesidir. Tanrı bu dünyayı, insanlar, görülen nesnelere aracılığıyla manevi öğretileri ile bilgisinin mucizelerini arılabilsinler diye yarattı. Ben buna Eylem diyorum.

- Benim Zümrüt Levhayı anlamam gerekir mi? diye sordu delikanlı.

- Belki bir simya laboratuvarında olsaydın, şimdi

Zümrüt Levha'yı öğrenme yönteminin en iyisini incelemenin tam sırasıydı. Ama çöldesin şimdi. Öyleyse en iyisi çölün içine dal. Dünyayı ve aynı zamanda yeryüzünde

13 1

olan herhangi bir şeyi anlamana yardımcı olur. Çölü anlamaya bile ihtiyatın yok: Bir tek kum tanesini seyretmen yeter; o zaman orada Evren'in bütün harikalarını göreceksin.

- Çölün içine dalmak için ne yapmalıyım?

- Kendi yüreğini dinle. Yüreğin her şeyi bilir, çünkü

Evrenin Ruhundan gelmektedir ve bir gün oraya geri dönecektir. 132

SESSİZCE İKİ GÜN DAHA YOL ALDILAR.

SİM-

yaci, en şiddetli savaşların olduğu yere yaklaştıkları için çok daha dikkatli davranıyordu. Ve delikanlı var gücüyle yüreğini dinlemeye çalışıyordu.

Bu yüreği dinlemek öyle kolay bir iş değildi. Bir zamanlar hep yola çıkmaya hazır tetikte beklerdi, ama gel gör ki şimdi ne pahasına olursa olsun varmak istiyordu. Yüreği kimi zaman, içi özlem dolu öyküler anlatıp duruyordu uzun süre; kimi zaman da çölde, güneşin doğuşu karşısında heyecanlanıyor ve delikanlıyı gizli gizli ağlatıyordu. Ona hazineden söz ettiği zaman hızlı hızlı çarpıyordu, ama delikanlının gözleri çölün sonsuz ufkunda yitirdiği zaman da yavaşlıyordu. Ama delikanlı Simyaci ile tek bir sözcük konuşmasa da bu yürek hiç susmuyordu.

- Yüreğimizi neden dinlemeliyiz? diye sordu, mola verdikleri akşam.

- Çünkü yüreğin neredeyse hazinenin de oradadır.

- Yüreğim sıkıntılı, çalkantılı, dedi delikanlı. Düşler

görüyor, heyecanlanıyor ve bir çöl kızına âşık. Bana bir yığın şey soruyor, çöl kızını düşündüğüm zaman, geceler ve gündüzler boyu beni uykusuz bırakıyor.

- Ne âlâ! Demek ki yüreğin canlı. Onun söylediklerini dinlemeye devam et.

Bunu izleyen üç gün boyunca birçok savaşçıyla karşı-

laştılar, urukta da başka savaşçılar gördüler. Delikanlının yüreği korkudan söz etmeye başladı. Evrenin Ruhundan duyduğu öyküleri anlatıyordu delikanlıya. Hazinelerini aramaya çıkan, ama onları hiçbir zaman bulamayan insan-

ların öyküleri idi bunlar. Kimi zaman da, hazinesine hiçbir zaman ulaşamayacağı ya da çölde ölebileceği düşünce-

13 3

siyle korkutuyordu delikanlıyı. Ya da bazen, gönlünün sultanına rastladığı ve bir yığın altın lira kazanmış olduğu için, şimdi hoşnut olduğunu söylüyordu delikanlıya.

- Yüreğim bir hain, dedi delikanlı Simyaciye, atlarını

biraz dinlendirmek için durduklarında. Devam etmemi istemiyor.

- Ne âlâ, diye yanitladi Simyaci. Bu da yüreğinin diri olduğunu gösteriyor. Şimdiye kadar elde etmeyi basardığın şeyleri bir düşünle degis-tokus etmekten korkması kadar doğal ne var.

- Öyleyse neden yüreğimi dinlemek zorundayım?
- Çünkü onu susturmayı hiçbir zaman basaramazsin.

Hatta onu dinlemiyormus gibi yapsan da o gene oradadır, göğsündedir; hayat ve dünya hakkında ne düşündüğünü sana tekrarlamayı sürdürecektir.

- Bir hain olsa da mi?

- ihanet, senin beklemediğin bir darbedir. Ama sen yüreğini taniyacak olursan, sana baskin yapmayı hiçbir zaman basaramayacaktır. Çünkü onun düşlerini ve arzularını taniyacaksın ve onları hesaba katacaksın. Hiç kimse kendi yüreğinden kaçamaz. Bu nedenle en iyisi onun söylediklerini dinlemek. Böylece, kendisinden beklemediğin bir darbe indirmeyecektir kesinlikle sana.

Delikanlı, çölde yol alırlarken, yüreğini dinlemeyi sürdürdü. Onun kurnazlıklarını, onun hilelerini öğrendi ve sonunda onu olduğu gibi kabul etti. Bunun üzerine korkmayı bıraktı, geri dönme isteğini geride bıraktı, çünkü bir aksam yüreği, ona mutlu olduğunu söylemişti. "Biraz şikâyet edecek olursam," diyordu yüreği, "bu yalnızca benim bir insan yüreği olmamdadır ve insanların yürekleri böyle olur. Ulaşmaya lâîk olmadıklarını ya'da ulaşamayacaklarını sandıkları için en büyük düşlerini gerçekleştirmekten korkarlar. Dirilmemek üzere sona ermiş aşklar, olağanüstü olabilecek, ama olamayan anlar, keşfedilmesi gereken, ama sonsuza dek kumların altında kalan hazine-

134

ler daha aklımıza gelir gelmez bizler, yürekler hemen ölürüz. Çünkü böyle bir durumla karsilasınca ölümcül acılar çekeriz."

- Yüreğim acı çekmekten korkuyor, dedi bir gece Simyaciya, aysız gökyüzüne bakarlar.

- Yüreğine, acı korkusunun, atının kendisinden de kötü bir şey olduğunu söyle. Düşlerinin peşinde olduğu sürece hiçbir yürek kesinlikle acı çekmez. Çünkü arastır-manın her ânı, Tanrı ve Sonsuzluk ile karsilasma anidir.

- Her arama ânı bir karsilasma anidir, dedi delikanlı yüreğine. Hazinemi aradığım sırada her gün piril pirildi, çünkü her saatin, onu bulma düşünün bir parçası olduğunu biliyordum. Hazinemi ararken, yolumun üzerinde öylesine şeyler keşfettim ki, bir çoban için olanaksız şeylere girişmek cesaretim olmasaydı bunlara rastlamayı kesinlikle hayal bile edemezdim..

Bunun üzerine yüreği bütün bir öğle sonu yatıstı. Ve geceleyin derin bir uykuya dal di. Delikanlı uyanınca, yüreği ona Evrenin Ruhu'nun işlerini anlatmaya başladı. Her mutlu insanın, içinde Tanrı'yi taşıyan insan olduğunu söyledi. Ve tipki daha önce Simyacinin da söylediği gibi mutluluğun, çölün küçük bir kum tanesinde bulunabileceğini söyledi. Çünkü bir kum tanesi Yarattılıs'ın bir anidir ve Evren, onu yaratmak için milyonlarca, milyonlarca yıl uğ-rasmıştır.

"Yeryüzünde her insanın kendisini bekleyen bir hazine vardır," dedi yüreği delikanlıya. "Biz yürekler, insanlar artık bu hazineleri bulmak istemedikleri

için bunlardan pek ender söz ederiz. Onları küçük çocuklara anlatırız. Sonra herkesi, kendi yazgisinin yoluna göndermek isini hayata bırakırız. Ne yazık ki, kendisine çizilmiş olan yolu pek az insan izliyor; oysa bu yol Kişisel Menkibe'nin ve mutluluğun yoludur, insanların çoğu dünyayı korkutucu bir şey olarak görüyorlar ve yalnızca bu nedenden dolayı da dünya gerçekten korkutucu bir şey oluyor. O zaman

13

5

biz yürekler, giderek daha alçak sesle konuşmaya baslıyoruz, ama asla susmuyoruz. Ve sözlerimizin duyulmaması için dilekte bulunuyoruz: Kendilerine çizmiş olduğumuz yolu izlemedikleri için insanların acı çekmelerini istemiyoruz."

- Peki yürekler, insanlara düşlerinin peşinden gitmek

zorunda olduklarını neden söylemiyorlar? diye sordu deli-kanlı, Simyacıya.

- Çünkü bu dünyada en çok yürek acı çeker. Ve yürekler acı çekmekten hoşlanmazlar.

Delikanlı o gün yüreğini dinledi. Ondandır, kendisini asla terk etmemesini istedi. Ondandır, düşlerinden uzaklaşacak

olursa göğsünde sıkışmasını ve kendisini uyarmasını, uyarı

işareti vermesini istedi. Ve bu işareti ne zaman duyarsa ona dikkat edeceğine yemin etti.

Delikanlı o gece bu konuların hepsini Simyacı ile konuştu. Ve Simyacı, delikanlının yüreğinin Evrenin Ru-hu'na ger\ dönmüş olduğunu anladı.

- Şimdi ne yapmalıyım? diye sordu delikanlı. -Piramitler yönünde yürümeye devam et, dedi

Simyacı. Ve işaretlere dikkat et. Yüreğın artık sana hazineyi gösterebilecek durumda.

- Yoksa benim henüz bilmediğim bu mu?

- Hayır. Senin henüz bilmediğın sudur, dedi Simyacı:

Evrenin Ruhu, bir düşü gerçekleştirmeden önce yol

boyunca öğrenilen her şeye değer biçer. Bize karşı kötü duygular beslediğı için böyle davranmamaktadır: Düşümüzü gerçekleştirmemizin yanısıra, ona doğru ilerlerken aldığımız dersleri de iyice öğrenmemizi istemektedir. Ama insanların çoğunluğu iste bu anda

vazgeçerler. Çölün dilinde

biz bu durumu söyle tanımlamaktayız: Vaha'nın palmyeleri ufakta görünmüşken susuzluktan ölmek.

Araştırma her zaman acemi talihj ile başlar. Ve her zaman Fatihın Sinavi ile sona erer. 136

Delikanlı ülkesinde söylenen eski bir atasözünü

anımsadı:

'En karanlık an, şafak sökmeden önceki andır.'

13

7

İLK SOMUT TEHLİKE İŞARETİ ERTESİ

GÜN

görüldü. Üç savaşçi gelip iki yolcuya buralarda ne aradıklarını sordular.

- Ben şahinimle avlanmaya geldim, dedi Simyacı.

- Sizi aramız gerek, bakalım silahınız var mı? diye konuştu savaşçılardan biri.

Simyacı atından ağır ağır indi. Arkadaşı da onun gib yaptı.

- Neden yadınızda bu kadar para var? diye sordu, de-

likanlinin para kesesini gören savaşçı.

- Misir'a gitmek için," diye yanıtladı delikanlı. Simyacıyı arayan savaşçı siviyla dolu bir kristal sisevt

tavuk yumurtasından biraz daha büyük, sarı renkli cam dan bir yumurta buldu.

- Bu ne? diye sordu savaşçı.

- Felsefe Tasi ile Ebedî Hayat iksiri. Simyacıların Bu

yük Yapıtı. Bu iksirden içen kimse kesinlikle hasta olma² ve bu tasin küçük bir parçası herhangi bîr madeni altına çevirir. Üç savaşçı kahkahayla güldüler, Simyacı da onlarla

birlikte güldü. Yanıtı çok eğlenceli bulmuşlardı. Bunun üzerine, iki yolcuya, esyalarıyla birlikte gitmeleri için fazla güçlük çıkarmadılar.

- Deli misiniz siz? diye sordu delikanlı-biraz uzakla- sinca. Onu neden böyle yanıtladınız?

- Sana hayatın çok basit bir yasadını göstermek için: Gözümüzün önünde büyük hazineler olduğu zaman asla

göremeyiz onları. Peki, neden bilir misin? Çünkü insanlar

hazineye inanmazlar. e

138

Çölde yolculuklarına devam ettiler. Günler geçtikçe

giderek sessizi esiyordu delikanlının yüreği: Geçmiş ya da

geleceğin olaylarıyla ilgilenmiyordu artık, o da çölü seyretmekle ve delikanlıyla birlikte Evrenin Ruhunu içmekle

yetiniyordu. Yüreği ile delikanlı, artık birbirlerine ihanet edemeyecek iki büyük dost oldular.

Yürek, bazen, uzun sessizlik saatleri sonunda müthiş

yorgun düşen delikanlıyı ferahlatmak, yüreklendirmek amacıyla konuşuyordu. Yürek, ilkin onun büyük niteliklerinden söz etti: Koyunlarından ayrılmak için gereken cesaretinden, kendi Kişisel Menkibe'sini yaşamasından ve billûriye dükkânında çalışırken kanıtlandığı coşkusundan.

Delikanlının henüz fark elmediği bîr başka şeyden de

söz etti: Hiç farkına varmadan kurtulduğu tehlikelerden. Birinde, babasının tabancasını çalarak saklamıştı. Ama kuskusuz, kendi kendini yaralayabilirdi. Delikanlıya kirin ortasında hasta olduğu günü animsatti: Delikanlı, kusmuş,

ardından epeyce uyumuştı. Oysa, bu sırada onu öldürüp

koyunlarını çalmayı tasarlayan iki haydut biraz ileride bekliyordu onu. Ama genç çobanın gelmediğini görünce, onun yolunu değiştirdiğini sanıp oradan ayrılmışlardı.

- Yürekler her zaman insanlara yardım ederler mi? diye sordu Simyacıya.

- Yalnızca kendi Kişisel Menkibe'lerini yaşayanlara

yardım ederler. Ama çocuklara, sarhoşlara ve ihtiyaçlara da çok yardım ederler.

- Bu öyleyse tehlike olmadığı anlamına mı geliyor?

- Bu yalnızca yüreklerin ellerinden geleni yaptıkları

anlamına geliyor, diye yanıtladı Simyacı. Bir akşam savaşan kabilelerden birinin ordugâhından

geçtiler. Her yanda silahlarını kullanmaya hazır, görkemli beyaz giysiler giymiş Araplar vardı. Adamlar nargile içiyor ve savaşları anlatarak gevezelik ediyorlardı. İki yolcuya hiç kimse dikkat etmedi.

- Hiçbir tehlike yok, dedi delikanli, biraz uzaklastik-
lari zaman.

13 9

Simyaci öfkeleni.

- Yüreğine güven, dedi, ama çölde bulunduğunu da
unutma, insanlar savaşıırken, Evrenin Ruhü da savaş
çiglik-

larini duyar. Gökyüzünün altinda olanlarin sonuçlarindan
hiç kimse kurtulamaz.

"Her sey bir ve tek şeydir,* diye düşündü delikanli.

Ve çöl sanki Simyacinin hakli olduğunu kanitlamak istermiş gibi, yolcularin arkasinda birden iki adi
göründü.

- Daha ileriye gidemezsiniz, dedi biri. Su anda savaş
bölgesinde bulunuyorsunuz.

- Çok uzağa gitmiyorum, dedi Simyaci, atlilarin gözlerinin içine bakarak.

Atlilar bir süre hiçbir sey söylemediler, sonra yolcularin yollarina gitmelerine izin verdiler.

Delikanli olanlari hayranlik içinde seyretmişti.

- Adamlara bakisinizla boyun eğdirdiniz, dedi.

- Gözler ruhun gücünü gösterirler, diye yanitladi Simyaci.

'Doğru,* diye düşündü delikanli. Ordugâhta, askerlerin arasinda bulunan bir adamin, gözlerini
Simyaci ile kendisinin üzerine dikmiş olduğunun farkina varmisti. Çok

uzakta olduğu için yüzü pek seci içmiyordu. Ama bu ada-min kendilerini gözetlediği de kesindi.

Sonunda ufuk boyunca uzanan bir siradagi asmaya ça-

lisirlarken, Simyaci, Piramitlere iki günlük yol kaldigini söyledi.

- Kisa bir süre sonra ayrilmak zorunda kalacaksak,
bana simya öğretin, dedi delikanli.

- Artık bilinmesi gereken her şeyi biliyorsun. Geriye

sadece Evrenin Ruhü'na nüfuz etmek ve her birimize ay-rilmis olan hazineyi keşfetmek kaliyor.

- Benim bilmek istediğim bu değil. Kursunu altina dönüştürmekten söz ediyorum ben.

Simyaci, çölün sessizliğine saygi gösterdi ve ancak yemek yemek için durduklarinda konuştü.

140

- Evrende her sey evrim geçirir. Ve bilenler için,

en

çok evrim geçirmiş madendir altin. Bana niçin olduğunu

sorma, bilmiyorum. Yalnızca sunu biliyorum: Geleneğin öğrettikleri her zaman doğrudur. Ama
insanlar bilgelerin sözlerini doğru olarak yorumlayamadilar. Ve altin evrimin simgesi olacagina
savaşlarin işareti oldu.

- Nesnelere birçok dil konuşurlar, dedi delikanli. Devenin bozlamasinin önce yalnızca deve bozlamasi
olduğunu gördüm, sonra tehlike işaretine dönüştüğünü ve daha sonra da tekrar bozlama olduğunu
gördüm.

Ama sustu delikanli. Simyaci bunlarin hepsini biliyor olmalıydi.

- Gerçek simyacilar tanidim, diye konuşmaya basladi

Simyaci. Laboratuvarlarina kapanip altin gibi evrimlenme-

ye çalışiyorlardı; Felsefe Tasi'ni keşfettiler. Çünkü bir sey evrim geçirdiğinde, çevrede bulunan her
şeyin evrim geçirdiğini anlamislardı. Baskalari Tas'i rastlantıyla buldular. Bunlarin yetenekleri vardı,
ruhlari öteki insanların ruhla-rindan daha uyanikti. Bunlar pek azdır, hesaba katmak

gerekmez. Son olarak kimileri de yalnızca altin ararlar; bun-

lar sini hiçbir zaman bulamadilar. Kursunun, bakirin, demirin de gerçekleştirilecek kendi Kişisel Menkıbeleri olduğunu unutmuşlardır. Baskasının Kişisel Menkıbe'sine burnunu sokan kimse kendi Kişisel Menkıbe'sini kesinlikle keşfedemez, Simyacinin sözleri bir beddua gibi yankılandı.

Eğilip bir kavki aidi çölden.

- Burası eskiden denizdi, dedi.

- Bunu anlamıştım, diye karşılık verdi delikanlı. Simyacı bir kavki alip kulagina dayamasını istedi ondan. Bunu çocukken birçok kez denemişti. Kavkiyi kulagina dayayınca deniz sesi duydu.

- Deniz her zaman bu kavkinin içindedir, çünkü bu, onun Kişisel Menkıbe'sidir. Ve çöl tekrar dalgalarla kucak-

lasıncaya kadar da onu asla terk etmeyecektir.

14 1

Daha sonra atlarına bindiler ve Mısır Piramitleri yönünde yola koyuldular.

Delikanlının yüreği tehlike işareti verdiği sırada güneş

batmaya başlamıştı. Çevrelerinde yüksek kumullar vardı ve delikanlı Simyacıya baktı; ama Simyacı, besbelli hiçbir şey fark etmemişti. Bes dakika sonra tam karşılarında ka-

raltıları tanyerine düşen iki atlı gördü. Delikanlı daha agzi-

ni açıp Simyacıya bir şey söylemeden iki atlı, önce on, sonra yüz atlı oldu, en sonunda da bütün kumullar atlılar-la doldu.

Savaşçılar mavi giyinmişlerdi, türbanlarının çevresinde üçlü bir halka vardı. Yüzlerinde mavi renkli peçeler vardı ve yalnızca gözleri görünüyordu.

Bu mesafeden bile gözleri ruh güçlerini yansıtiyordu.

Ve bu gözler ölümden söz ediyorlardı. 142

İKİ YOLCUYU, YAKINLARDA BULUNAN BİR

ordugâha götürdüler. Bir asker, Simyacı ile arkadasını Vaha'daki çadırlara pek benzemeyen bir çadıra soktu. Çadır-da kurmaylarıyla birlikte bir komutan vardı.

- Bunlar casus, dedi adamlardan biri.

- Biz yolcuyuz, dedi Simyacı.

- Sizi üç gün Önce düşman ordugâhında gördük. Ve muhariplerden biriyle konuştunuz.

- Ben çölde gezen ve yıldızları tanıyan bir gezginim,

dedi Simyacı. Birlikler ya da kabilelerin harekâtı hakkında hiçbir bilgim yoktur. Yalnızca arkadasıma buraya kadar kılavuzluk ettim.

- Arkadasın kim? diye sordu reis.

- Bir simyacı, dedi Simyacı. Doganın güçlerini bilir.

Ve siz komutana, kendi olağanüstü güçlerini göstermek istemektedir."

- Bir yabancı ne yapıyor yabancı toprakta? diye sordu adamlardan biri.

- Kabilenize takdime olarak para getirdim, diye

araya girdi Simyacı, delikanlının agzini açmasına fırsat bırakmadan.

Ve delikanlının kesesini alarak altın liralari reise verdi. Reis hiçbir şey söylemeden aidi paralan. Çok sayıda silah almaya yetecek yüklü bîr paraydı bu.

- Bir simyacı nedir? diye sordu sonunda Arap.

- Dagayı ve dünyayı bilen bir insandır. Cani isteseydi yalnızca rüzgârın gücünü kullanarak ordugâhi yerle bir edebilirdi.

Adamlar güldüler. Savaşta gördükleri şiddete alışkin-dılar ve rüzgârın öldürücü darbe

indiremeyeceğimi biliyor-

14 3

lardı. Bununla birlikte hepsi de yüreklerinin göğüslerinde sıkıştığını hissettiler. Çöl insanlarıydı bunlar ve büyücülerden korkarlardı.

- Böyle bir şey görmek isterdim, dedi reis.

- Bize üç gün gerek, dedi Simyacı. Sahip olduğu gücün etkisini göstermek için kendisi rüzgâr olacak. Bunu başaramayacak olursa, kabilenizin onuruna alçakgönüllü hayatlarımızı sunacağız.

- Bana ait olan bir şeyi bana sunamazsın, diye bildirdi sef öfkeyle.

-> Ama yolculara üç günlük süreyi verdi.

Dehşete düşen delikanlı, yerinden kimildayacak durumda değildi. Simyacı onun çadırdan çıkmasına yardım etmek için kolundan tutmak zorunda kaldı.*

- Onlara korktuğunu gösterme, dedi ona. Bunlar yürekli insanlar, korkakları küçük görürler.

Delikanlı konuşma yeteneğini yitirmişti. Sesine, ancak bir süre sonra ordugâhta yürürlerken kavuştu. Bir yere kapatılmalarının yararı yoktu: Araplar yalnızca^atlarını almışlardı. Böylece Evren bir kez daha sayısız dillerini açıkladı: Şimdiye kadar özgür ve sinirsiz bir mekân olan çöl, artık asılması olanaksız bir surdu.

- Onlara bütün hazinemi verdiniz! dedi delikanlı. Ömür boyu kazandığım her şeyi.

- Ama ölecek olsaydın ne işine yarayacaktı hazinen?

En azından üç' günlüğüne hayatını kurtardı. Paranın ölümü geciktirdiği öyle sık görülmez.

Ama delikanlı hikmet sözlerini anlamayacak kadar

korkmuştu. Rüzgâra nasıl dönüşebileceğini bilmiyordu. Simyacı değildi kendisi.

Simyacı bir savaşçıdan çay istedi; delikanlının bileklerine biraz çay döktü. Simyacı anlayamadığı birşeyler söylerken, delikanlının içine bir dinginlik dalgası yayıldı.

144

- Umutsuzluğa teslim olma, dedi Simyacı alabildiğine tuhaf, yumuşak bir sesle. Yoksa, yüreğinle konuşmana engel olur.

- Ama nasıl rüzgâra dönüşebilirim bilmiyorum.

- Kendi Kişisel Menkibe'sini yaşayan kimse neye ihtiyacı varsa hepsini bilir. Bir düşün gerçekleşmesini bir tek

şey olanaksız kılar: Basarisizliğe uğrama korkusu.

- Basarisizliğe uğramaktan korkmuyorum. Yalnızca rüzgâra nasıl dönüşebileceğimi bilmiyorum.

- Öyleyse öğrenmen gerekecek. Hayatın buna bağlı.

- Ama ya başaramayacak olursam?

- Kişisel Menkibe'ni yaşamış olduğun için öleceksin.

Bir Kişisel Menkibe'nin ne olduğundan habersiz, bunun ne olduğunu asla öğrenemeyecek olan milyonlarca insan

gibi ölmekten evladır bu. Ama korkma. Genellikle ölüm inşam hayata karşı daha dikkatli olmaya zorlar.

Birinci gün geçti. Yakınlarda bir yerde büyük bir savaş oldu, ordugâha birçok yaralı getirdiler.

Ölüm hiçbir şeyi değiştirmiyor, diye düşündü delikanlı. Ölen savaşçılarının yerini baskaları alıyor ve hayat devam ediyordu.

- Daha sonra da ölebilirdin, dostum, dedi bir muha-

rip, silah arkadaşlarından birinin cesedinin yanında. Baris

zamanında da ölebilirdin. Ama eninde sonunda, su ya da

bu şekilde nasıl olsa ölecektin. *

Aksama doğru Simyacıyı bulmaya gitti delikanlı. Sim-vacı, şahiniyle birlikte çöle gidiyordu.

- Rüzgâra dönüşmeyi bilmiyorum, diye tekrarladi bir kez daha.

- Sana söylemiş olduğum şeyi hatırla: Dünya, Tan-

ri'nm yalnızca görünen parçasıdır. Simya da tinsel yetkinliği maddi alana yönlendirir yalnızca.

- Ne yapıyorsunuz?

- Şahinimi besliyorum.

- Rüzgâra dönüşmeyi basaramazsam öleceğiz, dedi delikanlı. O zaman şahini beslemek neye yarar?

145/10

- Sen öleceksin, diye yanıtladi Simyacı. Ben, rüzgâra

dönüşmeyi biliyorum.

ikinci gün, ordugâhin yakınlarında bulunan bir kaya-

nin tepesine tırmandı delikanlı. Nöbetçiler engel olmadı-lar; rüzgâra dönüşecek bîr büyücüden söz edildiğini duy-muslardı ve ona yaklaşmak, istemiyorlardı Üstelik asılmaz bir sur gibiydi çöl.

Delikanlı ikinci gün, bütün öğle sonu boyunca çöle baktı. Yüreğini dinledi. Ve çöl de delikanlıyı saran korkuyu dinledi.

ikisi de aynı dili konuşuyorlardı.

Üçüncü gün yüce reis, yüksek rütbeli subaylarını yanına çağırdı.

- Rüzgâra dönüşecek olan su çocuğa gidip bakalım, dedi Simyacıya.

- Gidelim, diye yanıtladi Simyacı.

Delikanlı bir gün önce gelmiş olduğu yere götürdü hepsini. Sonra hepsinin oturmasını istedi.

- Biraz vakit alacak, dedi.

- Bizim acelemiz yok, dedi yüce reis. Bizler çöl in-sanlarıyız.

Delikanlı gözlerini ufka dikip bakmaya başladı. Uzakta dağlar, kumullar, kayalıklar; hayatta kalmanın olanak-sız olduğu bu yörede yaşamakta direnen bitkiler vardı. Dört bir yanı çöldü: Aylar boyu üzerinde yürüdüğü, ama ancak küçük bir bölümünü tanıdığı çöl. Bu küçük parçada, ingilizlere, kervanlara, kabile savaşlarına ve elli bin hurma ağaçlık ve üç yüz kuyuluk bir Vaha'ya rastlamıştı.

- Ne istiyorsun bugün benden? diye sordu çöl. Birbirimizi dün yeterince seyretmedik mi?

- Bir yörende sevdiğim kadın yaşıyor. Bu yüzden engin kumlarınabaktığım zaman onu seyretmiş oluyorum.

146

Onun yanına geri dönmek istiyorum ve rüzgâra dönüşmek için senin yardımına gereksinimim var.

- Ask nedir? diye sordu çöl.

- Ask, şahinin senin kumlarının üstünde uçuşu

zamanki şeydir. Çünkü sen, onun için yeşermiş bir kırsın ve hiçbir zaman avsız dönmedi senden.

Senin kayalarım, ku-mullarını, dağlarını biliyor ve ona karşı cömertsin sen...

- Şahinin gagası parçalarını kopartır, dedi çöl. Avi

yıllar boyunca beslerim, sahip olduğum pek az suyla susuzluğunu gideririm, ona yiyeceklerin yerini gösteririm; ve bir gün tam avın oksamalarını kumlarımda hissedeceğim sırada şahin gökyüzünden iner.

- Ama sen de kesinlikle bu son için besleyip büyütürsün avi, diye yanıtladı delikanlı: Şahini beslemek için. Ve şahin de insani besleyecektir. Ve insan da bir gün senin kumlarını besleyecektir ve oradan yeni bir av doğacaktır. Böyledir dünyanın düzeni.

- Ask bu mudur?

- Evet, budur. Avi şahine, şahini insana ve insani yeniden çöle dönüştüren şeydir ask. Kursunu altına dönüştüren ve altını da toprağın altına gizleyen şeydir.

- Söylediklerini anlamıyorum, dedi çöl.

- Öyleyse hiç olmazsa kumlarının ortasında bir yerde bir kadının beni beklediğini anla. Ve onun bekleyişine karşılık olarak rüzgâra dönüşmek zorundayım.

Çöl bir süre sessiz kal di.

- Rüzgârın esebilmesi için kumlarımı sana veriyorum. Ama ben tek başıma bir şey yapamam. Rüzgârın da

yardımini iste.

Hafif bir esinti esmeye başladı. Kabile, reisleri, kendilerinin bilmediği bir dil konuşan delikanlıya uzaktan baki-yorlardı.

Simyacı gülümsüyordu.

14

7

Rüzgâr, delikanlının yanına gelip onun yanığını oksa-

di. Delikanlının, çölle yaptığı konuşmayı duymuştu, çünkü rüzgârlar her zaman her şeyi bilirler. Dünyayı dolasıp

dururlar, ama ne doğum, ne de ölüm yerleri vardır.

- Bana yardım et, dedi delikanlı. Bir gün sevgilimin sesini duydum sende.

- Çölün ve rüzgârın diliyle konuşmayı kim öğretti sana?

- Yüreğim, diye yanıtladı delikanlı.

Rüzgârın birçok adı vardı. Buradaki adı keşişleme idi

ve Araplar onun kara derili insanların yaşadığı suyu bol topraklardan geldiğine inanıyorlardı.

Delikanlının geldiği uzak ülkedeki adı gündoğusu idi, çünkü insanlar onun çölün kumlarını ve Magrplilerin savaş naralarını getirdiğine inanıyorlardı. Belki de başka yerlerde, koyunların otladığı kirlardan uzaklarda, insanlar rüzgârın Endülüs'ten estiğine

inanıyorlardı. Ama rüzgâr hiçbir yerden gelmiyor ve hiçbir yere gitmiyordu ve iste bu yüzden de çöl kadar güçlüydü. Bir gün çöle ağaç dikilebilir, dahası çölde koyun beslenebilirdi, ama rüzgâra egemen olmanın kesinlikle olanı yoktu.

- Sen rüzgâr olamazsın, dedi delikanlıya.

Niteliklerimiz farklı.

- Doğru değil. Seninle birlikte dünyayı dolarken

simyayı öğrendim. Rüzgârlar, çöller, okyanuslar, yıldızlar var bende, tvren'de yaratılmış ne varsa hepsi bende var. Hepimizi aynı El yaptı ve hepimiz aynı Ruha sahibiz. Senin gibi olmak istiyorum, her şeye nüfuz etmek, denizleri asmak, hazinemi örtün kumları kaldırmak ve sevgilimin sesini yanıma getirtmek istiyorum.

- Simyacı ile yaptığın konuşmayı duydum geçen

gün. Her şeyin kendi Kişisel Menkibe'si olduğunu "söylüyordu, insanlar rüzgâra dönülemezler.

148

- Bana bir süre için rüzgâr olmayı Öğret, diye rica etti delikanlı. İnsanlar ile rüzgârların sınırsız olanaklarını birlikte konuşabilelim.

Rüzgâr merakliydi ve bu da bilmediği bir şeydi. Bu konuda söyleşmek isterdi, ama bir insani rüzgâra nasıl dönüştürebileceğini bilmiyordu. Ama gene de bir yığın şey biliyordu. Çöllere olusturabiliyor, gemileri batırıyor, ormanları yerle bir ediyor ve türlü türlü müziklerle, tuhaf gürültülerle yankılanan kentlerde dolasiyordu.

Becerisinin

sinirsiz olduğuna inanıyordu. Ve iste karşısına bir genç çıkmış, kendisinin başka şeyler de yapabileceğini kanıtlatmak istiyordu.

- Buna Ask adı verilir, dedi delikanlı, rüzgârın, isteğini yerine getirmeyi kabul etmek üzere olduğunu görünce. Sevdiğimiz zaman Evren*'in bir parçası oluruz. Sevdiğimiz zaman olanları anlamaya gereksinimimiz yoktur, çünkü o zaman olanlar bizim içimizde olur ve insanlar rüzgâra dönüşebilirler. Kuskusuz, rüzgârların onlara yardım etmesi koşuluyla.

Rüzgâr çok gururluydu. Delikanlının söyledikleri onu kiskirtti. Çölün kumlarını savurarak alabildiğine hızla esmeye başladı. Ama bütün dünyayı dolasmış olmasına karşın, insani rüzgâra dönüştürmeyi hâlâ beceremediğini

sonunda kabul etmek zorunda kaimi sti. Ve Ask'ın ne olduğunu bilmiyordu.

- Dünyada yaptığım geziler sırasında birçok insanın gökyüzüne bakarak aşktan söz ettiklerini fark ettim, dedi rüzgâr; sınırları olduğunu kabul etmek zorunda kaldığı için öfkeliydi. Belki de en iyisi göğşe sormakti.

- Öyleyse, bana yardım et, diye rica etti delikanlı.

Kör olmadan güneşe bakabilmem için ortalığı tozla sar.

Bunun üzerine rüzgâr daha güçlü esmeye başladı ve

gökyüzü kumla kaplandı: Güneşin yerinde altın bir kurs vardı yalnızca.

14 9

Ordugâhta, ne olup bittiğini anlamak güçleşiyordu.

Çöl insanları, samyeli adı verilen ve denizdeki fırtınadav daha berbat bir şey olan bu rüzgârı çok iyi tanıyorlardı, ama onlar denizi bilmiyorlardı. Atlar kısıyor ve silahlar kumların altında kalmaya başlıyordu.

Kayalıkta, subaylardan biri yüce reise dönüp konuştu:

- Bu kadarla yetinmek belki de daha iyi. Delikanlıyı şimdiden görmekte güçlük çekiyorlardı.

Yüzleri mavî peçeyle tamamen örtülüydü ve gözlerinde yalnızca korku ifadesi vardı.

- Bu ise son verelim, diye üsteledi bir subay.

- Allah'ın büyüklüğünü görmek istiyorum, dedi reis, sesinde saygı vardı. insanın, rüzgâra dönüşmesini görmek istiyorum.

istiyorum.

Ama bu iki korkağın adlarını kafasına yazdı. Rüzgâr

kesilir kesilmez komutanlık görevlerinden alacakti onları. Çünkü çöl insanları korku nedir bilmezlerdi.

- Rüzgâr, bana senin Ask'ı tanıdığını söyledi, dedi

delikanlı güneşe. Ask'ı biliyorsan, Evrenin Ruhunu da biliyorsundur, çünkü o da Ask'tan yapılmıştır.

- Bulduğum yerden, diye yanıtladı güneş, Evrenin Ruhunu görebiliyorum. Benim ruhumla iletişim halinde-
dir ve ikimiz, birlikte, bitkileri büyütüp gölge arayan ko-yunları yürütürüz. Bulduğum yerden (ve dünyadan çok uzaktayım), sevmeyi öğrendim. Dünyaya biraz daha yaklaşacak olsam, üzerinde bulunan her şeyin yok olacağı ve Evrenin Ruhu'nun yok olacağını biliyorum. Bu nedenle karşılıklı bakışmakla yetiniyoruz ve birbirimizi seviyoruz: Ben ona hayat ve ismi veriyorum, o da bana yasama nedeni veriyor.

- Ask'ın ne olduğunu J>iliyorsun, diye tekrarladı delikanlı.

- Ve Evrenin Ruhu'nu tanıyorum, çünkü Evren'deki sonsuz yolculuğumuzda uzun uzun konuştuk onunla.

En büyük sorununun, şimdiye kadar yalnızca madenlerin ve
150

bitkilerin, her şeyin bir ve tek şey olduğunu anlamış olmaları olduğunu söyledi. Ve bununla birlikte demirin bakıra benzer olması, bakirin altına benzemesi gerekli değil. Her şey bu biricik şeyin içinde kendi gerçek görevini yerine getirmektedir ve her şeyi yazan El, besinci gün durmuş ol-saydı her şey bir Baris Uyumu olarak kalacaktı. 1

- Ama altıncı gün vardı.

- Sen bir bilginsin, çünkü her şeyi belli bir uzaklık-

tan görüyorsun, dedi delikanlı. Âmâ Ask'i tanımıyorsun. Altıncı gün olmasaydı insan yaratılmayacaktı; bakir hep bakir olarak ve kursun hep kursun olarak kalacaktı. Herkesin kendi Kişisel Menkibe'si kendine, çok doğru, ama bu Kişisel Menkibe bir gün gerçekleşecek. Öyleyse daha iyi bir seye dönüşmek ve Evrenin Ruhu gerçekten bir ve tek şey oluncaya kadar yeni bir Kişisel Menkibe'ye sahip olmak gerekmektedir.

Güneş düşünceye dal di ve daha çok parlamaya başla-

di. Bu görüşmeyi değerlendiren rüzgâr da güneşin delikanlıyı kör etmemesi için daha güçlü esmeye başladı.

-Bunun için simya var, dedi delikanlı. Her insanın

kendi hazinesini arayıp bulması ve daha sonra, daha önceki hayatında olduğundan daha yetkin olmayı istemesi

için.

Kursun, dünyanın artık kursuna gereksinimi kaimayınca-

ya kadar görevini yerine getirecek; o zaman altına dönüşmesi gerekecek.

-Simyacılar bu dönüşümü gerçekleştirmeyi başarı-

yorlar. Olduğumuzdan daha yetkin bir varlık olmaya ça-listigimiz zaman, çevremizdeki her şeyin daha iyi olduğunu gösteriyorlar bize.

- Peki, benim Ask'i tanımadığımı niçin söylüyorsun?

diye sordu güneş.

- Çünkü Ask, ne çöl gibi devinimsiz durmaktan, ne

rüzgâr gibi dünyayı dolaşmaktan, ne de senin gibi her şeyi

1 Tevrat'ın Tekvin bölümüne (Bap I ve Bap 2) gönderme yapıyor. Tevrat'a göre Tann (Allah, Rab) insani altıncı gün yarattı: "Ve Allah dedi: Suretimizde, benzeyişimize göre iman yapalım; ve denizin balıklarına, ve göklerin kirçlarına, ve "g.rlara, ve bütün yeryüzüne, ve yerde sürünen her jeye hâkim olun." (Çev.)'

15 1

uzaktan görmekten ibarettir. Ask, Evrenin Ruhunu değiştiren ve geliştiren güçtür, tik kez onun içine girdiğim zaman, onun kusursuz olduğunu sandım. Ama daha sonra onun, yaratılmis olan her şeyin yansimasi olduğunu, onun da savaşlari ve tutkulari olduğunu gördüm. Evrenin Ruhunu bizler besliyoruz ve üzerinde yasadigimiz dünya, bizim daha iyi ya da daha kötü olmamiza göre, daha iyi ya da daha kötü olacaktır. Ask'in gücü iste burada ise karisir, çünkü sevdiğimiz zaman, olduğumuzdan daha iyi olmak isteriz her zaman.

- Peki ne istiyorsun benden? diye sordu güneş.

- Benim rüzgâra dönüşmeme yardım et, diye yanıtlandı delikanli.

- Evren, benim yaratıkların en bilgini olduğumu bilir, dedi güneş. Ama seni rüzgâra nasıl dönüştüreceğimi bilmiyorum.

- Öyleyse kime basvurmaliyim?

Güneş bir süre sustu. Rüzgâr dinliyor ve bilgisinin sinirsiz olduğunu bütün dünyaya yayiyordu. Bununla birlikte, Evrenin Dili'ni konuşan delikanlinin elinden kurtulamiyordu güneş.

- Her şeyi yazan El ile konuş, dedi.

Rüzgâr bir mutluluk çığliği attı ve her zamankinden

daha güçlü esmeye başladı. Kumların üzerine dikilmiş ça-dırlar az sonra yıkıldılar ve hayvanlar iplerinden, bukağıla-rından kurtuldular. Kayanın üzerinde insanlar, rüzgârda sürüklenmemek için birbirlerine sarıldılar.

Bunun üzerine delikanli, her şeyi yazmış olan El'e doğru döndü. Ve daha agzini açıp tek sözcük söylemeden, Evrenin

sessizlestiğini ve hep böyle sessiz kalacagını hissetti.

Bir sevgi coşkusu fiskirdi yüreğinden ve ağlamaya başladı. şimdiye kadar hiç yapmadığı bir duaydı bu, çünkü sözcüksüz bir yakarıydı ve hiçbir şey istemiyordu. Koyun-larına bir otlak bulduğu için şükretmiyordu; daha fazla kristal satmak için yakarmiyordu; rastladığı kadının dönü-

152

Sunu beklemesini dilemiyordu. Oluşan sessizlikte çölün, rüzgârın ve güneşin de El'in yazmış olduğu işaretleri ara-dıklarım, kendi yollarını izlemek ve zümrüt parçasının üzerine kazınmış olan şeyi anlamak istediklerini anladı. Bu işaretlerin Yeryüzü'nde ve Uzay'da dagılmış oldukları-ni, görünüşte hiçbir varlık nedenleri ve anlamları bulunmadığını; ne çöllerin, ne rüzgârların, ne güneşlerin ve ne de insanların niçin yaratılmış olduklarını bilmediklerini biliyordu. Ama El'in bütün bunlar için bir nedeni vardı ve yalnızca o bu mucizeleri gerçekleştirebilir, okyanusları çöle ve insanları rüzgâra dönüştürebilirdi. Çünkü bir yüce iradenin, Evren'i, dünyanın yaratılışının altıncı gününün Büyük Yapıt'a dönüştüğü noktaya götürmüş olduğunu yalnızca bu El anlıyordu.

Ve delikanli Evrenin Ruhuna daldı ve Evrenin Ru-

hu'nun, Tanrı'nin Ruhunun parçası olduğunu gördü ve Tanrı'nin Ruhunun, kendi ruhu olduğunu gördü.

Samyeli o gün daha önce hiç esmemiş olduğu gibi esti.

Kuşaklar boyu Araplar, rüzgâra dönüşen ve çölün en büyük muharip reislerinin savunduğu bir ordugâhı az kalsin yerle bir eden delikanlinin efsanesini anlattılar.

Samyeli esmez olunca, hepsi delikanlinin bulunduğu

yere gözlerini çevirdiler. Delikanli bulunduğu yerde değildi; ordugâhın öteki ucunda nöbet tutan, tepeden tirnaga kumla kaplı bir nöbetçinin yanında duruyordu.

Adamlar büyücülükten müthiş korkmuşlardı. Bununla birlikte iki kişi gülümsüyordu: Birincisi Simyacı idi, Çünkü gerçek tilmizini bulmuştu; ikincisi ise yüce reisti, çünkü bu tilmiz, Tanrı'nin Yüceliğini anlamıştı.

Ertesi gün reis, Simyacı ve delikanli ile vedalaştı ve

gitmek istedikleri yere kadar kendilerine eslik edecek bir muhafız takimi verdi yanlarına.

15 3

BÜTÜN BİR GÜN YOL ALDILAR. AKSAMA

doğru bir Kipti manastirina vardılar. Simyaci, muhafız ta-
kimini geri yolladı ve atından indi.

- Bundan sonra sen tek basına gideceksin, dedi. Piramitlere üç saatlik yol kaldı.

- Şükran, dedi delikanlı. Bana Evrenin Dili'ni öğrettiniz.

- Çoktandır bilmekte olduğun şeyi sana hatırlatmak-
tan başka bir şey yapmadım.

Simyaci manastirin kapısını çaldı. Siyahlar giyinmiş

bir kesiş kapıyı açtı. Simyaci ile kesiş aralarında Kip tice konuştular bir süre, sonra Simyaci,
delikanlıyı içeri aldı.

- Mutfagi bir süre kullanmama izin vermesini istedim, dedi.

Birlikte manastirin mutfagina gittiler. Simyaci ateş yak-

ti, kesiş biraz kursun getirdi; Simyaci kursunu bir demir kaptı eritti. Kursun iyice sivilasinca, su
tuhaf, sarı cam yu-

murtasını çantasından çıkardı. Bir saç kalınlığında bir katman kazıdı ve bunu balmumuna sardıktan
sonra

içinde kursun eriyiği bulunan kaba attı. Karışım kan rengini aldı. Sim-

yaci bunun üzerine kabi ateşten alarak soğumaya bıraktı. Bu

arada, kesişle kabileler savaşı hakkında konuşmaya başladı.

- Bu savaş devam eder, dedi kesiş.

Kesiş kızgındı. Savaşın sona ermesini bekleyen kervanlar, uzun zamandır Al-Jizah'a2 çakılı
kalmışlardı.

- Ama, Allah'in dediği olur, dedi kesiş.

Ktpt ya da Ktpti: Eski Msir halkı; monofizit Kipti kilisesine bağlı M itirli hristiyan;

Msir' 111 Araplar taraf.udati fethindim (641) sonra birçok Kipti müslöman olduğu için bu devim
yalnızca hinit.yanjar için kullanılmaya bas.tai.di. (Çev)

2 (Gtzeh, Gmzttt, Gtzi): Kahir'yr sekiz kilometre uzaklıkta, üç önemli piramitin (Ke-ops, Kefren,
Mkennos) ve Sfenks'in bulunduğu yer. GfinOmOzde, Kahire ile birletmiş, milyonluk bir yerleş .in.

yen. (Çev.)

154

- Amin, diye yanıtladı Simyaci. Preparat soğuyunca, kesiş ve delikanlı
hayranlıkla

baktılar: Maden, demir kabin iç çeperlerinde katılaşmıştı,
ama artık kursun değildi. Altın olmuştu.

- Ben de bir gün bunu yapmayı öğrenebilecek miyim
acaba? diye sordu delikanlı.

- Bu benim Kişisel Menkibe'm, seninki değil, diye
yanıtladı Simyaci; ama bunun mümkün olduğunu

sana

göstermek istiyordum.

Manastirin kapısına geri döndüler. Simyaci orada kursu dört parçaya böldü.

- Bu sizin, dedi parçalardan birini kesişe vererek.

Seyyahlara karşı gösterdiğiniz cömertlik için.

- Benim cömertliğimin çok ötesine giden bir şükran
ifadesi, dedi kesiş.

- Böyle konuşmayınız. Hayat söylediklerinizi duya-
bilir ve gelecek sefere daha azim verebilir. Sonra delikanlinin yanına geldi Simyaci.

- Bu da senin. Muhariplerin reisinin elinde kalan altı-
ninin karsiligi olarak.

Delikanli, Simyaci'nm verdiği çitinin kendi altinından
daha fazla olduğunu söyleyecekti ki onun, biraz önce kesişe söylediklerini animsadi ve hiçbir sey
söylemedi.

- Bu da benim, dedi Simyaci. Çölü geçerek geri dönmek zorundayım ve kabileler arasındaki savaş
hâlâ devam
ediyor.

Simyaci dördüncü parçayı da kesişe verdi.

- Bu parça da bu çocuk için. ihtiyati olacak olursa.

- Ama ben hazinemi arayacağım, dedi delikanli. Simdi çok yaklastım.

-Eminim ki bulacaksın, dedi Simyaci.

- Peki bu ikinci parçayı neden veriyorsunuz?

- Çünkü, yolculuğun sırasında kazandığın paraları

iki kez yitirdin: Birini hirsiz, ötekini muhariplerin reisi al-

di. Ben, ülkesinin atasözlerine inwan yasli ve bosinançli bir Arap'im: 'Bir kere olan bir daha asla
tekrarlamaz. Am-

15

5

ma ve lâkin iki kere olan mutlaka üçüncü defa da olacak-tır.'

Atlarına bindiler.

- Düşler hakkında sana bir hikâye anlatmak istiyordum, dedi Simyaci.

Delikanli atini yaklastirdi.

- Eski Roma'da, imparator Tiberius zamanında çok

iyi yürekli bir adam yasiyormus, adamin iki oğlu varmiş: Ogullarından biri askere alınmiş ve
imparatorluğun en uzak eyaletlerinden birine gönderilmiş. Öteki oğul bir sa-irmiş ve yazdığı güzel
şiiirlerle Roma'yi büyülüyörmüş. Baba bir gece bir düs görmüş. Bir melek görünüp ogullarından
birinin sözlerinin ünleneceğini ve bütün dünyada gelecek kuşaklar tarafından tekrarlanacağını söyle-
miş. Hayat kendisine karsi cömert davrandığı ve bütün

ba-

balarin içini gururla dolduracak bazı şeyler kendisine

zahir

olduğu için yasli adam sevinç g yaslari içinde uyanmış.

Kisa bir süre sonra bir arabanin tekerleri altinda kalip

ezilmek üzere olan bir çocuğu kurtarirken ölmüş yasli adam. Bir ömür boyu onurlu ve dürüst
davranmış olduğu için de doğruca cennete gitmiş ve orada da düşüne giren meleğe rastlamış.

"iyi bir insandin,' demiş ona melek. 'Sevgi içinde yasa-

din ve onurlu bir şekilde öldün. Bugün herhangi bir dileğini yerine getirebilirim.'

"Hayat d >ana karsi iyi davrandi,* diye yanitlamis yasli adam. "Düşüme girdiğin zaman, bütün
çabalarimin aklanmış olduğunu anladım. Çünkü oğlumun şiiirleri gelecek yüzyillarda insanlarin
belleğinde kalacaklar. Kendim için herhangi bir dileğim yok; ama çocukken baktığı, deli-kanliyken
eğittiği evladinin ünlenmesinden her baba gurur

duyar. Uzak gelecekte, oğlumun sözlerini duymak isterdim.'

Melek, ihtiyarin omzuna dokunmuş ve ikisi

birlikte

bir uzak geleceğe gitmişler. Karsilarina uçsuz bucaksiz
bir

156

meydan çıkmis ve bu meydanda insanlar garip bir dil ko-nusuyorlarmis.

Yasli adam sevinçten aghyormus.

"Oğlumun şiirlerinin güzel ve ölümsüz olduğunu biliyordum/ demiş meleğe. 'Bu insanların oğlumun şiirlerinden hangisini okuduklarını söyler misiniz bana?'

Melek, bunun üzerine adama kibar bir şekilde yaklaşıp ve birlikte, o büyük alandaki sıralardan birine oturmuşlar.

"Sair oğlunun şiirleri, Roma'da halk tarafından çok sevilirdi," demiş melek. "Herkes bu şiirleri sevip haz alıyordu. Ama Tiberius döneminden sonra unutuldu bu şiirler. Bu insanların tekrarladığı sözler öteki oğlunun, askerın sözleri.*

ihtiyar, Meleğe sasirarak bakmis.

"Oğlun askerlik hizmeti için uzak bir eyalete gitmiş ve orada yüzbasi olmuştu. O da iyi ve dürüst bir insandı. Bir akşam hizmetkârlarından biri hastalandı ve ölümün eşiğine geldi. Oğlun bu sırada, hastaları iyileştiren bir hahamdan söz edildiğini duymuş ve günlerce onu aramış. Ülkeyi dolarken, aradığı kişinin Tanrı'mın oğlu olduğunu öğrenmiş. Onun tarafından iyileştirilmiş başka insanlara rastlamış ve onun düşüncelerini öğrenmiş ve bir Romalı yüzbasi olarak onun dinini kabul etmiş. Sonunda bir sabah Haham'm yanına varmış.

"Ona hizmetkârlarından birinin hastalandığını anlat-

miş. Ve Haham onunla birlikte evine gitmeye hazır olduğunu bildirmiş. Ama yüzbasi bir inanç sahibi olduğu için, çevrede bulunan insanlar ayağa kalkarken, Hahamın gözlerinin içine bakınca, gerçekten de Tanrı'nın Oğlu'nun huzurunda bulunduğunu anlamış.

*Bu sözler senin oğlunun sözleri,' demiş Melek yaslı adama. O sırada Hahama söylediği ve bir daha unutulmayan sözler: Ya Rab, benim değerim yok ki damın altına giresin; fakat ancak bir söz söyle, hizmetçim iyi olur.y

Simyacı atını sürdü.

- Kim ve ne olursa olsun, dedi, yeryüzünde her insan, her zaman, dünya tarihinde başrolü oynar. Ve doğal olarak o bilmez bunu.

Delikanlı gülümsedi. Hayatın, bir çoban için bu kadar önemli olabileceğini hiç düşünmemişti.

- Elveda, dedi Simyacı.

- Elveda, diye yanıtladı delikanlı. 158

YÜREĞİNİN SÖYLEDİKLERİNİ DİKKATLE

dinlemeye çalışarak, iki buçuk saat çölde yol aidi. Hazinesinin gizli olduğu yeri ona yüreği söyleyecekti.

"Hazinen neredeyse yüreğin de orada olucuk," demişti Simyacı.

Ama yüreği başka şeyler anlatıp duruyordu, iki kez gördüğü bir düşün izinden gitmek için koyunlarından ay-

rılan bir çobanın öyküsünü guayrla anlatıyordu. Kişisel Menkibe'den, aynı şeyi yapmış, uzak toprakları ya da ka-dinleri aramaya çıkmış, çağının insanlarıyla, onların düşünceleri ve önyargularıyla çarpışmış insanlardan söz ediyordu. Yol boyunca, bulgulardan, kitaplardan, büyük kargaşalardan söz etti.

Bir kumula tırmanmaya hazırlanırken iste tam o anda, yüreği kulagina fisildedi: "Ağlayacağın yere iyi dikkat et; çünkü ben oradayım ve hazinen de oradadır."

Kumulu ağır ağır tırmanmaya başladı. Yıldızlarla dolu

gökyüzü yeniden dolunayla aydınlanmıyordu: Simyacı ile birlikte tam bir ay çölde yolculuk yapmışlardı.

Ayisigi, kumulu da aydınlatıyordu,* yarattığı gölge oyunu, çöle dalgali

bir deniz görünümü veriyor ve delikanlıya, atinin dizginlerini bırakıp Simyacıya, onun beklediği işareti verdiği günü animsatiyordu. Ayisigi, çölün sessizliğini sarıyor ve hazinelerini arayan insanların yolunu aydınlatıyordu.

Birkaç dakika sonra kumulun tepesine ulasınca yüreği

hopladi. Dolunay ve çölün beyazlığının aydınlattığı Piramitler bütün görkemiyle karsısında yükseliyorlardı.

Dizüstü düşüp agladı. Kişisel Menkibe'sine inanmış

olduğu, bir gün bir krala, daha sonra da bir tüccara, bir İngiliz'e, bir Simyacıya rastladığı için Tanrı'ya şükrediyor-

159

du. Ve hepsinden önemlisi, Ask'in, bir erkeği Kişisel Menkibe'sinden asla uzaklastıramadığını kendisine anlatan

bir

Çöl kadınına rastlamış olduğu için Tanrı'ya şükrediyordu.

Piramitlerin geçmiş yüzyılları, aşağıda, ayakta duran

insani yukarıdan seyrediyorlardı. İsteseydi, şimdi Vaha'ya geri dönüp Fatima ile evlenebilir ve basit bir koyun çobanı olarak yazardı. Çünkü Evrenin Dili'ni bilmesine ve kursunu altına çevirmeyi bilmesine karşın, çölde ya-

siyordu Simyacı. Bilim ve sanatını kimseye kanıtlamak zorunda değildi. Kişisel Menkibe'sine doğru yol alırken, bil-

mesi gereken her şeyi öğrenmiş ve yaşamayı hayal ettiği her şeyi yaşamıştı.

Ama iste hazinesine ulaşmıştı ve bir girişim, ancak

amacına ulaştığında sona erebilirdi. Kumulun tepesinde ağ-

lamıştı. Yere baktı, gözyaşlarının düştüğü yerde bir bokböceği dolasıyordu. Çölde yaşadığı süre içinde bokböceklerinin, Mısır'da Tanrı'nın simgesi sayıldıklarını öğrenmişti.

Bu da bir işaretti. Bunun üzerine Billûriye Tüccarını

animsayarak kumları kazmaya koyuldu: Bir ömür boyu taşları üst üste yığsa da hiç kimse bahçesine piramit dikmeyi basaramazdı.

Belirtilen yeri bütün gece kazdı, ama hiçbir şey bula-

madı. Piramitlerin tepesinden onu seyrediyordu yüzyıllar. Ama o vazgeçmiyordu. Kazıyordu, kazdığı kumları çukura geri yollayan rüzgâra karşı savaşıyor durmadan kazıyordu. Kolları yorulmuştu, ellerinde yaralar açılmıştı, ama

yüreğine inancı sürüyordu. Ve yüreği ona gözyaşlarının düştüğü yeri kazmasını söylemişti.

Birkaç tane yerinden sökmeye çalışırken, birden ayak

sesleri duydu. Birkaç adam gelmişti. Ayisigi arkadan vurduğu için ne yüzlerini, ne de gözlerini görebiliyordu.

- Ne yapıyorsun orada? diye sordu gelenlerden biri.

Delikanlı yanıtlamadı. Ama korkmuştu. Şimdi topraktan bir hazine çıkarması gerekiyordu, bu nedenden dolayı, korkmuştu.

160

- Biz savaş mui recı I eriyiz, dedi bir baskası. Oraya ne sakladığını bilmemiz gerekiyor Para gerekli bize.

- Bir şey gizlemiyorum, diye yanıtladı delikanlı. Ama adamlardan biri kolundan tutup çukurdan çıkar-

di onu Bir baskası üzerine aramaya koyuldu. Ve sonunda

reb inideki ait!n parçanı buUular.

- Altini var, dedi saldirganlardan biri, Ayisigi, üzerini arayan adamin yüzünü aydinlatti ve

bu gözlerde ölümü gördü delikanli.

- Toprağa bâşka altin saklamis olmalı, dedi bir baskasi.

Bunun üzerine topragi kazmaya zorladilar onu. Sonuç olarak hiçbir sey bulamadigi için dövmeye basladilar delikanliyi. Güneşin ilk isiklari belirinceye kadar uzun uzun dövdüler onu. Giysileri lime lime olmuştü, ölümün yaklastigini hissediyordu.

"Oleceksen, para r"e ise yarar? Paranın insani ölümden kurtardigi pek az görülmüştür," Böyle demişti Simyaci,

Ve yediği yumruklarla sismis, yarali agziyla, Msir Piramitlerinin yakinlarına gömülmüş hazineyi iki kez düşünde gördüğünü anlatti saldirganlara.

Reisleri olduğu izlenimi uyandıran adam uzun süre düjündü. Sonra adamlarından biriyle konuştü.

- Adami birakabiliriz. Başka bir şeyi yok. Bu altini

da çalmis olmalı.

Delikanli yüzüstü kuma kapaklandı. Haydutiarin reisi arkadaslarına bakiyordu. Ama delikanlinin gözleri Pra-mitferin bulunduğu yöne bakiyordu.

- Haydi gidelim, dedi haydutiarin reisi arkadaslarına.

Sonra delikanliya dönüp:

- Ölmeyeceksin, dedi. Yasayacaksın ve inhaninbu kadar budala olmaya hakki olmadigini da öğreneceksin.

Simdi senin bulunduğun yerde, bundan iki yıl kadar önce,

üst üste aynı düşü gördüm. Düşümde ispanya'ya gitmem"

çobanların koyunlarıyla birlikte içinde uyudukları, ayın

Simyaci İ6Ü/31

esyalarının konulduğu, yerde büyümüş bir firavuninciri bulunan yıkık bir köy kilisesi aramam gerektiğini görüyordum; ve bu firavunincirinin dibini kazarsam gizli bir hazine bulacakmışım. Ama sadece aynı düşü iki kez gör-

düğüm için çölü geçecek kadar budala değilim ben.

Sonra yürüyüp gitti.

Delikanli güçlükle doğruldu ve bir kez daha Piramitlere bakti. Piramitler ona gülümsediler ve o da yüreği neşeyle dolu gülümsedi onlara.

Hazinesini bulmuştu.

Sondayis

DELİKANLININ ADI SANTIAGO İDİ. AKSAM

olmak üzereyken, terk edilmiş küçük kiliseye geldi. Ayın esyalarının konulduğu yerde büyümüş bir firavuninciri vardı hâlâ ve yarı yıkık çatısından hâlâ yıldızlar görülebiliyordu. Birinde buraya koyunlarıyla birlikte gelmiş ve düs görmesiüJn disinda sakin bir gece geçirmiş olduğunu anim-sadi.

Simdi yanında sürüsü yoktu. Ama elinde bir kürek vardı.

Uzun süre gökyüzüne bakti. Sonra heybesinden bir şarap sisesi çıkardı ve şarap içti. Çölde yıldızlara bakıp,

Simyaci ile şarap içtiği günü animsadi. Geçtiği bütün yolla-

ri ve Tanrı'nın kendisine hazinenin bulunduğu yeri göstermek için seçtiği tuhaf yöntemi düşündü.

Üst üste gördüğü düşlere inanmasaydı, Çingeneye, krala, hirsiza rastlama-saydı... "Doğrusu uzun bir liste; ama yol boyunca işaretleri er vardı ve yanılmam olanaksızdı/ diye düşündü.

Farkına varmadan uykuya daldı. Uyandığında güneş çoktan yükselmişti. Hemen firavunincirinin dibini kazmaya başladı. 'Yaslı büyücü/ dedi kendi kendine, *her şeyi bal gibi biliyordun. Bu kiliseye geri dönebilmem için biraz altın bile bıraktın.' Paçavralar içinde geri döndüğümü görünce katıla katıla güldü kesiş. 'Sanki bunlardan esirgeye-mez miydin beni?'

Rüzgârın kendisini yanitiadığını duydu: "Hayir. Sana bunu söyleseydim, Piramitleri görmeyecektin. Piramitler ;ok güzel, öyle değil mi sence?" Simyacinin sesi bu. Gülümsedi ve kazmaya koyuldu. Yarım saat sonra sert bir şeye çarptı kürek. Bir saat onra önünde eski ispanyol altın parasiyla dolu bir sandık

165

vardı. Ayrıca değerli taslar, kırmızı ve beyaz tüylerle süslü

altın maskeler, pirlanta işlemeli değerli taslardan yapılmış putlar vardı. Ülkenin uzun süredir artık animsamadığı ve fatihin/çocuklarına ve torunlarına anlatmayı unuttuğu bir fethin kalıntıları.

Heybesinden Urim ile Tummim'i çıkardı. Tasları ancak bir kez kullanmıştı, bir sabah, bir çarsıda. Hayatında ve yolu üzerinde bir yığın işaretler vardı.

Urim ile Tummim'i altın sandığına koydu. Bir daha hiç rastlamadığı yaslı krali animsattıkları için bu iki tas da hazinesinin parçasıydılar.

'Gerçekten kendi kişisel Menkibe'sini yasayan kimseye karşı hayat cömerttir,' diye düşündü.

Ve bunun üzerine Tarifa'ya gitmesi ve bütün bunların onda birini Çingene kadına vermesi gerektiğini anim-

sadı. 'Çingeneler nasıl da kurnaz oluyorlar! * dedi kendi kendine. 'Belki de çok yolculuk ettikleri için.'

Derken rüzgâr esmeye başladı. Gündoğusu esen,

Afrika'dan gelen rüzgâr. Ne çölün kokusunu, ne de Mag-riplilerin istila tehditini getirmişti.

Bunun yerine çok iyi tanıdığı bir kokuyu ve usulca

gelip dudaklarına konan bir öpücüğün miriltisini getiriyordu.

Gülümsedi. İlk kez böyle bir şey yapıyordu genç kız. Geliyorum Fatima, dedi. Geliyorum.

-son-

166

www.iskenderiyekutuphanesi.com